

TİM

Türkiye İhracatçılar Meclisi Resmî Yayın Organı

REPORT

Sayı: 240 Şubat 2025

390 Milyar Dolara Adım Adım İhracatta 2025 Hedefleri

Enerji:
2024'teki Gelişmeler Enerjinin
Geleceğine Işık Tutuyor

Teknoloji:
Yatırım Dünyasının İlham
Kaynağı: Muhteşem Yedili

Dosya:
Barışın Getirdiği
Yeni Fırsatlar

yaparlar.com

YAPAR MANUEL TRANSPALET

**Ağır
Yüklerinizi
Hafifletiyoruz**

YPT 25 / YPT 30

MANUEL TRANSPALET

▲ 2500 KG / 3000 KG

FLEX FPT 25

MANUEL TRANSPALET

▲ 2500 KG

YPT 25P

INOX PASLANMAZ TRANSPALET

▲ 2500 KG

YPT 20PS

YAZICILI TERAZİLİ TRANSPALET

▲ 2000 KG

yaparistif.com

f @ /yaparmaterialhandling

YAPAR

MANUEL TRANSPALET

İçindekiler

10

21,2 MİLYAR DOLARLA EN YÜKSEK OCAK AYI İHRACATINA İMZA ATILDI

2024'te ihracatını yüzde 2,5 artırmayı başaran Türkiye, 2025'e de rekorla başladı. Türkiye, 21,2 milyar dolarla en yüksek ocak ayı ihracatını gerçekleştirdi.

26

İHRACATTA 2025 HEDEFLERİ

İhracatçıların küresel arenadaki rekabet gücünü artırması beklenen İhracat Eylem Planı ile birlikte 2025'te mal ve hizmet ihracatında yeni rekorlara ulaşması amaçlanıyor.

32

EMRE ALKİN: SAVAŞLARIN OLMADIĞI BİR DÜNYA

Savaşların olmadığı bir dünyada, yıllık küresel büyüme oranı muhtemelen yüzde 4-5 seviyelerine ulaşabilirdi. Günümüzde ise bu oran genellikle yüzde 2-3 civarında.

34

BARIŞIN GETİRDİĞİ YENİ FIRSATLAR

Suriye'deki savaşın sona ermesiyle normalleşme süreci hız kazanırken iki ülke arasındaki ticaret ve iş birliği fırsatları yeniden gündem oldu. Yeni dönemde Türkiye ve Suriye arasındaki ticari potansiyelin artması bekleniyor.

46

ÇÖLÜN KALBİNDEN TİCARET SAHNESİNE: SUUDİ ARABİSTAN

Jeopolitik konumu ve zengin petrol rezervleri sayesinde dünyanın enerji devleri arasında yer alan Suudi Arabistan, "Vizyon 2030" reformuyla ekonomik dönüşümün eşliğinde.

56

RÖPORTAJ: NADİR GÜLLÜ

"Geçmişine sahip çıkmayan geleceğine sahip çıkamaz. Uzun müddet yaşayan köklü markalar sadece markasına değil, aynı zamanda ülkesine de değer katmış oluyor."

60

MOBİL OYUN PAZARININ YENİ GÖZDESİ: TÜRKİYE

2024 yılının ilk yarısında yaşanan gelişmeler ile küreselin önemli oyuncularından biri haline gelen Türk mobil oyun sektörünün geleceği umut vadediyor.

72

ANADOLU'NUN KAYIP HAZİNELERİ

Yerleşik hayata geçen insanlığın Anadolu topraklarında bıraktığı izler, tarihin bir yansıması olarak karşımıza çıkıyor. 1800'ü yıllarda keşfedilen kültürel zenginliklerimiz, dünya genelinde ses getirerek tarihi eser tahribatının yaşanmasının önünü açtı.

50

2024 yılında elektrik enerjisindeki kurulu güç 115 bin megavattı aştı ve kurulu gücün yüzde 59'unu yenilenebilir enerji kaynakları oluşturdu.

64

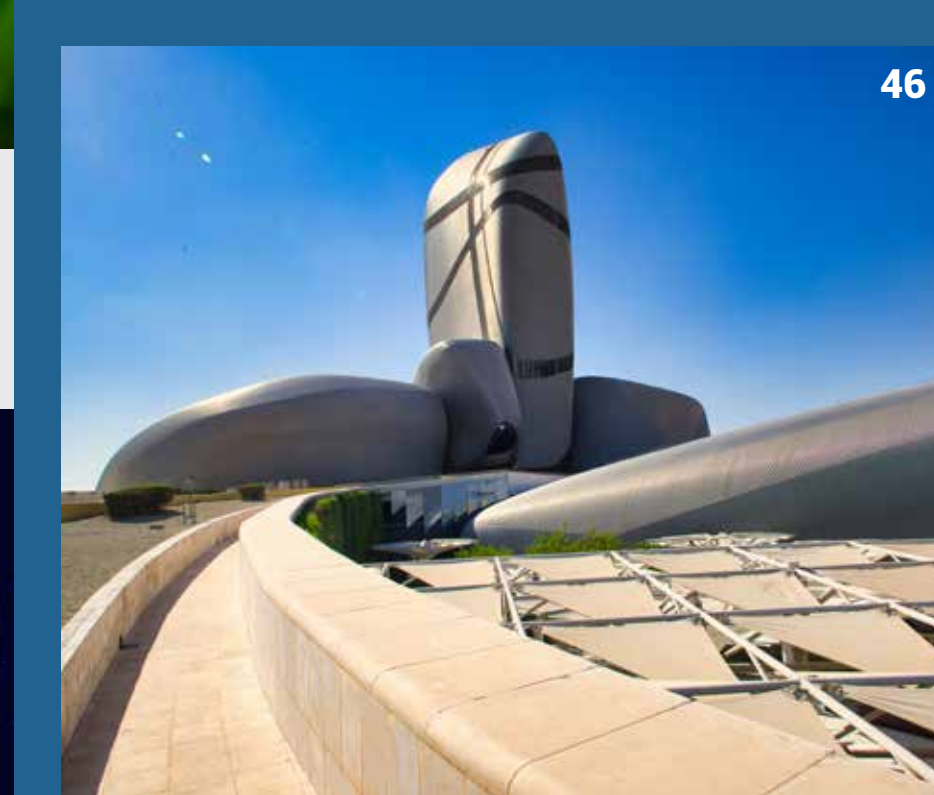

Kale Grubu Başkanı ve CEO'su Zeynep Bodur Okyay: "Üretim yolculuğumuzdaki en önemli başarı nedeninin gelenekten güç alarak geleceğe yatırım yapma anlayışı olduğunu düşünüyorum. Bugüne kadar cesur ve kararlı adımlar attık, kararlarımızın arkasında durduk, ancak başarısızlık noktalarında da geri dönmeyi bildik."

40

46

TİMREPORT

TİM ADINA SAHİBİ BAŞKAN
Mustafa GÜLTEPE

YAYIN KURULU
Adil PELİSTER
BiroL CELEP
Melisa TOKGÖZ MUTLU
Mustafa SEÇİLMİŞ
Yıldırım ÖZCAN

EDİTÖR
Tayyip YAHYAOĞLU
Okan UKAV

YÖNETİM YERİ
TİM Dış Ticaret Kompleksi
Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No:
3 B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL
444 0 846 (TİM)
tim@tim.org.tr • www.tim.org.tr

viyamedya
AJANS BAŞKANI
Selda YEŞİLTAŞ

YAYINLAR KOORDİNATÖRÜ
Murat ERDOĞAN

ART DİREKTÖR
Serpil YENİHAYAT

GRAFİK TASARIM
Hira DOLGUN

EDİTÖR
Gizem İRİS

REKLAM MÜDÜRÜ
İlknur ULUSOY
ilknur@viyamedya.com

REKLAM SORUMLUSU
Aysima KAYA

İLETİŞİM
Şafak Sokak No 45, Yunus Apt.
Kat: 3 (Rumeli Pasajı içi)
Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
+90 212 236 00 50

www.viyamedya.com | viya@viyamedya.com

/viyamedya

Türkiye İhracatla Yükseliyor

MUSTAFA GÜLTEPE

TİM Başkanı

Enflasyonla Kur Arasındaki Dengeyi Sağlamalıyız

280 milyar dolar ihracat hedefiyle başladığımız 2025'in ilk ayını geride bıraktık. Ocak ayında ihracatımızı yüzde 5,8 artırarak 21,2 milyar dolara çıkarmayı başardık. Böylece bu zamana kadarki en yüksek ocak ayı ihracatına imza atmış olduk. Ocak ayı hizmet ihracatımızın da 9,4 milyar dolar civarında geleceğini öngörüyoruz. Bu anlamlı başarı için tüm ihracatçılarımızı tebrik ediyor, şükranlarımı sunuyorum.

Sektörler özelinde baktığımızda otomotiv, 3 milyar dolarla 2025'e de ilk sırada başladı. Otomotivi, 2,5 milyar dolarla kimyevi maddeler, 1,4 milyar dolarla hazır giyim, 1 milyar 250 milyon dolarla çelik ve 1 milyar 220 milyon dolarla elektrik-elektronik takip ediyor. Geçen ay 46 ilimiz ihracatını artırdı. En çok ihracat yapan 5 ilimiz İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir ve Ankara şeklinde sıralandı.

Ocak ayında bin 90 firmamız ilk kez ihracat yaptı. Bin 90, son yılların en düşük sayısı. Rekabetçiliğimizin zayıflamasına bağlı olarak ihracata ilginin azaldığını görüyoruz. Bu durumu ihracatımızın geleceği açısından büyük bir risk olarak değerlendiriyoruz. Oysa bizim 280 milyar dolarlık hedefimize ulaşabilmemiz için ihracatımızı yüzde 7 artırmamız gerekiyor. Mevcut potansiyelimizle daha fazlasını da yapabiliriz. Ama öncelikle geçen yıl rekabetçiliğimize zarar veren tabloyu zaman kaybetmeden değiştirmeliyiz. Yani enflasyonla kur arasındaki dengeyi kurmalıyız.

Elbette dünyadaki jeopolitik gelişmeleri de göz ardı edemeyiz. Biliyorsunuz ABD bizim en büyük ikinci ihracat pazarımız. Donald

Trump'ın ikinci başkanlık döneminin mutlaka ticaretimize yansımaları olacak. Suriye'deki gelişmeleri de yakından takip edeceğiz.

Diğer taraftan bu yıl da ihracatçı birliklerimizle yoğun bir heyet programı gerçekleştireceğiz. 280 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşabilmemiz için biz tüm imkânlarımızı seferber edeceğiz.

TİM olarak her ayın verilerini ihracatımıza değer katan bir ilimizde açıklamayı önemsiyoruz. Bu ziyaretleri aynı zamanda İstanbul dışındaki ihracatçılarımızla bir buluşma ve istişare fırsatı olarak değerlendiriyoruz. Ocak ayı verilerimizi açıkladığımız Trabzon'da da ihracatçılarımızla bir araya gelip, sorunlarını, talep ve önerilerini dinleme fırsatı bulduk.

Fındık, Trabzon'un önemli ihraç ürünü. 2024'te ihracatımızın artıya geçmesindeki verdiği katkının da altını çizmek istiyorum. Ama fındıkta risklerin arttığını görmek durumundayız. Ton bazında fındık ihracatındaki küresel payımız yüzde 63'ten yüzde 58'lere geriledi. 10 yıl önce neredeyse hiç fındık ihraç etmeyen Şili, önemli bir ihracatçı ülke oldu. ABD ve Gürcistan'ın fındık ihracatı her geçen yıl artıyor. Fındığı bir memleket meselesi olarak ele almak durumundayız. Her şeyden önce dönüm başına verimi artırmalıyız. Diğer taraftan fındığa daha fazla değer katacak projeler geliştirmeliyiz.

Sadece fındıkta değil tüm sektörlerimizde verimlilik artışı ve katma değerli üretime odaklanmak durumundayız. Unutmayalım ki Türkiye'yi ilk 10 ihracatçı ülke arasına ancak bu şekilde çıkarabiliriz.

DÜNYA TURU

DÜNYA

YEŞİL HİDROJEN FİYATLARI YÜKSEK KALMAYA DEVAM EDECEK

Yeşil hidrojen, politikacılar ile önde gelen iş insanları tarafından karbon salınımindan arındırılmış bir gelecek için temel yakıt olarak görülüyor. Ancak BloombergNEF'in (BNEF) yayınladığı yeni bir öngörüye göre önümüzdeki 10 yıllar boyunca yeşil hidrojenin maliyeti önceki öngörülerin tersine yüksek kalmaya devam edecek. BNEF, 6 Ocak'ta yayımlanan tahminlerinde elektrolizörlerin gelecekte daha yüksek maliyetlere sahip olacağını dile getirerek 2050 yılı maliyet öngörüsünü üç kattan fazla artırdı. Firma, yeşil hidrojenin günümüzde kilogram başına 3,74 ile 11,70 dolar aralığında olan fiyatının 2050 yılında kilogram başına 1,60 ile 5,09 dolar aralığına düşeceğini açıkladı.

AB

ELEKTRİKLİ ARAÇLAR İÇİN DAHA FAZLA FON ÇAĞRISI

Avrupa Komisyonu, elektrikli araç aküsü hücresi üretimini desteklemek için 1 milyar euro'luk ek AB fonunun sağlanması çağrısında bulundu. Komisyon, bunun bloкта net sıfır teknolojileri ve yenilenebilir hidrojeni desteklemek için AB Yenilik Fonu'ndan ayrılan toplam 4,6 milyar euro'nun bir parçasını oluşturacağını söyledi.

AB Komisyonu Üyesi Wopke Hoekstra, "Söz verdiğimiz gibi, hâlihazırda Avrupalı vatandaşlara ve işletmelere hizmet veriyoruz. Net sıfır teknolojiler, elektrikli araç bataryaları ve yenilenebilir hidrojen alanlarındaki en ileri Avrupa projelerini desteklemek için 4,6 milyar avro yatırım yapıyoruz." dedi.

ÇİN

KÖMÜR İTHALATI 2024 YILINDA REKOR DÜZEYE ULAŞTI

Çin Gümrükler Genel İdaresi'ne göre 2024 yılındaki kömür ithalatı, 2023 yılında gerçekleşmiş olan 474,42 milyon ton ithalat rakamına göre yüzde 14,4 artış göstererek 542,7 milyon metrik tona ulaştı. Bu durum, uluslararası piyasalarda kömür fiyatlarının düşmesiyle ülkedeki kömür satın alıcılarının kömürü yurt içinden satın almak yerine yurt dışından satın almaya yönelmelerinden kaynaklandı. Veriler ayrıca, 2024 yılı Aralık ayındaki kömür ithalatının bir önceki yılın aynı ayındaki kömür ithalat rakamına göre yüzde 11 oranında artışla 52,35 milyon metrik tona yükseldiğini, buna karşılık 2024 yılı Kasım ayındaki rekor düzeydeki kömür ithalat rakamı olan 54,98 milyon metrik tona göre ise gerilemiş olduğunu gösteriyor.

ALMANYA

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMDA ABD'Yİ GERİDE BIRAKTI

Eurostat rakamlarına göre Almanya, 410 milyar euro doğrudan yabancı yatırımı toplayarak ABD'yi geride bıraktı. 2023'te 11 AB ülkesi 3 trilyon 263 milyar euro doğrudan yabancı yatırım alırken bu rakamın yüzde 12,6'sını Almanya oluşturdu. Nihai yatırım yapılan ekonomi sıralamasında ABD 406 milyar euro ile ikinci sıraya gerilerken, ABD'yi 356 milyar euro ile Fransave 290 milyar euro ile Birleşik Krallık takip etti. Yatırımcılar, önümüzdeki üç yıl içinde Avrupa'nın çekiciliğini etkileyecek en önemli risklerin, korumacılık ve inovasyon arasında düzenleyici bir denge bulmanın ve üretimde rekabet gücünü sürdürmek olacağını iddia ediyor.

FRANSA

EN BÜYÜK NÜKLEER REAKTÖR ÜRETİME BAŞLADI

Fransa 21 Aralık 2024 tarihinde, topraklarındaki en büyük nükleer enerji reaktöründe güç üretmeye başlayarak ulusal elektrik şebekesine elektrik iletimini gerçekleştirdi. Fransa devletinin elektrik iletiminden sorumlu firması EDF'nin tepe yöneticisi Luc Remont, Normandiya'da yer alan Flamanville III Avrupa Basınçlı Nükleer Enerji Reaktörü'nün Fransa'nın konutlarına elektrik enerjisi iletmeye başladığını açıkladı.

Santral 1.600 megavat güç üretme kapasitesiyle ülkenin en güçlü reaktörü olup iki milyondan fazla konutun elektrik enerjisi gereksinimini karşılaması bekleniyor.

GÜNEY KORE

YABANCI YATIRIMLARDA YENİ SÜBVANSİYON POLİTİKASI

Güney Kore'de yabancı yatırımcılar bu yıl hükümetin yabancı yatırımı artırma ve ülkenin uluslararası itibarını yükseltme planı kapsamında daha fazla nakit ve vergi indirimi gibi kamu desteği alacaklar. Ekonomi ve Maliye Bakanlığı, yabancı yatırımcılar için nakit sübvansiyon desteğinin üst sınırının kalıcı olarak yüzde 5 ila 20 puanı artırılacağını açıkladı. Bu, yüksek teknoloji endüstriler için yerel araştırma ve geliştirme merkezlerine ve küresel şirketlerin bölgesel merkezlerine yatırım yapan yabancı bir şirketin, yatırım miktarlarının yüzde 75'ine kadarını kapsayan sübvansiyonlar alabileceği anlamına geliyor.

21,2 Milyar Dolarla En Yüksek Ocak Ayı İhracatına İmza Atıldı

1.090

Ocak ayında ilk kez ihracat yapan firma sayısı

117

milyon dolar

Yeni firmaların ihracata katkısı

En çok ihracat yapan sektörler sıralamasında otomotiv, 3 milyar dolarla ilk sıradaki yerini korudu. Otomotiv sektörünü 2,5 milyar dolarla kimyevi maddeler, 1,4 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon izledi.

27'lik artışla 1 milyar 356 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildiğini söyledi. Trabzon'dan geçen yıl 142 ülke ve bölgeye ihracat yapıldığını ifade eden Gültepe, sözlerini şöyle sürdürdü: "Fındık, balık, balık yağı, savunma ve havacılık sanayi, otomotiv yan sanayi ürün gruplarında Trabzon'un önemli bir ihracatı var. Fındık bu coğrafyanın en önemli gelir kaynaklarından biri. Aynı zamanda da en önemli ihracat ürünü. Ama fındıkta risklerin arttığını da görmek durumundayız. Ton bazında fındık ihracatındaki küresel payımız yüzde 63'ten yüzde 58'lere geriledi. 10 yıl önce neredeyse hiç fındık ihracat etmeyen Şili, önemli bir ihracatçı ülke oldu. ABD ve Gürcistan'ın fındık ihracatı her geçen yıl artıyor. Fındığı bir memleket meselesi olarak ele almak durumundayız. Her şeyden önce dönüm başına verimi artırmalıyız. Diğer taraftan fındığa daha fazla değer katmanın yollarını bulmalıyız. Fındığın yanı sıra Trabzon'un ürün çeşitliliğini imalat sanayiiyle güçlendirmeliyiz."

betçiliğimize zarar veren tabloyu hiç değilse bu yıl değiştirmeliyiz. Yani enflasyonla kur arasındaki dengeyi kurmalıyız. Tabii, dünyadaki jeopolitik gelişmeleri de göz ardı edemeyiz. Biliyorsunuz ABD bizim en büyük ikinci ihracat pazarımız. Donald Trump'ın ikinci başkanlık döneminin mutlaka ticaretimize yansımaları olacak. Suriye'deki gelişmeleri de yakından takip edeceğiz. Diğer taraftan bu yıl da ihracatçı birliklerimizle yoğun bir heyet programı gerçekleştireceğiz. Evet 280 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşabilmemiz için biz tüm imkânlarımızı seferber edeceğiz."

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "Şu anda Avrupa sıkıntılı bir süreçte olduğu için Güney Amerika, Kuzey Amerika ve Uzak Doğu'dan daha fazla pay almamız şart."

Özellikle emek yoğun sektörlerin rekabet gücünü kaybetmesine rağmen 2024'te ihracatını yüzde 2,5 artırmayı başaran Türkiye, 2025'e de rekorla başladı. Türkiye, 21,2 milyar dolarla en yüksek ocak ayı ihracatını gerçekleştirdi. Ocak ayı ihracat verileri Ticaret Bakanı Ömer Bolat ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe tarafından Trabzon'da açıklandı. Toplantıya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu da katıldı.

Toplantıda yaptığı konuşmada, 2025'e 280 milyar dolarlık ihracat hedefi ile başladıklarını hatırlatan Mustafa Gültepe, Hedefe ulaşabilmek için bu yıl ihracatı yaklaşık yüzde 7 artırmak durumunda olduklarını belirtti. Gültepe, sözlerine şöyle devam etti: "Genel Ticaret Sistemi (GTS) kayıtlarına göre, ocak ayında 21,2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Geçen

yılın aynı ayına göre yüzde 5,8 artıdayız. Hizmet ihracatımızın ise 9,4 milyar dolar civarında geleceğini öngörüyoruz. Sektörler özelinde baktığımızda otomotiv, 3 milyar dolarla 2025'e de yine ilk sırada başladı. Otomotivi, 2,5 milyar dolarla kimyevi maddeler, 1,4 milyar dolarla hazır giyim, 1 milyar 250 milyon dolarla çelik ve 1 milyar 220 milyon dolarla elektrik-elektronik takip ediyor. Firmaların yasal merkezini baz alan TİM verilerine göre geçen ay 46 ilimiz ihracatını artırdı. En çok ihracat yapan beş ilimiz İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir ve Ankara şeklinde sıralandı."

"PARİTE OCAK AYINDA İHRACATA 473 MİLYON DOLAR EKŞİ YAZDIRDI"

Ocak ayında 1.090 firmanın ilk kez ihracat yaptığını söyleyen Başkan Gültepe, "1.090, son yılların en düşük sayısı. Buna rağmen yeni firmalarımızdan gelen

117 milyon dolarlık katkı oldukça önemli. Rekabetçiliğimizin zayıflamasına bağlı olarak ihracata ilginin azaldığını görüyoruz. Bu durumu ihracatımızın geleceği açısından büyük bir risk olarak değerlendiriyoruz. Geçen ay birim ihracat 1,47 dolara gerilerken, parite de ihracatımızı 473 milyon dolar negatif etkiledi. Geçen ay en çok ihracat yapılan ülkeler arasında Almanya yine ilk sırada yer aldı. Almanya'yı ABD, Birleşik Krallık, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Irak izledi. 51 ülkede yüzde 50'nin, 101 ülkede yüzde 10'un üzerinde ihracat artışı kaydettik. Genel tabloda ise 128 ülkeye ihracatımızı artırdık. Slovenya ve Ürdün'e ihracatta bugüne kadarki en yüksek seviyeye ulaştık." dedi.

"FINDIĞI BİR MEMLEKET MESELESİ OLARAK ELE ALMAK DURUMUNDAYIZ"

Mustafa Gültepe, 2024'te Trabzon'dan bir önceki yıla göre yüzde

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: "Ticaret Bakanlığı olarak yıllık bütçemizin yaklaşık yüzde 60'ını ihracatçılarımıza destek vermek üzere kullanıyoruz."

"2025'TE YİNE YOĞUN BİR HEYET PROGRAMI GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ"

Güncel gelişmeleri de değerlendiren Gültepe, sözlerini şöyle noktaladı: "2025'e 280 milyar dolar ihracat hedefiyle başladık. Hedefe ulaşabilmemiz için ihracatımızı yüzde 7 artırmalıyız. Mevcut potansiyelimizle daha fazlasını da yapabiliriz. Ama geçen yıl reka-

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomi Hamlesi

Avrupa Birliği'nin Küresel Değer Zinciri Ekosisteminde Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Raporu, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından düzenlenen lansman ile tanıtıldı.

Ticaret Bakanlığı ve TİM katkılarıyla Dünya Bankası tarafından hazırlanan raporun tanıtım programı tamamlandı. TİM Başkanı Mustafa Gültepe'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen etkinlikte Ticaret Bakanı Yardımcısı Mustafa Tuzcu ve Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez ve birçok ihracatçı firma temsilcileri yer aldı.

TÜKETMEDEN ÜRETMEİN YOLU

3,5 yıl önce "Dünyayı Tüketmeden Dünya İçin Üretmek" sloganıyla sürdürülebilirlik eylem planını açıkladıklarını belirten Gültepe, "TİM çatısı altında 27 ihracatçı sektörümüz bulunuyor. Bu sektörlerimizin tamamı eylem planlarını tamamladılar. Çalışmaların takibi için Sürdürülebilirlik Değerlendirme ve İzleme Platformu'nu kurduk. Bu platformla çalışmalarını dönemsel olarak gözden geçiriyoruz." dedi.

Sürdürülebilir üretimin ve döngüsel ekonominin son

yıllarda en çok yoğunlaştıkları konuların başında geldiğinin altını çizen Gültepe, ECOTİM programıyla ihracatçı firmaların kurumsal sürdürülebilirlik süreçlerine katkı sağladıklarını ifade etti.

Firmaların yeşil ekonomiye geçiş süreçlerini hızlandırdıklarını dile getiren Başkan Gültepe, şu açıklamalarda bulundu: "2026 itibarıyla beş sektör için Sınırdaki Karbon Mekanizması devreye girecek. GreenTİM platformumuzla, bu sektörler başta olmak üzere, tüm ihracatçılarımızın karbon ayak izlerini minimize etmeyi hedefliyoruz. Yeşil dönüşüm için gelecekte yeni finansman desteklerinin olacağına inanıyorum. TİM ve İhracatçı Birlikleri olarak Dünya Bankası'nı önemli bir paydaş olarak görüyoruz. Bugün tanıtımını yapacağımız rapor, pilot olarak otomotiv ve tekstil sektörlerini kapsıyor. Biz TİM olarak diğer sektörleri de içine alacak şekilde raporun genişletilmesine katkı vermeye hazırız."

TİCARETTEKİ KİLİT ORTAK

Türkiye'nin döngüsel ekonomiye geçişine yönelik görüşlerin paylaşıldığı etkinlikte Dünya Bankası Araştırma Yöneticisi Daria Taglioni, "AB'nin Küresel Değer Zinciri Ekosisteminde Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Raporu" başlıklı sunumunu katılımcılara aktardı. Türkiye'nin döngüsel ekonomiye geçmesinin arkasındaki nedenlerin kaynak kıtlığı ve piyasa güçleri olduğunu söyleyen Daria Taglioni, Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye'deki mevzuat değişikliklerinin de önemli nedenler arasında yer aldığını vurguladı.

Türkiye'nin ticaretteki kilit ortağı AB'nin düzenleyici ortamı sayesinde 2024'te Sürdürülebilir Ürünler için eko tasarım düzenlemesinin benimsenmesi sağlandı. Aynı zamanda Sıfır Atık Girişimi veya Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile örneklendirilen yerel çevre ve sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda da olumlu gelişmeler yaşanmaya başladı. Taglioni, Türkiye'nin döngüsel ekonomi ilkelerini benimsemesi durumunda sürdürülebilirlikte kilit bir oyuncu olarak konumlanabileceğini ve daha büyük ekonomik büyümeyi sağlayabileceğini söyledi.

GEÇİŞ SENARYOLARIYLA REFAHA ERİŞİM

Döngüsel ekonomi modeline geçişte iki farklı senaryoyu ele alan Taglioni, "Hafif Geçiş" senaryosunda mevcut üretim modelinin çevresel ayak izini en aza indirmek olduğunu belirtti. Mevcut üretim sürecinde kademeli değişikliklerle uygulanacak olan bu geçişle karbon ve malzeme ayak izlerinin takibi yapılacak. Dolayısıyla firmalar, AB taleplerini karşılamak için daha az kaynakla yoğun bir üretim sürecine uyum sağlayacak. Bu doğrultuda ürün tasarımında değişiklikler yapılırken yeni

malzemeler yerine geri dönüştürülmüş malzemeler tercih edilecek. Üstelik bu malzemelerin çevresel ayak izleri hakkında dijital izleme ve raporlama yapılabilecek.

Bu geçişle geri dönüşüm, ikincil bir faaliyet olarak ele alınması gerekiyor. Üretim sırasında çevresel etkiyi minimum düzeyde tutmanın önemine değinen Taglioni, ürünlerin her zaman sürdürülebilir bir döngü içinde kalmasının firmaların hedefleri arasında yer alması gerektiğini vurguladı. İddialı geçiş senaryosunda ürünlerin, iş modellerinin ve finansman yöntemlerinin yeniden tasarlanması gerekiyor. Türk firmalarının bu senaryoyu uygulamasıyla elde edeceği çıkarımlar doğrultusunda AB müşterileriyle daha yakın etkileşim, tedarikçilerin iş modellerini önemli ölçüde değiştirebilir. Değişim belirsizlik getirirse de yüksek maliyetlere katlanmak zorunda kalmadan önemli ilerleme fırsatları sunuyor.

FİRMALAR DÖNGÜSEL EKONOMİNİN NERESİNDE DURUYOR?

Türk firmalarının sürdürülebilir ve döngüsel ekonomide nerede durduğunu açıklayan Taglioni, yerli firmaların yüzde 35'nin enerji verimliliğindeki önlemleri benim-

sedğini söyledi. Taglioni, Dünya Bankası'nın üç yıl içinde döngüsel ekonomi uygulamalarını benimseyen firmaların verilerini paylaştı. Firmaların geri dönüşüm ve atık yönetimi önlemlerini benimseme oranları ortalama yüzde 18,9 iken makinelerini yenileyen firmaların ortalama yüzdesi ise 26,5 olarak belirlendi. İddialı geçiş tercih eden firmaların daha fazla inovasyon çabası göstermesi gerektiğini söyleyen Taglioni, Türkiye'deki firmaların yüzde 6,5'lik kısmının yeni bir ürün sunduğunu, AR-GE harcaması yapan yerli firmaların yüzdesinin ise 11,2 olduğunu dile getirdi.

İTHİB YK Üyesi Sultan Tepe "SERA GAZI SALIMININ YÜZDE 6 İLA 8'İNDEN SORUMLUYUZ"

Tekstil sektörü şu anda 1,8 trilyon dolarlık bir pazar, yüzde 7 oranında dünyada her yıl büyümesi hedefleniyor. 2030 yılına geldiğimizde bu rakamın 3 trilyon dolara ulaşacağı düşünülüyor. İstihdam yönüyle de dünyanın en büyük sektörlerinden birisi. Sektör aynı zamanda sürdürülebilirlik anlamında da üçüncü sırada bulunuyor. Sera gazı salımına baktığımızda suçumuz çok yok. Dünya genelindeki sera

Türkiye, dögüsel ekonomi ilkelerini benimsemesi durumunda sürdürülebilirlikte kilit bir oyuncu olarak konumlanabilir.

gazının yüzde altı ila sekizinden sorumluyuz. Dünyadaki 27 sektör tekstil ürünleri kullanıyor. Dolayısıyla bu kadar çok kullanılan ve tüketilen sektör, çok fazla atık üretiyor. Dögüsellikte bahsettiğimiz gibi atık olmaktan çıkıp geri dönüşüm içine girdiğinde hammadde olabiliyor. Tekstil sektörünün hammaddesi öyle bir madde ki yüzde 95 oranında dögüsel ekonomi içerisine girebiliyor. Bir ceket alıp açma makinasından geçirdiğimde elyaf elde ederim ve o elyaf da 27 sektörün 25'ine ürün elde ederim. Dünyanın kaynakları yaklaşık 50 yıl sonra bugünkü kaynakların 10'da 1'ine düşmüş olacak. Bütün finans kaynakları bu konuya belirli ölçüde aktararak hızlı bir şekilde atıklarımızı çok kıymetli bir hammadde olduğunu bilip bunları acil olarak kullanmalıyız. Tekstil sektörünün bir diğer problemi ise okyanusları kirletiyor olmamız. Çünkü ana hammaddelerimizin bir kısmı doğal elyaf, pamuk ama bugün dünyada kullanılan elyafların yüzde 65'i sentetik. Sentetik elyaf da her yıkandığında çamaşır suyuna ve denizlere mikroplastik salgılıyor. Bu durumda çözümü var: dögüsel ekonomi.

Türk tekstil sektörü Avrupa'nın ikinci, dünyanın beşinci sektörü ve 48 milyar dolarlık bir hacmi var.

**Ford Trucks Ürün Direktörü
Tolga Şenoğuz**

“AB'DEN ALDIĞIMIZ KATKI MİKTARI 2 MİLYONUN ÜZERİNDE”

Otomotiv sektörünün Türkiye'deki yeri çok farklı. İhracat bağlamında en fazla baskı yapan alanlardan bir tanesi. Sürdürülebilirlik de ana pazarı olduğu için yakından takip ettiğimiz bir konu. Dögüsel ekonomi konusunda da liderlik almamız gerekiyor. Türkiye özelinde baktığımızda yolculuğumuz, gündemdeki batarya pasaportu ve batarya kayıtlarıyla başladı. Avrupa bu konuda çok ciddi regülasyonlar uygulamaya başladı ve önümüzdeki yıllarda da artarak devam edecek. Türkiye'deki uygulamalar nedeniyle biz daha arkadan geliyoruz. Şu an bataryaların sadece kullanım beyanıyla geçiniyoruz ama Avrupa'daki uygulama bataryaların pasaportunun olması, nerelerden hammadde aldığı, bunların ne kadarının geri dönüştürülmüş olduğu yolunda devam edecek.

Regülasyon, kullanım ömrünü dolduran araçların geri dönüşümü için de ilgili olacak. Dolayısıyla beklenti sizin bir aracınızın ömrünü tamamen doldurduktan sonra nasıl geri dönüştürüldüğü, nasıl ekonomiye geri kazandırıldığı şeklinde regülasyonlar da gelmeye başlayacak. Bu regülasyonlar Avrupa'da da tam bitmedi. Bu konuda Türkiye biraz daha geriden takip ediyoruz oysaki hem otomotiv firmalarının hem de otomotiv yan sanayileri tedarikçilerinin yıllarca önceden bu ekosistem için hazır olmaları gerekiyor.

Bizim şu anda aktif olarak yürütülen 27 projemiz var. Bugüne kadar toplamda 41 tane yaptık, bunların 10 tanesi dögüsel ekonomi konumunda. Sırf bu 10

projeden Avrupa Birliği'nden aldığımız katkı miktarı iki milyonun üzerinde. Bunu tüm endüstriyi kalkındırmak için kullanıyoruz çünkü buradaki iş birliği ve teşvikler olmazsa altyapıyı dönüştürmek çok zor.

Gama Recycle YKB Zafer Kaplan
“TEKSTİL ATIĞINI YÜZDE 100 DÖNÜŞTÜREBİLİRİZ”

Eskiden kıyafet fonksiyonel amaçla alınıyordu şimdi ise moda amacıyla alınıyor. Dolayısıyla tüketici alışkanlıklarını değiştirmemiz gerekiyor. Dünya genelinde yaklaşık 400 milyon ton plastik üretiliyor. Bunun yaklaşık 162 tonu ambalaj için kullanılıyor. Yüzde 20'sinden biraz daha az kısmı inşaat sektöründe, yüzde 10'u ise otomotiv ve beyaz eşyada kullanılıyor. Plastiklere ihtiyacımız var, her halükârda tüketiyoruz. Dolayısıyla bunu engellemek için geri dönüşüm ve atık yönetimine eğilmeliyiz.

Türkiye'deki iç piyasada yaklaşık 1,8 milyon ton tekstil ve konfeksiyon tüketiliyor. Bunun da yüzde 40'ı yaklaşık 700 bin tonluk bir atık çıkıyor. Bu 700 bin tonun 50 bin tonu toplanabiliyor. Bir kısmı tekrar kullanılabilir olduğu için satılıyor. Avrupa Birliği'nde ise toplanan 3,5 milyon ton. Kullanılamaz olanlar ayrıştırıldığında yaklaşık yüzde 40'lık bir oran ortaya çıkıyor. Yüzde 60'lık kısmı da yakılıyor.

Bizim yeni geliştirdiğimiz bir elyaf var. Normal pamuk ve polyester göre yüzde 40 daha hafif. Bu elyaf dünya genelinde herkes tarafından kullanılabilir hâle geldiğinde 110 milyon ton yerine 60-65 milyon ton kaynağı yüzde 40 oranında azaltırız. Hiç kullanılmayacak kıyafetlerden de geliştirdiğimiz yeni ürünler var. Onları da hem tekstil olarak hem de inşaat sektöründe demire alternatif olarak binalarda kullanılabilir ürünler yapıyoruz. Tekstil

Değişim belirsizlik getirirse de yüksek maliyetlere katlanmak zorunda kalmadan önemli ilerleme fırsatları sunuyor.

atığının neredeyse yüzde 100'ünü geri dönüştürebilecek teknolojiye sahibiz.

Arçelik Sürdürülebilirlik ve Müşteri Hizmetlerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Fatih Özkadı

“AB MEVZUATLARINA UYUM SAĞLAMAK ZORUNDAYIZ”

Arçelik dediğimiz zaman globalde kullandığımız Beko markası ile birlikte yaklaşık 55 bin kişilik bir grubuz. 45'in üzerinde dünyaya yayılmış bir fabrika ağı ve 12 milyar ciroluk global şirketler yönetiyoruz. Dolayısıyla bizim sürdürülebilirlik ve dögüsel ekonomiyle ilgili konuları çok sağlıklı bir şekilde yönetmemiz elzem. Biz 2008 yılında sürdürülebilirlik raporuna başlamış bir şirketiz. Dögüsel ekonomi uygulamalarına baktığımız zaman ilk olarak 1995 yılında bizim sektörümüzde enerji verimliliği çıktı. Marka ve fiyat ürünün müşteriler tarafından tercih edilmesini sağlayan iki temel unsur idi. 1995 yılında enerji

verimliliğinin gelmesiyle üçüncü sütun oyun alanına dâhil oldu. Bugüne kadar 1,89 milyon adet ürünü geri toplayıp geri dönüştürmüşüz. 30 yıl önceki eski bir buzdolabını ikinci el olarak kullanıyor olmak enerji tüketimi açısından da çok sıkıntılı bir durum. AR-GE faaliyetleri bakış açımızı geliştirmemize imkân sağladı. Pet şişeleri toplayarak granül hâline getirerek çamaşır makinesindeki kazan malzemesine karıştırdık. Mevzuatların oluşturulmasında birtakım kriterlerin esas alınması gerektiği kanaatindeyim. Bizim gibi şirketler AB mevzuatlarına uyum sağlamak zorunda. Aksi takdirde o malı gümrükten geçiremeyiz. Bizde mevzuatların şekillendiğinde ihracatçıların potansiyeli dikkate alınmadığında gerekli mevzuatı çıkarmamayı esas alabiliyoruz. Mevzuatlar çıkartılırken bizim gibi şirketlerin mevzuatları takip eden konumda olmak yerine mevzuatların yayımlanmasında bulunup etkin rol almamız gerektiği düşüncesindeyim.

İhracat Ailesi İzmir'de Bir Araya Geldi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), bölge ekonomisinin dinamiklerini değerlendirmek ve ihracattaki payını artırmak amacıyla Bölgesel İhracat Buluşmaları etkinliklerinin ilkinin İzmir'de düzenledi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Bölgesel İhracat Buluşmaları etkinliklerinin ilkinin Ege İhracatçı Birliklerinin (EİB) ev sahipliğinde İzmir'de gerçekleştirdi. Programa TİM Başkanı Mustafa Gültepe, TİM Yönetim Kurulu Üyeleri ve delegelerinin yanı sıra, EİB Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Birlik Başkanları ve İzmirli ihracatçı firmaların temsilcileri katıldı.

Etkinliğin açılışında konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, üretim ve ihracatın ülke ekonomisinin lokomotifi olduğu söyledi. Türkiye'yi ihracatta dünyanın ilk 10 ülkesi arasına çıkarmak istediklerini belirten Gültepe, "Yeni dönemde bütün çalışmalarımızı, oyun planlarımızı ve stratejilerimizi bu hedef doğrultusunda yapıyoruz." dedi.

"TÜRKİYE'NİN POTANSİYELİNE BAKTIĞIMIZDA DAHA FAZLASINI DA YAPABİLİRİZ"

Gültepe, 2023'te küresel talepteki daralmanın olumsuz etkilerini hissettiklerini ve 2024'te rekabetçilikle ilgili ciddi sorunlar yaşadık-

larını kaydederek, "Yine de her iki yılı artıda tamamlamayı başardık. 2024'te yüzde 2,5 artıdayız. Geçen yıl, 262 milyar dolarla tüm zamanların en yüksek yıllık ihracat değerine ulaştık. Küresel ihracattaki payımızı yüzde 1,08'e çıkardık. Yüzde 2,5'lik artışta özellikle otomotiv, çelik ve savunma sanayi gibi sektörlerimizin katkısının altını çizmem gerekiyor. Mal ihracatı yapan 26 sektörümüzden 13'ü artı, 13'ü eksi yazdı. Hizmet ihracatımız son yıllarda hızlı bir artış trendi izliyor. Bu yılı da inşallah hedefin üzerinde bir rakamla tamamlayacağız." diye konuştu.

Bu yıla 280 milyar dolarlık ihracat hedefiyle başladıklarını dile getiren Gültepe, şöyle devam etti: "Yani bu yıl ihracatımızı yaklaşık yüzde 7 artırmayı hedefliyoruz. Türkiye'nin potansiyeline, ihracatçımızın gücüne baktığımızda daha fazlasını da yapabiliriz. Ama yakın coğrafyamızda jeopolitik riskler devam ediyor. Kuzeyimizde, Ukrayna'da üç yıldır savaş var. Güneyde İsrail'in saldırıları devam ediyor. Suriye'de iç savaş sona erdi ama istikrarlı bir döneme

geçiş zaman alacak. Bu ülkedeki gelişmeleri yakından takip edeceğiz. En büyük ihracat pazarlarımızdan ABD'de Donald Trump, 20 Ocak'ta ikinci kez başkanlık koltuğuna oturacak. Tüm bu gelişmelerin 2025'teki ihracatımıza olumlu ya da olumsuz yansımaları olacak. Küresel konjonktürün yanında içerideki gelişmeleri de yakından takip edeceğiz."

"FİNANSMANA ULAŞMADA BİR PROBLEM YOK"

Gültepe, 2025'te kur ile enflasyonun paralel hareket etmesi gerektiğini belirterek, üretim ve ihracatı destekleyecek politikaların hızla devreye alınması gerektiğini ifade etti. Aksi takdirde üretim ve ihracatlarının sürdürülebilir olma özelliğini kaybedeceğini vurgulayan Gültepe, "Türkiye'de şu anda üretim enflasyonu yok, tüketim enflasyonu var. Tüketim enflasyonunun da etkileri, üretim tarafına yansıyor. Son dönemlerde bir finans problemi vardı ama bu problemlerin çoğunu aştık. Finansmana ulaşmada bir problem yok. En büyük problemimiz, faizlerin yüksek olması. En azından

faiz indirimi başladı." şeklinde konuştu.

İhracatı artırmak için çalışmalara yoğun bir şekilde devam edeceklerini vurgulayan Gültepe, "Bu yıl ve gelecek yıl için bakanlıklarla serbest ticaret anlaşmalarına daha fazla odaklanmamız gerekiyor. Şu anda Avrupa sıkıntılı bir süreçte olduğu için Güney Amerika, Kuzey Amerika ve Uzak Doğu'dan daha fazla pay almamız şart. İhracatımızı bu yıl 280 milyar dolara, ardından 300 milyar dolara çıkarmak için Avrupa pazarındaki konumumuzu muhafaza ederek diğer pazarlarda etkinliğimizi artırmalıyız." ifadelerini kullandı.

"BÖLGESEL ASGARİ ÜCRETİ TARTIŞMAMIZ GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM"

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi ise etkinlikte yaptığı konuşmada artan maliyetler nedeniyle rakipleriyle rekabet edemediklerini ifade etti.

Bu durumun en belirgin sonucunun, konkordato başvurularında görülen tarihi artış olduğunu belirten Eskinazi, sözlerine şöyle devam etti: "Üretim düşüşü, şirket kapanmaları, konkordatoları artırdı. İhracatımızın düşmesiyle kapasite kullanım oranımız yüzde 84'lerden yüzde 77 seviyelerine gerilemiş durumda. Hazır giyim ve tekstil sektörü bundan yaklaşık 2 yıl öncesinde 1,2 milyon kişiye istihdam sağlıyordu. Bizim tahminimize göre kayıp 300 binden fazla. Aynı dönemde sanayi istihdamındaki toplam kayıp 500 bin kişi. Yani, sanayide istihdam edilip ayrılan ya da işsiz kalan her iki çalışandan biri tekstil ve konfeksiyon sektöründen ayrılmış. Bildiğiniz üzere asgari ücret 22 bin 104 TL olarak açıklandı. Bölgesel asgari ücreti tartışmamız gerektiğini düşünüyorum. Rakip ülkelerle kıyaslandığında son dönemde artan maliyetlerimiz nedeniyle rakiplerimize göre yüzde 40-50 daha pahalıyız." dedi.

Bölgesel İhracat Buluşmaları etkinliklerinin ilkinin, TİM Başkanı Mustafa Gültepe, TİM Yönetim Kurulu Üyeleri, EİB Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Birlik Başkanları ve İzmirli ihracatçı firmaların temsilcileri katıldı.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "Şu anda Avrupa sıkıntılı bir süreçte olduğu için Güney Amerika, Kuzey Amerika ve Uzak Doğu'dan daha fazla pay almamız şart."

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi: "Son dönemde artan maliyetlerimiz nedeniyle rakiplerimize göre yüzde 40-50 daha pahalıyız."

Lojistik Performans Endeksi Çalıştayı TİM'in Ev Sahipliğinde Gerçekleşti

TİM Dış Ticaret Kompleksi'nde düzenlenen çalıştayda, lojistik sektörünün temsilcileri ve paydaşları Türkiye'nin küresel sıralamasını yükseltmek için bir araya geldi.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "İhracat ve lojistik, birbirini tamamlayan süreçler. İhracatın büyümesi için lojistik altyapının gelişmesi, lojistiğin gelişimi için ihracatın artması gerek."

Türkiye'nin Dünya Bankası Lojistik Performans Endeksi'ndeki sıralamasını yükseltmek ve bu doğrultuda bir yol haritası oluşturmak amacıyla gerçekleştirilen Lojistik Performans Endeksi Çalıştayı, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe'nin ev sahipliğinde TİM Dış Ticaret Kompleksi'nde düzenlendi. Etkinliğe lojistik sektöründe faaliyet gösteren çok sayıda firma temsilcisinin yanı sıra kamu ve özel sektör temsilcileri katıldı.

Açılış programında, TİM Lojistik Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyesi Başaran Bayrak, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı Mücahit Arman ve Ticaret Bakanlığı Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürü Tarık Sönmez katılımcılara hitap etti.

"TÜRKİYE, ÜST POLİTİKA BELGELERİNDE İLK 30 ÜLKE ARASINDA YER ALMAYI HEDEFLİYOR"

TİM Lojistik Kurulu Başkanı Başaran Bayrak, açılıшта yaptığı konuşmada, lojistikle ilgili tüm çalışmalarda ihracatçıların talep ve görüşlerini en hızlı şekilde çözüme ulaştırma gayreti içerisinde olduklarını ifade etti. Bayrak, "Bugün YOİKK 2024 Eylem Planı kapsamında, Dünya Bankası Lojistik Performans Endeksi'nde üst sıralara yükselme hedefimize odaklanan çalışmalarımızı bir adım öteye taşımak üzere bir araya geldik. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve TİM koordinasyonunda çalışmalarını devam eden eylem planı kapsamında geçtiğimiz yıl başlattığımız çalışmalarımıza devam ediyoruz." şeklinde konuştu.

"Bugüne kadar, Dünya Bankası temsilcileriyle çeşitli toplantılar gerçekleştirilerek endeksin metodolojisi, ülkemizin konumu ve atılabilecek adımlar hakkında detaylı bilgiler edindik. Bu bilgiler, çalışmalarımızı doğru bir zeminde ilerletmemize önemli katkılar sağladı." ifadelerini kullanan Bayrak, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Endekste üst sıralara çıkma hedefimiz, yalnızca bir eylem planının parçası değil. Aynı zamanda Orta Vadeli Program ve 2025 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda da açıkça belirtiliyor. Türkiye, üst politika belgelerinde ilk 30 ülke arasında yer almayı hedefliyor. Hep birlikte çalışarak, Türkiye'nin lojistik performansını daha ileriye taşıyacağımıza inancım tam."

"LOJİSTİK ALTYAPIMIZI GÜÇLENDİRMELİYİZ"

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise konuşmasında, "İhracat ve lojistik, birbirini tamamlayan süreçler. İhracatın büyümesi için lojistik altyapının gelişmesi, lojistiğin gelişimi için ihracatın artması gerek." şeklinde konuştu. "Gerek bizzat yaşadıklarımız gerekse akademik çalışmalar bir gerçeği ortaya koyuyor. O gerçek şu: Lojistik performansındaki her artış, ihracatımızı pozitif etkiliyor. Lojistik Performans Endeksi'nde yüzde 1'lik artış, ihracatımızda yüzde 0,77'lik yükseliş anlamına

geliyor." dedi. Gültepe, sözlerine şöyle devam etti: "Hem 2025 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda hem de OVP hedeflerimizde Küresel Lojistik Endeksi yer alıyor. Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu bünyesinde yürütülen eylemler, ülkemiz için stratejik önem taşıyor. Bugün gerçekleştireceğimiz çalıştay çıktılarıyla, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu bünyesindeki eylemi de şekillendireceğiz."

"ORTA KORİDORDA LOJİSTİK BİR ÜS HÂLINE GELMEYİ HEDEFLİYORUZ"

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı Mücahit Arman ise endeksin önemi ve son gelişmelerle ilgili bilgiler vererek, şu değerlendirmelerde bulundu: "Lojistik Performans Endeksi, sadece bir ölçüm aracı değil, aynı zamanda ülkelerin ekonomik ve ticari kalkınma politikalarını şekillendirmelerine yardımcı olan bir göstergedir. Asya'yı Avrupa'ya bağlayan üç ana yük koridoru üzerindedir. Orta koridor, Avrasya boyunca kritik bir yük rotası haline gelecektir. Türkiye olarak biz de orta koridorda lojistik bir üs haline gelmeyi hedefliyoruz. Bu çalıştay, lojistik sektörünün geliştirilmesi, bölgesel entegrasyonun artırılması ve Lojistik Performans Endeksi'nde eksik

yanlarımızın güçlendirilmesi için çok önemli bir fırsattır." dedi.

"TÜRKİYE LOJİSTİKTE GÜÇLENİYOR"

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürü Tarık Sönmez, lojistik sektörünün Türkiye için stratejik önem taşıdığını belirtti. Türkiye'nin jeostratejik avantajlarının son dönemdeki yatırımlarla güçlendiğini vurgulayan Sönmez, çalıştayın sonuçlarının Lojistik Performans Endeksi'nde Türkiye'yi daha üst sıralara taşıyacağını söyledi. 2028 hedeflerine değinen Sönmez, lojistik ihracat gelirini 78 milyar dolara çıkarmayı hedeflediklerini belirtti. Dünya Bankasının Lojistik Performans Endeksi'ne dikkat çeken Sönmez, Türkiye'nin 38. sıradaki yerini daha yukarıya taşımak için çalışmaların sürdürdüğünü ifade etti. Yurt dışı lojistik yatırımları geliştirme projelerine de değinen Sönmez, şu anda Avrupa ve ABD'de toplam beş Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağı (YLDA) yapılarını desteklediklerini, yeni taleplerin özellikle Asya ve Afrika bölgelerinden değerlendirildiğini belirtti.

TİM Lojistik Kurulu Başkanı Başaran Bayrak: "Türkiye, üst politika belgelerinde ilk 30 ülke arasında yer almayı hedefliyor. Bu hedefe ulaşmak için kamu ve özel sektör arasında güçlü bir iş birliği gerekiyor."

Ekonomi Gazetecileri ile İhracatçıları Buluşturan Etkinlik

Türkiye'nin ihracat hedeflerini yakalaması için çalışan ihracatçıların her zaman yanında olan ekonomi gazetecilerinin onurlandırıldığı Yeni Yıla Merhaba ve Anma Töreni'nde, meslekte 20.yılına dolduran üyelere de teşekkür plaketi takdim edildi.

Ekonomi Gazetecileri Derneği (EGD) Yeni Yıla Merhaba ve Anma Töreni 2025 etkinliği, Türkiye İhracatçıları Meclisinin (TİM) ev sahipliği ve Trendyol'un sponsorluğunda TİM Dış Ticaret Kompleksi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Etkinlikte meslekte 20.yılına dolduran üyelere teşekkür plaketi takdim edilirken, 2024'te hayatını kaybeden ekonomi gazetecileri de anıldı. EGD Başkanı Recep Erçin ve TİM Başkanı Mustafa Gültepe'nin açılış konuşmasını yaptığı törende TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç ile İstanbul Ticaret Odası (İTO) ve Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) Başkanı Şekib Avdagiç de birer selamlama konuşması yaptı.

Törenin açılışında konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, ekonomi gazetecilerinin, Türkiye'nin ihracat hedeflerini yakalaması için çalışan ihracatçıların her zaman yanında olduğuna dikkat çekti. Başkan Gültepe, "Yaptığınız iş çok değerli. Aydınlatmak, bilgilendirmek, bilgiyi paylaşmak ancak sizin gibi

çok değerli basıncı arkadaşların sayesinde oluyor. İhracat bu ülkenin dinamosu. İhracat olmazsa, üretim yapmazsak, istihdamı sağlamazsak; Büyük Önder Atatürk'ün söylediği gibi ülkemizi muasır medeniyet seviyesine çıkarma şansımız yok. Bizim hedefimiz belli. Türkiye'yi orta ve uzun vadede dünyanın ilk 10 ihracatçı ülkesi arasında yer almasını sağlamak. Bu mücadeleyi veriyoruz. Mücadelelerin sonuçlarını sizin güzel sözlerinizle, yazılarınızla halkımıza duyuruyoruz. O yüzden size çok teşekkür ediyorum." diye konuştu.

İTO ve HİB Başkanı Şekib Avdagiç de zorluklarla geçen bir yılda ekonomi medyasının Türk iş dünyasının sesini güçlü bir şekilde duyurmasına yaptığı katkıdan dolayı teşekkür ederken TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç ise birlik ve beraberliğin önemine işaret etti. EGD Başkanı Recep Erçin de katılım sağlayan herkese teşekkür etti ve ekledi: "Ekonomi gazetecileri, ekonomideki sıcak gelişmeleri topluma tarafsız bir dille aktara-

rak zaman zaman da sektörlerin sorunlarını gündeme taşıyarak kamusal görevini titizlikle ifa etti."

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Genel Başkanı Vahap Munyar ekonomide zor geçen bir yıla işaret ederek, 2025'in ilk yarısından sonra bir rahatlama olmasını beklediklerini dile getirdi. EGD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Celal Toprak ise geçen yıl hayatını kaybeden gazeteciler Fehmi Köfteoğlu, İsmail Yanmaz, Faruk Türkoğlu ve Fikret Helvacıoğlu'nu anlattı.

Törene Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Basın Müşaviri Murat Oktay, TÜRKONFED Başkan Yardımcısı Ali Avcı, İDMİB Başkanı Güven Karaca, İHBİR Başkanı Kazım Taycı, DTİK Türkiye-Almanya Temsilcisi Kemal Şahin, DEİK Belarus İş Konseyi Başkanı Yılmaz Soyca, Doğanlar YK Başkanı Davut Doğan ve çok sayıda STK lideri ile iş insanı katılırken 2024'te yeniden yayına başlayan ve ekonomi medyasına katkı sağlayan kuruluşlara plaket takdim edildi.

GFT ile ticarete yeni sayfa açın!

Alacakların bölünerek farklı ödemelerde kullanılabilirdiği, çekin ve senedin çok ötesinde yeni nesil bir dijital ödeme ve tahsilat yöntemi. Alacaklarınızı garanti altına alın, ödemelerinizi kolaylıkla ve hızlıca yapın.

TİM'den Kadın Girişimcilere İhracatta Güçlü Destek

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Ticaret Bakanlığı ve diğer paydaşların katkılarıyla hayata geçirilen projeler, kadın girişimcilere hem finansal hem de eğitim alanında büyük fırsatlar sunuyor.

Tekstil ve Hazır Giyim Sektörlerindeki Kadın Girişimcilere Destek

"Tekstil ve Hazır Giyim Sektörlerinde Kadının Desteklenmesi UR-GE Projesi"nin ilk başvuru dönemi tamamlandı. Proje, yüzde 75 devlet destekli finansmanla eğitim, danışmanlık ve yurt dışı etkinlik katılımları gibi imkânlar sağlıyor. Ara başvurular devam ederken, ilk faaliyet olarak ihtiyaç analizi çalışmaları başlatılacak.

TİM ve KOSGEB'den Güçlü İş Birliği

TİM ve KOSGEB yetkilileri, kadın girişimcilerin ihracattaki rolünü güçlendirmek ve sürdürülebilir projelere destek sağlamak amacıyla bir araya geldi. Görüşmede, özellikle TSE K 645 belgesine sahip firma sayısını artırmaya yönelik çalışmalar ve bu firmalar için finansman

destekleri konusunda fikir birliğine varıldı. KOSGEB, bu kapsamda kendi destek modellerini geliştirmek üzere bir çalışma başlatacağını belirtti.

Yeşil İhracat ve Finansman Kolaylığı

TİM, İhracatı Geliştirme AŞ (İGE) ile iş birliğini güçlendiriyor. TİM WINGS, kadın girişimcilerin TSE K 645 belgesi alarak sürdürülebilir ve yeşil ihracata uyum sağlamalarını desteklerken İGE'nin kefalet desteği ile finansal kaynaklara erişimde önemli avantajlar sağlıyor.

Türk Eximbank'tan Kadın Girişimcilere Özel Krediler

Türk Eximbank, kadın girişimcilerin ihracat süreçlerinde daha etkin rol alabilmesi için önemli bir adım atarak, özel finansman modelleri geliştirdi. Banka, kadınların uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artırmayı ve sürdürülebilir iş modelleri oluşturmalarını desteklemeyi amaçlıyor. Eximbank'ın sunduğu finansal destekler arasında, düşük faiz oranlarıyla kredi imkânları, uzun vadeli finansman seçenekleri ve kadın girişimcilere özel avantajlı koşullar yer alıyor.

Tekstil ve Hazır Giyim Sektörlerinde Kadının Desteklenmesi UR-GE Projesi, yüzde 75 devlet destekli finansmanla eğitim, danışmanlık ve yurt dışı etkinlik katılımları gibi imkânlar sağlıyor.

Türkiye, Hizmet İhracatında Hedefleri Aşıyor

2024'ün 11 aylık yaklaşık 105.54 milyar dolar tutarında hizmet ihracatı gerçekleştirildi ve aynı dönemde 58,04 milyar dolar tutarında hizmet ticareti fazlası sağlandı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, Ocak-Kasım 2024 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 7,83 artışla yaklaşık 105,54 milyar dolar tutarında hizmet ihracatı gerçekleştirildi. Aynı dönemde 58,04 milyar dolar tutarında hizmet ticareti fazlası sağlanarak Türkiye'nin bu alandaki büyük başarısı teyit edildi.

2024 yılında 110 milyar dolar hizmet ihracatı hedefleyen Türkiye, 11 aylık dönemde gerçekleştirdiği performans ile hizmetler sektöründe ihracat hedeflerini aştığını gösteriyor. Türkiye ortaya koyduğu bu başarıyla dünya ekonomisindeki dönüşüme de ayak uydurarak büyük bir atılım yapmış oldu. Hizmet sektöründeki bu gelişme, Türkiye'nin küresel ticaretteki rekabet gücünü artırdığını ve gelecek yıllarda daha da artıracığının sinyallerini veriyor.

ödemeler dengesi bilançosuna önemli bir katkı sağladı ve cari açığın azaltılmasında etkili oldu. Hizmet sektörlerinde kazandığı tecrübe, genç ve eğitilmiş iş gücü ile sunduğu kaliteli hizmetler sayesinde küresel arenanın öne çıkan aktörlerinden biri hâline Türkiye, 2002 yılında 14 milyar dolar seviyesinde olan hizmet ihracatını, 2019'da 71,7 milyar dolara, 2022 yılında 92,9 milyar dolara, 2023 yılında ise yüzde 14'lük bir artış göstererek 106 milyar dolar olarak gerçekleştirmişti.

Bir önceki yılın aynı dönemine göre Ocak-Kasım 2024'te yüzde 7,83 artışla yaklaşık 105.54 milyar dolar tutarında hizmet ihracatı gerçekleştirildi. 11 aylık bu dönemde yaklaşık 58,04 milyar dolar tutarında hizmet ticareti fazlası sağlandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2024 yılı ihracat değerlendirmesinde, hizmet ihracatı hedeflerinin 110 milyar dolar olarak belirlendiğini hatırlatarak, yılın ilk 11 ayında 58 milyar dolar hizmet ticareti fazlasına ulaşıldığını açıkladı. Erdoğan, "2025 yılında mal ve hizmet ihracatı olarak hedefimiz olan 390 milyar doları geçeceğimize inanıyorum. Ayrıca 2025 yılında hizmet ihracatçılarına verdiğimiz desteği 33 milyar liraya çıkartıyoruz." dedi.

Bir Önceki Yılın Ocak-Kasım Dönemine Göre Sektörlerin İhracat Artış Değerleri

10,47
Seyahat

28,60
Sigorta ve Emeklilik Hizmetleri

15,39
Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri

9,13
Diğer İş Hizmetleri

DAVOS'TA KÜRESEL TİCARET BEKLENTİLERİ

CAN FUAT GÜRLESEL

ABD dışında kalan ülkeler Davos'ta açık ve adil serbest ticaretin sürdürülmesini savunuyor. Diğer bir deyişle ticaret savaşları şimdilik ABD ile diğer ülkeler arasında kalacakmış gibi görünüyor.

Davos'ta her yıl düzenlenen geleneksel toplantılarda küresel eğilimler ve beklentiler ele alındı. 2025 yılı zirvesinde de birçok çalışma ve toplantı ile etkili olması beklenen eğilimler ortaya konuldu. Dünya ekonomik forumu son yıllarda dünya genelindeki önemli kurumların baş ekonomistlerinin görüşlerinden oluşan rapor yayınlıyor. 2025 yılı baş ekonomistler raporunda, küresel ticaretin görünümüne ilişkin olarak ayrı ve özel bir yer ayrıldı. Buna göre raporda küresel ticaret için öne çıkan önemli beklentiler aşağıdakilerden oluşuyor.

2025 yılında küresel ticarete en önemli beklenti korumacılığın artmasıdır. Ticarete artan korumacılığı, ABD'nin yeni yönetimi tetiklemiş bulunuyor. ABD, Kanada, Meksika ve Çin'in yanı sıra diğer tüm ülkelere de ithalat vergilerini artırmayı planlıyor. ABD'nin ithalatta vergi uygulayacağı ülkeler doğal olarak ABD'ye karşı kendi ithalatlarında korumacılık uygulayabilecek. Ancak ABD dışında kalan ülkeler Davos'ta açık ve adil serbest ticaretin sürdürülmesini savunuyor. Diğer bir deyişle ticaret savaşları şimdilik

ABD ile diğer ülkeler arasında kalacakmış gibi görünüyor.

Küresel ayrışma bir diğer önemli eğilim ve tedarik zincirlerinin bu eğilime bağlı olarak yeniden yapılanması 2025 yılında da devam edecek. Küresel ayrışma önce dost ülkeler arasında başlamışken giderek müttefik gruplar arası ayrışmaya dönüştü. ABD'nin başını çektiği G-10 ülkeleri karşısında BRICS çatısı altında toplanan ülkeler tedarikte giderek kendi içlerine dönüyor. Bu eğilimin 2025 yılında da devam edeceği öngörülüyor.

Jeopolitik gerginlikler, çatışmalar ve yaptırımlar küresel ticaret üzerinde giderek daha etkili olmaya başladı. Özellikle Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile bu eğilim daha belirgin hâle geldi. Savaş ciddi tedarik kırımlarına yol açmıştır. Rusya'ya uygulanan yaptırımlar da başta enerji tedariki olmak üzere kaynak akışlarını değiştirdi. Önemli ticaret yolları üzerindeki çatışmalar da ticaret yollarında radikal değişikliklere yol açıyor. Orta Doğu'daki çatışmalar Kızıldeniz-Süveyş ticaret yolunu kullanılmaz hâle getirdi. 2025 yılında buna Panama kanalı,

Kuzey kutbu ve Çin denizi gibi riskleri katmak gerekecek. Jeopolitik riskler ve çatışmalar tedarik kaynaklarının hızla değişmesine yol açmaya devam edecek.

Ekonomik milliyetçilik küresel ticareti etkileyecek bir diğer eğilim olarak görülüyor. Pandemi sonrası ülkeler kritik ürünlerde kendilerine yeterli üretim yapmayı hedeflemeye başladı. Jeopolitik riskler ve teknoloji savaşları ekonomik milliyetçiliği daha da hızlandırdı. Ülkeler savunma sanayi başta olmak üzere özellikle teknoloji alanında kendi üretimlerini gerçekleştirmek istiyor. Yine buna bağlı olarak ülkeler kritik alanlarda ihracatı sınırlıyor. Buna nadir elementler de dâhil. Ekonomik milliyetçilik küresel ticarete daralmaya yol açacak bir eğilim olarak gelişmeye devam edecek.

Teknoloji savaşları giderek ticaret savaşlarının önüne geçmektedir. Teknolojik gelişmelerin hızı giderek takip edilebilirlikten çıkmaktadır. Yapay zeka başta olmak üzere 2025 yılında teknolojiye gelişmelerin hızlanması ve uygulama alanlarının artması beklenmektedir. Teknoloji alanındaki savaş kullanılan girdilerin ticaretine yasaklar getirilmesine ve yasaklara uymayan ülkelere de yaptırımlar uygulanmasına neden olmaya başlamıştır. Özellikle ABD ile Çin arasındaki teknoloji savaşı küresel ticareti de şekillendirecektir.

Ülkelerin kendi ticaret birlikleri içinde geliştirdikleri ve üçüncü ülkelere de talep ettikleri veya edecekleri düzenlemeler de küresel ticareti etkileyecek bir diğer eğilim olacaktır. Bu eğilimde Avrupa Birliği başı çe-

Jeopolitik gerginlikler, çatışmalar ve yaptırımlar küresel ticaret üzerinde giderek daha etkili olmaya başladı. Özellikle Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile bu eğilim daha belirgin hâle geldi ve savaş ciddi tedarik kırımlarına yol açtı.

kiyor. AB ithalatta aradığı birçok standarda karbon salınımını da ekledi. Sınırda karbon vergisi düzenlemesi 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren fiilen vergilendirmeye de başlayacak. AB'nin bu düzenlemesi ticarete açık bir engel olarak değerlendirilerek eleştiriliyor. Düzenlemeler ve standartlar küresel ticarete rekabetin bir diğer yüzünü oluşturmaya devam edecek. ABD ve AB'nin yanı sıra Çin de standart koyucu bir ülke olma yolunda ilerliyor.

İklim değişimi küresel ticarete konu olan tüm mal ve hizmetlerin tüm yaşam süreçlerinde önemli değişikliklere yol açıyor. Dünya genelinde karbon emis-

yonlarının azaltılmasına dönük hedeflere ulaşmak için kapsamlı bir yeşil dönüşüm içine girildi. Dönüşüm muhtemelen hızlanacak ancak bu alanda yeni ABD yönetiminin karşı tutumu dönüşümü sınırlayabilecek. Yeşil dönüşüm kendi içinde yeşil ürünleri ve üretim süreçlerini ortaya çıkarıyor. Elektrifikasyon eğilimi ilgili ürünlerin ticaretinde hızlı büyümeye yol açıyor. Küresel ticarete yeşil ürünlerin payı artacak.

Davos zirvesinde 2025 yılı küresel ticaretini etkileyecek öncelikli eğilimler olarak yukarıdakiler öne çıkıyor. Ancak ana belirleyici ticaret ve teknoloji savaşlarının boyutu olacak.

390 Milyar Dolara Adım Adım İhracatta 2025 Hedefleri

2025 yılı için 390 milyar dolarlık mal ve hizmet ihracatı bulunan Türkiye'nin, 2025 yılına ilişkin 77 maddelik İhracat Eylem Planı açıklandı. İhracatçıların küresel arenadaki rekabet gücünü artırması beklenen eylem planıyla birlikte 2025'te mal ve hizmet ihracatında yeni rekorlara ulaşması amaçlanıyor.

Türkiye'nin ihracat kapasitesini artırmak ve küresel ticarete daha güçlü bir konuma gelmek için kapsamlı stratejilerin yer aldığı 2025 İhracat Eylem Planı, 15 Ocak'ta TİM Dış Ticaret Kompleksi'nde düzenlenen basın toplantısında kamuoyuyla paylaşıldı. 77 maddeden oluşan İhracatta 2025 Yılı Eylem Planı, Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat tarafından sunuldu. Plan kapsamında belirlenen hedeflerle birlikte 2025 yılında Türkiye'nin mal ve hizmet ihracatında yeni rekorlara ulaşması amaçlanıyor.

Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı 2025 İhracat Eylem Planı, finansman desteklerinden gümrük süreçlerinin iyileştirilmesine, e-ihracatın teşvikinden yeşil pasaport imkânının genişletilmesine kadar birçok alanda atılacak adımlardan oluşuyor. Bu adımlarla birlikte de yeni dönemde ihracatçıların rekabet gücünün artırılması bekleniyor.

Projeler, ticaret diplomasisinin güçlendirilmesi, gümrük süreçlerinin kolaylaştırılması ve ihracat finansmanının uygun hâle getirilmesi gibi alanları kapsayan eylem planının ilk bölümü, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) desteklerine, ikinci bölümü ise mal ihracatına yönelik destek mekanizmaları ile iyileştirmelerine odaklanıyor. Planın üçüncü bölümü hizmet ihracatına ilişkin destekleri, dördüncü bölümü ticaret diplomasisi ve çok taraflı bölgesel ikili ilişkileri, beşinci bölümü gümrüklerde alınacak ve ihracatı kolaylaştıracak tedbirleri, altıncı bölümü ise ihracatın finansmanı hakkındaki destekleri içeriyor.

"KIRMIZI ÇİZGİMİZ: MAL VE HİZMET İHRACATINI HER ŞARTTA ARTIRMAK"

Konuşmasına, ihracatın Türk ekonomisi için öneminden, yatırım, üretim, istihdam ve döviz getirisi açısından ülke ekonomisine büyük katkılar sağlandığından bahsederek başlayan Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, kırmızı çizgilerinin mal ve hizmet ihracatını her hâl ve şartta artırmayı başarmak olduğunu söyledi.

2024 yılında 375 milyar dolarlık mal ve hizmet ihracatı sağladıklarını, mal ihracatında yüzde 2,5'lik artışla 262 milyar dolara ulaştıklarını ve Cumhuriyet rekorunu kırdıklarını ifade eden Bakan Bolat, "Mal ithalatında da yüzde 5'e yakın azalışla 344,1 milyar dolara geriledik. Böylece dış ticaret açığımızı 82,2 milyar dolara geriletmiş olduk. Bu önemli bir hamle çünkü 2023'te 106,4 milyar dolardı.

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: "2024'ü 114 milyar dolarlık hizmet ihracatıyla kapatacağız. Hizmetler ticaretindeki 61 milyar dolarlık dış ticaret fazlamız ile mal dış ticaretindeki 82 milyar dolarlık açığımızı kapatmaktan istifade ediyoruz."

İhracatın Finansmanı Türk Eximbank

1. Uzak Ülkeler ve İslam İşbirliği Teşkilatı Üyelerine ihracat yapan firmalara öncelikli finansman ve alacak sigortası/ dış ticaret ürünleri ile etkin risk yönetimi sağlanacak.
2. Yüksek teknoloji ve katma değerli ürün üreten ihracatçılara desteklerin artırılması sağlanacak.
3. İhracatçıların yeşil dönüşümü desteklemeye yönelik uzun vadeli ve uygun maliyetli yatırım kredisi sağlanacak.
4. İhracatçıların tüm dış ticaret işlemlerinin Türk Eximbank aracılığıyla gerçekleştirilmesi sağlanacak.
5. Türk Eximbank kredi teminat çeşitlendirme uygulamasının yaygınlaştırılması sağlanacak.
6. Uluslararası alıcı kredileri ve proje finansmanı destek tutarları artırılabilecek.

İGE AŞ

1. Yüksek Katma Değerli İhracata Destek Paketi ile 6,3 milyar TL ihracatçılarımızın kullanımına sunulacak.
2. İGE Yabancı Para Kefalet Destek Paketi ile 17,5 milyar TL ihracatçılarımızın kullanımına sunulacak.
3. İGE Reeskont Kredileri Kefalet Destek Paketi ile 6,3 milyar TL ihracatçılarımızın kullanımına sunulacak.
4. Savunma Sanayii Tedarikçi Destek Paketi ile 12,5 milyar TL ihracatçılarımızın kullanımına sunulacak.
5. İGE'nin kümülatif olarak kefalet sağladığı ihracat kredisi hacmi toplam 160 milyar TL'ye ulaşacak.

Toplamda dış ticaret açığımız 24,2 milyar dolar azalttık. İhracatın ithalatı karşılama oranı da yüzde 76,1 seviyesinde gerçekleşti. Orada da 5,5 puanlık artış sağladık." dedi.

Ticaret Bakanı Bolat, hizmet ihracatında aralıkta yıllıklandırılmış olarak 113,6 milyar dolara ulaştıklarını belirtti ve ekledi: "2024'ü 114 milyar dolarlık hizmet ihracatıyla kapatacağız. Yaklaşık 8 milyar dolarlık artış sağlamış olacağız. Hizmetler ticaretinde 61 milyar dolar dış ticaret fazlamız var. Bununla mal dış ticaretindeki 82 milyar dolarlık açığımızı kapatmaktan istifade ediyoruz."

2025 YILI FİNANSMAN HEDEFİ 50 MİLYAR DOLAR

2024 yılında Türk Eximbank tarafından ihracatçılara kredi ve sigorta desteği olarak toplam 48,7 milyar dolarlık destek sunuldu. 280 milyar dolarlık yeni hedef

Mal ve hizmet ihracatçılara sağlanan Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) destekleri, 2025 yılında 33 milyar liraya çıkarıldı. İhracatçıların ödeyecekleri faiz veya kâr payının bir bölümünün bakanlık tarafından destekleneceği açıklandı.

kapsamında ihracatçılara nefes aldıracak güçlü finansman çözümlerine odaklanan devlet yetkilileri, bu doğrultuda 2025 yılındaki Türk Eximbank destek hedefini 50 milyar dolara yükseltti.

Yeni yılda 8 bin 500 yeni ihracatçıya yeşil pasaport verilecek ve bu pasaport imkânıyla birlikte bilgilendirme faaliyetlerine 30 bin kişinin katılması hedefleniyor.

Eylem planında ayrıca mal ve hizmet ihracatçılara sağlanan Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) desteklerinin 2025 yılında 33 milyar liraya çıkarıldığı açıklandı. Bununla birlikte ihracatçıların ödeyecekleri faiz veya kâr payının bir bölümünün de bakanlık tarafından destekleneceği belirtildi.

8 BİN 500 İHRACATÇIYA YEŞİL PASAPORT VERİLECEK

2025 yılında 269 ticaret heyeti programı yapılacağı ve 85 alım heyeti organizasyonu gerçekleştirileceği açıklandı. Ayrıca 65 yurt içi fuar, 330 yurt dışı fuar ve 1.650 bireysel fuar katılımında da ihracatçılara destek verilecek. Bunlarla birlikte 50 adet UR-GE projesi hayata geçirilecek ve küresel tedarik zinciri (KTZ) programı çerçevesinde 40 adet yeni KTZ projesi gerçekleştirilecek.

Pazara giriş belgelerinde de desteklerin devam edeceği açıklanan eylem planında, 12 bin adet pazara giriş belgesine yönelik yeni ve genç ihracatçılara destek verileceği paylaşıldı. Böylece toplam 355 şirketin, 380 markasının destekleneceği bilgisine yer verildi. Vize

konusunda zorlu bir yılın geride bırakan ihracatçılara, bir müddeli haber de pasaport noktasından geldi. Açıklanan rakamlara göre yeni yılda 8 bin 500 yeni ihracatçıya yeşil pasaport verilecek. Bu adım, ihracatçıların küresel ticaretteki rekabet gücü artırımını sağlayacak.

Yeşil pasaport imkânıyla birlikte bilgilendirme faaliyetlerine 30 bin kişinin katılması hedefleniyor. Yeni kararlar ve hedefler sayesinde yurt dışındaki ticaret ataşeleri ve ticaret müşavirleri ile bilgilendirme faaliyetlerinin eksiksiz sürdürülmesi amaçlanıyor.

"İKİNCİ ÇEYREK İTİBARIYLA BÜYÜMEMİZ HIZLANACAK"

Bakan Bolat, konuşmasında Avrupa Birliği'nin Sınırda Karbon Düzenlemesi'ne firmaların hazır olması için verecekleri desteklere de vurgu yaptı. Amacımız sürdürülebilir odaklı, yeşil ekonomiye uyumlu, uluslararası rekabetçiliği yüksek firmalarımızın sayısını artırmak diyen Bolat, "Yurt içi fuarların destek kapsamına alınmasının şartlarını hafifletiyoruz. Prestijli fuar imkanı statüsünü yurt içi fuarlara da sağlayacağız. Bunlar uluslararası

"İHRACATÇIYI DESTEKLEYEN POLİTİKALAR HAYATA GEÇMELİ"

Mustafa Gültepe
TİM Başkanı

2024 özellikle rekabetçilik anlamında zorlu bir seneydi ancak biz yılı 262 milyar dolarlık ihracat ve yüzde 2,5'lük büyüme oranı ile iyi bir şekilde kapattık. 2025 yılı ihracat hedefimiz 280 milyar dolar, bu da yüzde 7'lik bir artış anlamına geliyor. Enflasyonla ve faizle ilgili yapılan çalışmalarda yavaş yavaş sona geliniyor. Bundan sonra daha fazla üretimi ve ihracatçıyı destekleyecek nitelikte politikaların ortaya koyulacağını düşünüyorum.

Bu yılın ilk 3-4 ayında zorluklar devam edebilir ancak bu sürecin maksimum altı ay sürebileceğini düşünüyorum. Yılın ikinci yarısı itibarıyla ihracattaki

artışın hızlanacağını ve en az yüzde 5'in üzerinde büyüme sağlanacağını düşünüyorum. Ekonomik koordinasyon kurulunun önümüzdeki dönemde en büyük başlığının ihracat olması gerektiğini düşünüyoruz. Eylem planıyla da birlikte umutlarımız artıyor. Ticaret Bakanlığının ihracatçılara sunduğu desteklerle birlikte diğer bakanlıkların da gelecek dönemde ihracata öncelik vereceğini düşünüyoruz. Özellikle son 1,5 yıl içinde Eximbank ve Türk Ticaret Bankasının verdiği destekler finans konusunda umitlerimizi artırıyor. TİM olarak, bütün birlikler ve STK'lar ile iş birliği yapıyoruz. Bu devam edecek ve ortak akılla beraber çalışmayı sürdüreceğiz.

Türk Ticaret Bankası

1. Toplam şube adedi sayısı 11'e çıkarılacak.
2. Toplam hesap adedi sayısı 3.000'e yükseltilecek.
3. Limiti olan ihracatçı adedi 1.500'e çıkarılacak.
4. Kredi kullanılan ihracatçı adedi 1.000'e yükseltilecek.
5. İhracatçılarımıza tahsis edilen kredi limiti 150 milyar TL'ye çıkarılacak.
6. İhracatçılarımıza kullanılan kredi tutarı 62 milyar TL'ye yükseltilecek.
7. Toplam çalışma büyüklüğü 200 milyar TL'ye çıkarılacak.

2025 yılında 269 ticaret heyeti programı yapılacağı ve 85 alım heyeti organizasyonu gerçekleştirileceği açıklandı.

nitelikteki yurt içi fuarlar. Böylece prestijli fuar uygulaması ile yurt içi fuarlarda da desteğe esas tutar uygulamasını yüzde 50'den yüzde 70'e yükseltmiş olacağız. Küresel perakende zincirlerine yönelik özel nitelikli alım heyetleri düzenleyeceğiz. Küresel büyük perakende zincirlerinin ülkemize gelerek ihracatçılarımız ile tedarik noktasında görüşmelerini organize edeceğimiz programlarımızı artıracacağız." dedi.

"2025 YILI İÇİN ÜMITLİYİZ"

E-ihracatın dev adımlarla ilerlediğini belirten Bakan Bolat, şöyle devam etti: "2022'de toplam ihracatımızın sadece yüzde 0,9'u olan e-ihracatta 2024 yılını yüzde 2,7'lik payla kapattık, iki yılda 3

kat arttı. Hedefimiz 2030'a kadar e-ihracatın toplam ihracat içindeki payını yüzde 10'lara yükseltmek. Tepenin büyük bölümü aşılmış durumda ve 2025 yılı baharından itibaren ekonomimizdeki büyüme de hızlanmaya başlayacak ve 2025 yılında depremin kamu bütçesindeki yükünün azalmaya başlamasıyla 2025'in ikinci yarısında ve özellikle 2026'da hem toplumumuzum tüm kesimleri hem de iş dünyamız, üreticilerimiz, ihracatçılarımız iyi bir rahatlama yaşayacaklar. Hükümet olarak bu anlamda gereken kararlılığa, cesarete, vizyona, iradeye sahibiz. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ihracatımızı mal ve hizmet bazında artırarak, Ticaretin Yüzyılı hedeflerine koşmaya devam edeceğiz.

"İHRACATÇILARA DAHA FAZLA DESTEK SAĞLANACAK"

Adil Pelister
İstanbul Kimyevi Maddeler ve İhracatçıları Birliği (İKMİB) Başkanı

Finansal desteklerin artırılması, mevzuatların sadeleştirilmesi ve bazı uygulamalarda rahatlama sağlanması ile ihracatçıların daha güçlü bir konuma gelmeleri için çalışmalar devam ediyor. 2025 yılı için belirlenen 390 milyar dolarlık mal ve hizmet ihracatı hedefi doğrultusunda Ticaret Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve ihracatçı birlikleri ile birlikte çalışmalar yürütülüyor. Ticaret Bakanlığımız tarafından hazırlanan 2025 yılı Eylem Planı kapsamında ihracatçılarımıza daha fazla destek sağlanacağı, özellikle yurt dışındaki faaliyetlerde bu desteklerin artacağı ifade edildi. Ayrıca Avrupa Birliği ile 2026 yılında devreye girecek olan Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) kapsamında firmalara yönelik desteklerin artırılacağı, Türk Eximbank kredileri ve İGE AŞ ile Türk Ticaret

Bankası'nın devreye girmesiyle ihracatçılara yeni finansman olanaklarının sunulacağı açıklandı.

Bu kapsamda politika faiz oranlarının düşeceğini öngörüyorum. Buna paralel olarak EximBank kredilerindeki oranların da düşmesini bekliyoruz. Bunun yanı sıra özellikle KOBİ'lerin üzerinde bir yük oluşturan teminat miktarlarının azaltılması yönünde bir talebimiz bulunuyor. Türk lirası maliyetlerinin artması ve döviz kurunun enflasyona paralel hareket etmemesi rekabetçiliği olumsuz etkiliyor. Kurdaki küçük bir artış dahi ihracatçılara rahatlama sağlayacaktır. Hayat pahalılığı ve asgari ücret artışlarının getirdiği maliyetler de çalışanlara yapılacak ödemelerle birlikte firmalar için ek yük oluşturuyor. Bu nedenle, rekabetçiliğin sürdürülebilirliği için döviz kurlarında yukarı yönlü bir hareket gerekli.

Hizmet İhracatı

1. Hizmet ihracatına yönelik 42 adet yurt dışı etkinlik organizasyonu, 1.200 bireysel katılımı desteklenen yurt dışı etkinlik ve 20 bireysel katılımı desteklenen yurt içi etkinlik gerçekleştirilecek.
2. Hizmet sektörlerine yönelik olarak 27 adet sektörel ticaret heyeti gerçekleştirilecek, 20 adet sektörel yurt içi fuar destek kapsamına alınacak.
3. YLDA'lar için Türk Eximbank Prefinansman imkânı geliştirilecek.
4. Hizmet sektörleri ve ihracatçılarımızın daha etkin desteklenmesi ve hizmet ihracatımızın sürdürülebilir artışı için destek kararları güncellenecek.
5. Hizmet sektörlerine yönelik Hususi Damgalı Pasaport Genelgesi yenilenecek.
6. Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projeleri (HİSER) Konferansı düzenlenecektir.
7. "Fuar Alanı Yapım Desteği" ile yüksek standartlara sahip olacak uluslararası fuar alanlarının yapılmasına imkân sağlanacak.
8. Bu yıl 48 milyar dolarlık ihracat hedeflenen lojistik sektöründe, 7 adet milli katılım organizasyonu düzenlenecek.
9. Bilişim sektörü, 5 adet yurt dışı pazarlama faaliyeti, 15 millî katılım organizasyonu, 500 adet sektörel fuara bireysel katılım, 8 adet HİSER projesi gibi destek mekanizmaları ile desteklenmeye devam edilecek.
10. Yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde 30 milyar dolarlık proje gerçekleştirilecek.
11. Teknik müşavirlik hizmetlerinde 250 milyon dolarlık proje gerçekleştirilecek.
12. Kültürel hizmetler ve yaratıcı endüstriler sektöründe, 19 adet yurt dışı etkinliğe bireysel katılım, 3 adet millî katılım organizasyonu, 2 adet sektörel ticaret heyeti ve 1 Adet HİSER Projesi gibi faaliyetler ile sektör ihracatı artırılabilecek.
13. Eğitim sektörüne ilişkin çeşitli etkinlikler ile ülkemizde öğrenim gören öğrenci sayısı 336 binden 385 bine çıkartılacak.
14. Sağlık Turizmi kapsamında 2 milyon sağlık turisti ülkemizde ağırlanacak ve sektöre ilişkin pazarlama çalışmaları ile sağlık hizmetinde 3,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilecek.

Mal İhracatı

1. Mal ihracatına yönelik olarak 269 ticaret heyeti ve 85 alım heyeti gerçekleştirilecek.
2. 65 yurt içi, 330 yurt dışı uluslararası fuara millî katılım organizasyonu ve 1.650 yurt dışı uluslararası fuara bireysel katılım desteklenecek.
3. 50 adet Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (UR-GE) Projesi destek kapsamına alınacak.
4. 40 adet Küresel Tedarik Zinciri Yetkinlik Projesi (KTZ) destek kapsamına alınacak ve 12 bin adet Pazara Giriş Belgesi desteklenecek.
5. 61 şirketin 63 markası Marka ve TURQUALITY® destek programları kapsamına alınacak.
6. 8.500 ihracatçımıza hususi damgalı pasaport verilecek. Dış ticaret eğitim programlarına 30 bin kişi katılım sağlayacak.
8. Teknoloji ve yeşil dönüşüm odaklı yatırım ve alıcı kredilerine yönelik, CIRR üzerinden faiz verilebilmesi için destek mekanizması oluşturulacak.
9. Türk Ticaret Bankası ile yeni bir prefinansman modeli kurgulanacak.
10. Yurt içi fuar desteklerinin kapsamı genişletilecek.
11. E-Kolay İhracat Platformunun ikinci fazı hayata geçirilecek, Kolay İhracat Platformu güncellenecek.
12. Küresel perakende zincirlerine yönelik özel nitelikli alım heyetleri düzenlenecek.
13. Destek Yönetim Sistemi (DYS) süreçleri sadeleştirilecek.
14. Mal ve hizmet ihracatçılarının birlikte tanıtım ve pazarlama faaliyetleri yürütmelerinin desteklenmesi için mevzuat düzenlemesi yapılacak.
15. Gıda ve Tarım İhracatındaki Teknik Engellerin Aşılması (GATE) amacıyla çalışma grubu oluşturulacak ve hedef olarak belirlenen ülkelere yönelik pazara giriş çalışmaları yapılacak.
16. Sürdürülebilir İhracat Hamlesi hayata geçirilecek.
17. Sektörel Pazar Araştırması Raporu, Birebir Görüşme Etkinliği, Elektronik Sohbet Toplantısı ve Dış Talepler Bülteni başta olmak üzere dış temsilciliklerimizin bilgilendirme faaliyetlerine hız kazandırılacaktır.

SAVAŞLARIN OLMADIĞI BİR DÜNYA

Savaşların olmadığı bir dünyada, yıllık küresel büyüme oranı muhtemelen yüzde 4-5 seviyelerine ulaşabilirdi. Günümüzde ise bu oran genellikle yüzde 2-3 civarında.

PROF. DR. EMRE ALKIN

Dünya tarihi savaşlar, çatışmalar ve gerginliklerle dolu. Peki, bu çatışmalar hiç olmasaydı dünya nasıl bir yer olurdu, hiç düşündünüz mü? Mutlaka düşünmüş olmalısınız. maalesef hepimizin "doğrusu bu" dediğimiz meselelerde bile rakamsal bazı örnekler verince kale alınır oluyorsunuz. Dolayısıyla bazı tezler ve rakamsal karşılaştırmalar yaparak "savaşlar ve gerginlikler olmasaydı ekonomik refah, teknolojik gelişme, açlık ve yoksulluk gibi meseleler ne durumda olurdu?" sorusuna cevap arayacağım.

Ekonomik Refah: Öncelikle ekonomik refah konusuyla başlayalım. Savaşlar nedeniyle her yıl küresel ölçekte trilyonlarca dolar kaybediliyor. 2020 yılı itibarıyla dünya genelindeki savaş ve şiddet nedeniyle kaybedilen ekonomik değer yaklaşık 14,5 trilyon dolar olarak tahmin ediliyor. Bu devasa miktar, sağlık, eğitim, altyapı gibi alanlara harcanabilseydi, her yıl milli gelir büyüme oranlarında belirgin bir artış görünebilirdi. Savaşların olmadığı bir dünyada, yıllık küresel büyüme oranı muhtemelen yüzde 4-5 seviyelerine ulaşabilirdi. Günümüzde ise bu oran genellikle yüzde 2-3 civarında. Düşünsenize, bu fark insanların yaşam standartlarını nasıl değiştirdi. "Savaşlar olursa ekonomi düzeler" diyenlere cevap olsun bence.

Teknolojik Gelişme: Bir diğer önemli konu ise teknolojik geliş-

meler. Askeri araştırmalar genellikle yenilikçi teknolojilerin gelişmesine katkı sağlasa da savaşların olmadığı bir ortamda bu teknolojilerin daha barışçıl ve sosyal amaçlarla kullanılması mümkün olabilirdi. 2021'de yapılan bir çalışmaya göre, savaşlar ve çatışmalar, yenilikçilikte büyük kayıplara neden oluyor. Savaş yoksa belki de yapay zekâ, biyoteknoloji ve enerji alanındaki ilerlemeler çok daha hızlı olabilirdi. Örneğin, bu alanda yıllık yatırımlarının yüzde 20 artırıldığını varsaysak dünya genelinde daha fazla gelişme görülebilirdi. Silahlara ya da silah gibi kullanılan teknolojiler yerine sağlık, spor, kültür, sanat, tasarım ve "herkes için dijitalleşme" kafasında olsaydık bugün farklı bir yerde olabilirdik. Nixon'un "Mars'a gitmeye gerek yok" diyerek Uzay Mekiği projesine destek vermesi sebebiyle insanlığın uzayın keşfinde 50 yıl vakit kaybettiğini hatırlatmak istiyorum.

Açlık ve Yoksulluk: Savaşların açlık ve yoksulluk üzerindeki etkisi de yadsınmaz. 2021 verilerine göre dünya genelinde 811 milyon insan açlık çekiyor ve bu sayının büyük bir kısmı çatışmalı bölgelerde yaşıyor. Savaşlar olmasaydı, bu sayının büyük ihtimalle 400-450 milyon civarına düşmesi mümkün olabilirdi. Dünya Bankası, yüzde 9 olarak tahmin edilen yoksulluk oranının, barış ortamında yüzde 5'in altına ineceğini öngörüyor. Düşünsenize,

Savaş olmasaydı belki de yapay zekâ, biyoteknoloji ve enerji alanındaki ilerlemeler çok daha hızlı olabilirdi. Silahlara ya da silah gibi kullanılan teknolojiler yerine sağlık, spor, kültür, sanat, tasarım ve "herkes için dijitalleşme" kafasında olsaydık bugün farklı bir yerde olabilirdik.

her beş kişiden biri yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Bu oran, savaşların olmadığı bir dünyada büyük olasılıkla yarı yarıya düşebilirdi. Ancak "herkes fakirin parasıyla zengin olur" yaklaşımını unutmamalıyım. Kitleler bilerek ve isteyerek fakir bırakılıyor desem yanlış olmaz. İnsanlar ihtiyaçlarına zar zor yetişsinler ki başlarını kaldırmassınlar. "Beka sorunu varken refah da neymiş" maalesef binlerce yıldır liderlerin kullandığı bir yaklaşımdır.

Eğitim: Eğitim konusu da savaşların etkilediği kritik alanlardan biri. Eğitim, bireylerin geleceğini şekillendiriyor ve toplumsal gelişimi sağlıyor. Savaşlar, milyonlarca çocuğun eğitimlerini yarıda bırakmalarına neden oluyor. Günümüzde dünya genelinde yaklaşık 260 milyon çocuk eğitim sisteminin dışında kalıyor. Savaşların olmadığı bir dünyada bu sayının yüzde 50 oranında azalması muhtemel. Sonuç olarak, daha fazla çocuk eğitim alabilir ve geleceğe daha umutla bakabilirdi.

Kültürel Gelişmeler: Son olarak, kültürel gelişmelerin önemini unutmamalıyız. Savaşlar, sadece insan hayatını değil, aynı za-

manda kültürel mirası da tahrip ediyor. UNESCO verilerine göre savaşlar sırasında kaybolan tarihi eserlerin sayısı oldukça fazla. Savaşların olmadığı bir dünya, kültürel etkileşimlerin artmasına ve farklı uygarlıkların daha zengin bir şekilde bir araya gelmesine imkân tanıyabilirdi. Farklı kültürlerin bir araya geldiği bir ortamda sanatsal yaratıcılık ve ifade özgürlüğü de büyük bir gelişim gösterebilirdi. Sonuç olarak savaşların olmadığı bir dünya, ekonomik refah, teknolojik gelişme, açlık ve yoksulluk gibi meselelerde büyük bir iyileşme sağlayabilirdi. Bireylerin yaşam kalitesinin artması, toplumsal huzurun sağlanması ve uluslararası işbirliğinin güçlenmesi bu dönemde mümkün olabilirdi.

Tüm bunları değerlendirdikten sonra, dünyada emperyalizme karşı kazanılmış tek savaşın mimarı olan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün "Eğer yurt savunması için şart değilse her savaş bir cinayettir" sözü daha fazla anlam kazanıyor. "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" diyerek bizlere yüklediği zor vazifenin idraki içinde, aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum.

Barışın Getirdiği Yeni Fırsatlar

Suriye'deki savaşın sona ermesiyle normalleşme süreci hız kazanırken iki ülke arasındaki ticaret ve iş birliği fırsatları yeniden gündem oldu. Türkiye ve Suriye arasındaki ticari potansiyelin artmasının beklendiği yeni dönem, Türk ihracatçılar için yeni pazar kapılarını araladı.

Suriye, 2011 yılındaki Arap Baharı sırasında halkın Esed rejimine karşı ayaklanması ve protesto girişimleriyle parçalanmaya başladı. İktidarın değişmesini talep eden halka yönelik rejim ordusunun acımasız yaklaşımları, şiddetli bir iç savaşın Orta Doğu ülkesini esir aldı. Ülkedeki çatışmalar, 2011 öncesi nüfusun yaklaşık yüzde 1,5'ine karşılık gelen 300 binden fazla kişinin ölümüne neden oldu. İç savaş nedeniyle 6,6 milyon Suriyeli ülkesini terk etmek zorunda kaldı ve Türkiye, 3 milyonun üzerinde Suriyeli vatanışa ev sahipliği yaptı.

10 yılı aşkın süren çatışmalar ve büyük insani krizlerin ardından 2024 yılında sona erdi. 27 Kasım'da İslamcı militan Heyet Tahrir eş-Şam (HTS) örgütü liderliğindeki grupların başlattığı operasyon sonucunda 53 yıllık Baas Rejimi çöktü. Irak'ın ardından Suriye'deki rejimin de çökmesiyle Baasizm'in tüm varlığı silinmiş oldu. Suriye'deki iç savaşın devam ettiği süre boyunca yüz binlerce insan hayatını kaybederken milyonlarca kişi yerinden edildi ve ülkenin altyapısı neredeyse tamamen tahrip oldu. Ancak savaşın bitişleriyle birlikte Suriye, yeni bir döneme adım atma çabasında.

SURİYE'NİN YENİDEN İNŞA SÜRECİ BAŞLADI

Savaşın sona ermesi, ülkede barış ve istikrar adına umut verici bir adım olsa da Suriye'nin önünde zor bir dönem var. Şu an Suriye'nin karşı karşıya olduğu en büyük sorun, ülkenin yeniden inşası. Milyarlarca dolarlık yatırım gerektiren bu süreçte altyapının yenilenmesi, sağlık ve eğitim sistemlerinin onarılması ve mültecilerin geri dönüşü gibi konular öncelikli alanları oluşturuyor. Yeniden inşa süreci, mültecilerin dönüşü, siyasi reformlar ve uluslararası ilişkiler, yeni dönemde ülkenin geleceğini şekillendirecek

kritik unsurlar olacak.

Ekonomik anlamda toparlanma da biraz zaman alacak gibi duruyor. Çünkü savaşın getirdiği yıkım, Suriye ekonomisini büyük ölçüde çökertti. Tarım, sanayi ve enerji sektörleri neredeyse tamamen durma noktasına geldi. Suriye'nin savaş öncesi ekonomisi, ağırlıklı olarak tarım, enerji ve hafif sanayi sektörlerine dayanıyordu. Savaşın sona ermesiyle bu sektörlerdeki potansiyelin yeniden değerlendirilmesi bekleniyor. Bu durum, hem Türkiye hem de bölge ülkeleri için yeni fırsatların kapısını aralıyor. Suriye'nin yeniden yapılandırılmasında aktif rol almak isteyen Türk iş dünyası, uzun yıllardır potansiyeli kullanılmayan bu pazarda özellikle inşaat, lojistik, sağlık ve gıda gibi kritik sektörlerde yeniden hareketlilik bekliyor. İki ülke arasındaki ilişkilerin yeniden canlanması, ekonomik iş birliklerini güçlendirmek ve bölgesel ticareti artırmak için önemli bir fırsat sunuyor.

İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TİCARİ İLİŞKİLER

Türkiye ile Suriye arasındaki ticarete 1 Ocak 2007'de yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması (STA) sonrasında çok önemli artışlar kaydedildi ve iki yılda olumlu sonuçlar alındı. Türkiye'nin, Suriye'ye ihracatı 2008 yılında 2006 yılına kıyasla iki katına ulaşırken 2009 ve 2010 yıllarında da ihracattaki artış eğiliminin devam ettiği görüldü. 4 Aralık 2011'de, STA anlaşmasının askıya alınması ve Suriye'den geçişlerde ek gümrük harcı alınması da dâhil olmak üzere Türkiye'ye bir dizi karşı yaptırım kararları alındı. Türkiye de 14 Aralık'ta yayımlanan İthalat Rejimi Kararı ile ülkemiz ve Suriye arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması askıya alındı.

Yaşanan bu gelişmeler sonucu iki ülke arasındaki ticaret, özellikle 2011 yılının son çeyreğinden

Suriye'nin Ticaret ve İhracatında Öne Çıkanlar

- **Tarım Ürünleri:** Suriye, Akdeniz ikliminin sunduğu avantajlarla zeytin, pamuk ve tahıl gibi tarımsal ürünlerde güçlü bir üretim kapasitesine sahip. Bu ürünler, savaş öncesinde ülkenin ihracatının önemli bir bölümünü oluşturuyordu.
- **Enerji Kaynakları:** Savaş öncesinde petrol ve doğalgaz, Suriye ekonomisinin ana damarlarından biriydi. Özellikle fosil yakıt rezervlerinin yeniden ekonomiye kazandırılması, ülkenin toparlanmasında kritik bir rol oynayabilir.
- **Sanayi ve El Sanatları:** Geleneksel tekstil, deri ve el sanatları, Suriye'nin kültürel mirasını yansıtırken aynı zamanda ekonomik değeri yüksek ürünler arasında yer alıyor.

itibaren hızla daralmaya başladı. Ancak 2011 ve 2012 yıllarında gerileyen dış ticaret hacmi 2013 yılından itibaren yükselişe geçti ve 2023 yılında 2 milyar dolar olarak gerçekleşti. Savaşın bitmesi ve bölgede sulh ortamının sağlanmasıyla birlikte ikili ticaret hacminin daha da artması bekleniyor.

BÖLGEDEKİ NORMALLEŞME İHRACATÇIYA UMUT OLDU

Türkiye'nin Suriye ile olan ticari bağları, tarihsel bir derinliğe sahip. Coğrafi yakınlık, kültürel bağlar ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin geçmişi, bu sürecin hızlı bir şekilde ilerlemesi için güçlü bir temel oluşturuyor. Öte yandan, Suriyeli mültecilerin geri dönüşü ve Suriye'deki ekonomik toparlanma süreci, ticaret hacminin artmasına ve iki ülkenin birbirini

tamamlayan sektörlerde iş birliği yapmasına olanak tanıyabilir.

Suriye, savaş öncesi dönemde Türkiye'nin en önemli ticaret ortaklarından biriydi. İki ülke, sınır ticareti ve bölgesel iş birlikleri yoluyla ekonomik bağlarını geliştirmiş durumdaydı. Tarımdan inşaata, lojistikten, kimyaya kadar birçok sektörde Türk firmaları için büyük bir pazar olan Suriye'deki savaşın getirdiği yıkım nedeniyle bu potansiyel kullanılamaz hâle gelmişti. Ancak barışın tesisiyle birlikte ülkede yeniden yapılanma ihtiyacı doğdu. Bu süreç sadece Suriye'yi değil, aynı zamanda Türkiye'yi de olumlu etkileyecek bir ticari iş birliği dalgasını beraberinde getireceği benziyor.

Suriye, Orta Doğu'nun merkezinde yer alması nedeniyle ticaret yolları açısından kritik bir konuma

sahip. Bu durum, ülkenin yeniden bir lojistik merkez hâline gelme potansiyelini de artırdığı için oldukça önemli bir yerde duruyor.

TÜRKİYE SURIYE'NİN ENERJİSİ İÇİN DEVREYE GİRDİ

Yaklaşık yüzde 60'ı karanlıkta olan Suriye için Türkiye harekete geçti. Bölgenin yeniden ihyası için enerji altyapılarını inceleyeceğini belirten Bakan Bayraktar, ülkenin yeniden inşasında, Suriye'nin petrol ve doğal gaz kaynaklarından yararlanmak için bir çalışma içinde olduklarını söyledi. Çalışmalar kapsamında orta vadeli planlarla elektrik kurulu gücünü, Suriye'deki üretim kapasitesini artırmakla ilgili planlama yapılıyor.

Suriye'nin petrol ve doğal gaz kaynaklarının Suriye'nin yeniden inşasında kullanılması için bir

çalışma içinde olduklarını söyleyen Enerji Bakanı, "Bu projeleri geliştirmeyi hedefliyoruz. Çünkü Suriye'nin özellikle 2000'li yıllarının başında 600 bin varillere ulaşan günlük petrol üretimleri olmuş. Bu rakamlar tabii şimdilerde 30 bin varillere gerilemiş durumda. Bu bir kısım sahaların verimsiz işletilmesinden, bir kısmının savaş nedeniyle tahribat görmesinden kaynaklanabilir. Ama bu anlamda Suriye'nin bu potansiyelini de ekonomiye kazandırmak, oradan elde edilen kaynakları da yine Suriye'nin kalkınması için, inşası için, ihyası için kullanmakla alakalı bir vizyonla hareket ediyoruz." ifadelerini kullandı. Bayraktar, Suriye petrolünün Irak-Türkiye petrol boru hattı üzerinden dünyaya ve Türkiye'deki rafinerilere de açılacağını belirtti.

Tarımdan inşaata, lojistikten, kimyaya kadar birçok sektörde Türk firmaları için büyük bir pazar olan Suriye'deki savaşın getirdiği yıkım nedeniyle bu potansiyel kullanılamaz hâle gelmişti.

"BÖLGESEL NORMALLEŞME TÜRKİYE İÇİN BÜYÜK FIRSAT"

Çetin Tecdelioğlu
Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkan Vekili ve İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı

Suriye'deki durumun normalleşmesinin ardından İsrail-Filistin ve Ukrayna-Rusya savaşlarının biteceği yönünde beklentiler giderek artıyor. Türkiye için en büyük fırsatlar bu savaşların bitmesinin ve bölgenin normalleşmesinin ardından gelecek. Sadece Rusya bölgesinde 10 milyar dolarlık bir pazar kaybı yaşadık. Suriye'de de aynı şekilde çok ciddi kayıplarımız oldu. Biz Suriye'de müteahhütlik hizmetleri, altyapı, üst yapı, eğitim, barınma ve bu başlıkla ilgili en az 10 milyar dolar ve üzerinde bir ekstra pazar yakalayacağımızı tahmin ediyoruz. Savaşlar nedeniyle kaybedilen pazarlar Türkiye'nin önünde büyük bir potansiyel olarak duruyor. Ayrıca Türkiye dünyada tedarik zincirinde çok önemli bir ülke. Etrafımıza baktığımız zaman, hızlı teslimatıyla, parsiyel mal üretme kapasitesiyle, güçlü bankacılık sistemiyle, güçlü lojistik

ve sigortacılık ağıyla dünyaya iyi ürün tedariki yapabilecek bir ülke konumunda. Bunu iyi değerlendirmemiz lazım.

ABD'de Trump yönetimi ile birlikte Çin'e ve diğer Uzak Doğu ülkelerine uygulanacak tedbirler, Türkiye'ye avantaj sağlayacak. Avrupa ve Amerika birçok önemli sektörü Çin'e kaptırmış durumda ve tüm dünyada Çin ile Uzak Doğu'ya karşı bir eylem var. Türkiye'nin bu fırsatı görüp dünyaya partner olabilecek ülke konumunu güçlendirmesi gerekiyor. Türkiye zaten uzun süredir dünyada otomotivin, makinenin, savunma sanayinin ve buna bağlı sektörlerin iyi bir yan sanayisi olmuş durumda. Yan sanayideki güvenilir ülke, güvenilir tedarik zinciri ülkesi olma statümüzü kaybetmememiz gerekiyor. Tedarik zincirimizi Çinlileri araya sokmadan devam ettirmek zorundayız.

"SURIYE, ORTA DOĞU'DAKİ YENİ PAZARLAR İÇİN BÖLGEMİZE GÜÇ KATACAK"

Celal Kadooğlu
Güneydoğu Anadolu Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı

Suriye 2024 yılında Güneydoğu bölgesinde hububat sektörü açısından yüzde 13,9 artışla 283 milyon dolarlık büyüklük ve yüzde 8,2 pay ile ikinci sırada yer aldı. Küresel ekonomideki durgunluğa bağlı olarak talep tarafında gözlenen düşüş eğilimi, bu dönemde Suriye ile ticaretimize yansımada. Sektörün tüm Türkiye genelindeki 517,5 milyon dolarlık ihracatı içinde yüzde 54,6'ya denk gelen bu oran, Suriye'nin bölgemiz için ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Fakat ülkedeki iç karışıklığa ve uzun yıllardır devam eden savaş şartlarına bağlı olarak değerlendirildiğinde mevcuttaki bu ticari hacim iki ülke arasındaki gerçek potansiyeli yansıtmıyor. Örnek olarak, nüfus bazında Suriye'nin yaklaşık 2 katı büyüklüğe sahip olan Irak'a, Suriye'nin 4 katından fazla hububat ihraç ediyoruz. Bu da demek oluyor ki Suriye'de yüz-

de 100'e yakın bir artış potansiyeli var; gıda arz güvenliği noktasında imkânlarımızı Suriye'ye daha fazla sunmak istiyoruz.

2023 verilerine göre ayçiçek yağı ve buğday unu ithalatının yüzde 70'ini Türkiye'den tedarik eden Suriye'deki aileler, ülkemize duydukları güven nedeniyle pek çok temel gıda ürününde Türk malını tercih ediyorlar. Suriye'de güvenli bir ortamın yeniden sağlanması ve insanların yeniden refah içinde yaşaması, en çok bizi mutlu eder. Jeostratejik anlamda öneme sahip olan Suriye ile ticari partnerlik, Orta Doğu'da yeni pazarlara açılma noktasında bölgemize güç katacak. Her zaman ifade ettiğimiz üzere Güneydoğu'da faaliyetlerini sürdüren iş insanları olarak; Suriye halkı ile köklü bağlarımız ve uzun yıllara dayanan güçlü bağlantılarımızla bu sürece elimizden gelen katkıyı sağlamaya hazırız.

“SURIYE’DEKİ NORMALLEŞME İLE LOJİSTİK MALİYETLER DÜŞEBİLİR”

Murat Baykara
HİB Hizmet İhracatçılar Birliği
Yönetim Kurulu Üyesi
HİB Taşımacılık ve Lojistik
Komite Başkanı
BAYNAK
Uluslararası Taşımacılık Genel
Müdürü

Bölgenin huzura kavuşması ile yıllar önceki taşıma koridorlarımıza da dönmüş olacağız. Bu durumun, mal ihracatımız açısından önemli bir çarpan etkisi oluşturmasının yanı sıra artan lojistik ihracatımız ile hizmet ihracatımızda da önemli bir ivme yaşanacak. Ayrıca yürütülmekte olan Kalkınma Yolu Projesinin de önü açılacak. Bölgede oluşacak müteahhitlik, inşaat projeleri gibi yeni iş fırsatları, nakliye sürelerinin kısalması, Irak ve bölgedeki ticaret ve yatırım potansiyellerinin artması; ayrıca Kalkınma Koridoru güzergâhına Suriye’nin de entegre edilmesinin sağlanması ve Avrupa-Orta Asya ayağında Orta Koridor ile entegre olduğu takdirde, hem ihracatçılarımız için hem de Avrupa-Asya iş dünyası için, tüm Körfez İşbirliği ülkeleri ile daha fazla iş ve ticaret yapma imkanlarını da beraberinde getirebilecektir.

Suriye’nin istikrarı, Türkiye’nin Orta Doğu’ya yönelik lojistik operasyonlarını ve ihracatını yeniden şekillendirebilir. 2011 öncesinde Suriye, Körfez İşbirliği Ülkeleri (KİK) ve Suudi Arabistan gibi önemli pazarlara ulaşım da temel transit güzergahıydı. Yıllık 100 bin kara yolu seferi ile Türkiye’nin ihracat taşımacılığı Suriye üzerinden gerçekleşiyordu. Güvenlik sorunları sonrası bu rota kapanmış, taşımacılık alternatif yöntemlere yönelmiştir. Örneğin, Türkiye-Mısır-Suudi Arabistan arasında Ro-Ro hatları kurulmuş ancak bu yöntem yüksek maliyetler doğurmuştur. Suriye’nin yeniden açılmasıyla ihracat süresi kısalabilir ve lojistik maliyetler düşebilir.

Suriye’nin istikrara kavuş-

ması ve yeniden inşa projeleri, Türk iş dünyasına yeni iş birliği fırsatları sunabilir. Ayrıca, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Katar ve Kuveyt gibi ülkelere ihracat ve transit taşıma yeniden ivme kazanabilir. Suriye üzerinden Ürdün’e üç, KİK ülkelerine beş gün gibi kısa sürelerde ulaşım mümkün hâle gelebilir. Bu gelişme, Türkiye’yi Avrupa-Asya ticaret koridorunda daha önemli bir konuma taşıyabilir. Suriye üzerinden transit taşımacılığın yeniden başlaması, hem taşıma süresini azaltacak hem de maliyetleri düşürecektir. Ro-Ro hatları gibi alternatifler, yüksek gemi navlunları nedeniyle ihracatçılar için maliyetli olmuştur. Kara yolunun yeniden devreye alınması lojistikte önemli tasarruflar sağlayabilir.

İç savaş öncesi Suriye’den Körfez ülkelerine yıllık 50 bin sefer yapılıyordu. AB’nin bölgedeki taşımalarında Türk taşımacılarının tercih edilmesi öngörülmektedir. Bu durum, Türk taşımacılık sektörünün kapasitesini artıracak ve AB-Körfez ticaretinde bir köprü oluşturabilecektir. Suriye’nin yeniden istikrara kavuşmasıyla Türkiye, Suudi Arabistan, Katar, Kuveyt, Lübnan ve Ürdün gibi ülkelere lojistik hizmet sağlayabilir. Suriye güzergahının açılması, özellikle Körfez ülkelerine yönelik taşımacılıkta yeni fırsatlar sunacaktır. Türk taşıyıcılarının bu ülkelerdeki ticarete daha etkin katılımı, uluslararası taşımacılıkta rekabet gücünü artırabilir.

Acıbadem International Patient Program

Acıbadem International Patient Program is the first access point which organizes all your medical needs by a single center in Türkiye. Establishing a bridge in accessing Türkiye and qualified healthcare services through its service points at 59 locations in 33 countries across the world, Acıbadem International Patient Program is also at your service at Istanbul Airport and Sabiha Gökçen Airport.

Acıbadem Uluslararası Hasta Merkezi, uluslararası hastaların Türkiye’deki tüm sağlık ihtiyaçlarını tek merkezden organize eden, ilk erişim noktası. Dünya genelinde 33 ülke ve 59 hizmet noktasıyla Türkiye’ye ve nitelikli sağlık hizmetlerine erişimde bir köprü kuran Acıbadem Uluslararası Hasta Merkezi, İstanbul ve Sabiha havalimanlarında da hizmetindedir.

Visit WebSite: acibademinternational.com

Call Us: **+90 216 544 46 64**

HİB – 2023
“Sağlık Hizmetleri İhracatı”
Kategorisi Şampiyonu

ACIBADEM
A CLASS HEALTHCARE SERVICES

Suriye’nin istikrara kavuşması ve yeniden inşa projeleri, Türk iş dünyasına yeni iş birliği fırsatları sunabileceği gibi Türkiye’yi Avrupa-Asya ticaret koridorunda daha önemli bir konuma taşıyabilir.

“Her İşimizde Sosyal Faydayı Önceliklendirmeye Odaklanıyoruz”

Türkiye'nin sanayileşme sürecinde öncü rol üstlenen Kale Grubu, 68 yıllık geçmişi sürdürülebilirlik, inovasyon ve sosyal girişimcilik ilkeleriyle geleceğe taşırken toplumsal dönüşümün de öncüsü olma yolunda ilerliyor.

Türkiye'nin sanayileşme serüveninin en güçlü halkalarından biri olan ve yalnızca üretim gücüyle değil, aynı zamanda topluma kattığı değerlerle de adından söz ettiren Kale Grubu, yerel kalkınmadan küresel inovasyona uzanan bir dönüşümün yansıması olarak varlığını sürdürüyor. “Misyonomuz, memleket ve insan sevgimiz, üretim tutkumuz hiç değişmedi. Bugün sadece sanayinin değil, toplumsal dönüşümün de öncüsü olma misyonuyla hareket ediyoruz.” diyen Kale Grubu Başkanı ve CEO'su Zeynep Bodur Okyay ile geleneksel değerleri modern yaklaşımlarla harmanlayarak geleceğin dünyasına yön veren markanın vizyon ve stratejilerini konuştuk.

68 yıldır Türkiye için değer yaratan Kale, ülkemizin sanayileşme sürecinde öncü bir rol üstleniyor. Kale'nin köklü geçmişi günümüze taşınırken kuruluş değerleri ve misyonu nasıl evrildi? İlkesi, “Topluma değer katma, topraklarına iyi bakma” olan babanız İbrahim Bodur'dan devraldığınız bayrağı bugüne taşırken hangi değerleri korumaya özellikle dikkat ettiniz?

Kale Grubu'nun kurucusu merhum İbrahim Bodur, her zaman insanı önceliklendiren bir girişimciydi. Cumhuriyet'in ilk yıllarında, Anadolu'nun ücra bir kasabası olan Çan'da, hayallerini bir girişim hikayesine dönüştürmek için kararlılıkla çalışan bir genç adamken de yıllar sonra Türkiye'nin önde gelen sanayi duayenlerinden biri hâline gelmişken de onun için her zaman önde gelen şey, insana dokunmak ve faydalı olabilmektir. Onun varlığında da ondan sonra da bu çizgiden asla sapmadık. Kale Grubu olarak her zaman sorumluluk almayı, öncü olmayı, girişimci ruhu canlı tutmayı ve iş birliği içinde hareket etmeyi benimsedik. Bize, “Sizi siz yapan öz değerlerinize sahip çıkın. Çünkü onlar sizi bir ağacın kökleri gibi ayakta tutacaktır” derdi. Belki de bu sözün etkisiyle Kale Grubu'nu her zaman derin, güçlü kökleri olan dev bir ağaca benzetmişimdir. Tıpkı bir ağaç gibi hayatta kalmak için ihtiyaç duyduğumuz su ve besini köklerimizde, bizi biz yapan değerlerimizde arıyoruz. Değerlerimiz, dün ile yarın arasında köprü kuruyor. Misyonomuz, memleket ve insan sevgimiz, üretim tutkumuz hiç değişmedi. Ancak

yıllar içinde köklerimize sadık kalırken, değişen dünyada bu değerlere yeni boyutlar eklendi. Sürdürülebilirlik, dijital dönüşüm, inovasyon, sosyal girişimcilik gibi konular günümüzün dinamik iş ortamında giderek daha önemli hâle geldi. Biz de bugün sadece sanayinin değil, toplumsal dönüşümün de öncüsü olma misyonuyla hareket ediyoruz.

Seramikten havacılık sanayisine uzanan yolculukta Kale'yi bugün sahip olduğunuz konuma taşıyan dönüm noktaları nelerdir? Başarı hikâyenizin arkasındaki en güçlü özellik sizce ne/nelerdir?

Türkiye'de henüz sanayileşme yeni yeni gelişirken İbrahim Bodur'un vizyoner bakışıyla seramik sektörüne yaptığı yatırım sadece bir şirket değil, bir sektör yarattı. Kaleseramik ile sektöre jenerik marka ve ürünler kazandı. Ardından ikinci büyük atılımımız havacılık sanayine girmekle oldu. Kale Jet Motorları (yakın zamana kadarki ismiyle Kale Arge) ve Kale Havacılık ve Kale Pratt & Whitney şirketlerimiz, grubumuzun yüksek teknolojiye dayalı üretimde kendini kanıtlanmasını sağladı. Özellikle havacılık alanında dünya devi firmalarla yapılan iş birlikleri, bizi global tedarik zincirinin önemli bir oyuncusu hâline getirdi. Bunları 68 yıllık tarihçemizdeki önemli kilometre taşları olarak sayabiliriz.

Üretim yolculuğumuzdaki en

Kale Grubu Başkanı ve CEO'su Zeynep Bodur Okyay: “Üretim yolculuğumuzdaki en önemli başarı nedeninin gelenekten güç alarak geleceğe yatırım yapma anlayışı olduğunu düşünüyorum. Bugüne kadar cesur ve kararlı adımlar attık, kararlarımızın arkasında durduk, ancak başarısızlık noktalarında da geri dönmeyi bildik.”

önemli başarı nedeninin gelenekten güç alarak geleceğe yatırım yapma anlayışı olduğunu düşünüyorum. Bugüne kadar cesur ve kararlı adımlar attık, kararlarımızın arkasında durduk, ancak başarısızlık noktalarında da geri dönmeyi bildik.

Kale'nin DNA'sını oluşturanlardan biri de sosyal girişimcilik. 2017 yılından beri daha iyi bir gelecek için harekete geçen sosyal girişimcileri desteklediğiniz “Sosyal Girişimcilik

Programı” bunun en büyük örneklerinden. Sosyal girişimcilik sizin için ne ifade ediyor? Biz sosyal girişimcileri hem Türkiye hem de dünya için geleceğin habercileri olarak görüyoruz. Kendi alanlarında çığır açacak, değişim öncüleri olarak değerlendiriyoruz. Onlar bizim kanatlarımız. Hayatta fark yaratmak için yenilikçi fikir üretmek, umudu yeşertmek ve harekete geçmek gibi bir sorumluluğumuz olduğuna inanıyorum. İşte bu nedendir ki, fırsat verildiği

“Nevruz Köyü Kadınları Kooperatifi ile Bir Kıvılcım Yaktık”

Ben kalkınmanın kadınıyla erkeğiyle bir bütün olduğunu düşünüyorum. Nevruz Köyü Kadınları Kooperatifi bunun bir yansıması. Rahmetli babamın dünyaya geldiği Çanakale'nin Nevruz Köyünün özverili ve çok da becerikli kadınları var. Altı yıl önce kendi kooperatiflerini kurmaları için onlara destek verdik, cesaretlendirdik. Onların gelişmesi ve farkındalıklarını artırmak için bir yandan kişisel gelişimlerine yatırım yaptık, mentor-menti programı tasarımı çerçevesinde danışacakları bir ekosistem oluşturduk. Diğer yandan da yaptıkları işi daha profesyonel boyuta taşımalarını, markalaşma yolunda yol kat etmelerini sağladık. Çeşitli iyi örneklerle onları bir araya getirerek esinlenmelerini ve öğrenmeyi deneyimlenerek başarımlarını sağladık. Orada da değerler üzerine bir söylem geliştirmelerini mümkün kıldık. Böylelikle önce Türkiye pazarına, daha sonra yurt dışı pazarlara açıldılar. Her türlü davet edildikleri seçici ve doru platformda kendilerini ve yaptıkları işi dolayısıyla amaçlarını doğru ifade edebilmelerini teşvik ettik. Formal eğitimlerle de destekledik. Onların içinde zaten büyük bir üretim ateşi vardı, bize sadece ilk kıvılcımı yaktık düştü ve gerisi de geldi.

İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Programı ile sosyal girişimcilerin potansiyelini ortaya çıkararak hem iş dünyasına hem de ülkemizin gelişimine önemli faydalar sağladık. Birlikte yarattığımız etkiyi büyütmek ve kalıcı hâle getirmek için sosyal girişimcilerle yol arkadaşlığına devam edeceğiz.

takdirde kendi alanlarında çığır açabilecek potansiyele sahip olan sosyal girişimcileri desteklemeyi, insanlığın yarını için bugünden yapılan bir yatırım olarak değerlendirim.

İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Programı'nı dokuz yıl önce hayata geçirdiğimizde, sosyal girişimcilik kavramı iş dünyasının gündeminde yeterince yer almıyordu. Programımız, özel sektörün bu alana dikkatini çekerek sosyal girişimcilik ekosisteminin gelişmesine katkıda bulundu. Sosyal girişimcilerin potansiyelini ortaya çıkararak hem iş dünyasına hem de ülkemizin gelişimine önemli faydalar sağladık. Birlikte yarattığımız etkiyi büyütmek ve kalıcı hâle getirmek için sosyal girişimcilerle yol arkadaşlığına devam edeceğiz.

Toplumsal fayda yaratmaya odaklı yapıyla dikkat çeken Kale için sosyal sorumluluk, "görev" olmanın dışında kurum kültürünün bir parçası hâline gelmiş durumda. Kale'nin sosyal sorumluluk bilincini sizden dinlemek isteriz...

Kale Grubu, sanayide öncülük ettiği ilk günlerden itibaren sadece üretim yapmakla kalmadı; değer yaratma, sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal fayda ilkelerini iş yapış şeklinin merkezine yerleştirdi. Bu yaklaşım, yıllar içinde sadece ürünlerle değil, markanın taşıdığı değerlerle de şekillendi. Bu vizyonun en güçlü yansımalarından biri de 'İyi Bak Dünyana' mottosu oldu. 'Evin

senin dünyan, dünyanın senin evin' anlayışıyla hayata geçen bu hareket, grubumuzun sadece fiziksel mekânlara değil, içinde yaşadığımız dünyaya değer katma sorumluluğunu ifade ediyor. Bu, Kale Grubu'nun Kuzey Yıldızıdır.

Kale Grubu olarak her işimizde sosyal faydayı önceliklendirmeye, topluma ve ülkemize karşı sorumluluğumuzu yerine getirmeye odaklanıyoruz. Toplum odaklı çalışmalarımızı, 1991 yılında kurulan Dr. (h.c) İbrahim Bodur Kaleceramik Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı çatısı altında gerçekleştiriyoruz. Kaleceramik Vakfı, 30 yılı aşkın zamandır, değişen dünyanın koşullarına uyum sağlamak üzere toplumsal dönüşümü destekleyici çalışmalar gerçekleştiriyor. Sosyal İnovasyon ve Topluluk Geliştirme, Eğitim ve Beceri Gelişimi, Kapsayıcı Yerel Kalkınma başlıkları altında gençler, kadınlar ve sosyal girişimcilere yönelik projeler gerçekleştiriyoruz.

2017 yılından bu yana İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Programı ile toplumsal ve çevresel sorunlara çözüm üreten sosyal girişimcileri destekleyerek ekosistemi güçlendirmeyi hedefliyoruz. Burada programın finalistleri ve kazananlarını bir araya getirerek dayanışmayı güçlendiren, anlamlı işlere imza atmaya odaklanan bir topluluk oluşturmayı başardık.

Eğitim ve Beceri Geliştirme ayağında başarılı gençlerimizi maddi olarak destekliyoruz;

Dünyada refahın ve istikrarın küreselleşmediğini, aksine sorunların küreselleştiğini gözlemliyoruz. Dolayısıyla eşitsizliklerin bugünden yarına azalmayacağını, ancak bu sorunların farkında olarak hareket etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

bugüne kadar KSV Üstün Başarı Bursu kapsamında 4 binden fazla ihtiyaç sahibi ve başarılı öğrenciye destek sağlandı. Bursiyer Gelişim Programıyla finansal katkının ötesinde, gençlerimizin iyi olma hallerini de destekliyoruz. Kariyer yolculuklarında onları yalnız bırakmayarak, çeşitli eğitimler ve mentorluk desteğiyle gelecek hedeflerini belirleme ve bu hedeflerine ulaşmaları konusunda rehberlik ediyoruz.

Üniversite öğrencilerine bu desteklerimizin yanı sıra okul, öğrenci yurdu, eğitim merkezleri açıyoruz. Sanayi ile üniversite eğitim iş birliğini özendirip desteklemeye yönelik çalışmalar yapıyoruz. İnşaat sektörüne nitelikli eleman yetiştirmek ve gençlere meslek edindirmek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı'nın iş birliğinde düzenlediğimiz kurslarla yaklaşık 10 bin gencimize meslek edindirdik. Cezaevlerinde, çocuk işahlevleri ve yetiştirme yurtlarında açtığımız kurslarla tutuklu ve hükümlülerin yeni hayatlarına büyük bir umutla başlamalarına katkıda bulduk. Ayrıca 'İlk İşim Okullarda Değişim' projesiyle Türkiye'nin dört

bir yanında çok sayıda ilkokulun yenilenmesine destek verdik.

Odaklandığımız bir diğer başlık olan Kapsayıcı Yerel Kalkınma kapsamında Nevruz köyünde kurulan kadın kooperatifini destekliyoruz. 2017'den bu yana Aklım Fikrim Çanakkale Projesi ile Kale Grubu'nun doğduğu topraklar olan Çanakkale'nin akıllı şehir dönüşüm yolculuğuna katkıda bulunmak üzere çalışıyoruz. Diğer yandan Başkanlığını üstlendiğim G100-Akıllı ve Sürdürülebilir Şehirler İnisyatifi ile hem küresel hem de yerel çapta şehirleri daha yaşanabilir hâle getirmeye odaklanıyoruz.

Kale Tasarım ve Sanat Merkezi (KTSM) ise sanat ve tasarımla olan bağımızın günümüzdeki temsilcisi. KTSM'nin bulunduğu bina, Kale Grubu'nun İstanbul'daki ilk genel merkezi. 1969-1986 yılları arasında şirket merkezi olarak kullanıldı. Ancak daha o günlerde binanın giriş katı, seramik sanatçıların eserlerinin sergilendiği bir sanat galerisi idi. KTSM'nin bilginin paylaşıldığı, özgürce fikirlerin ve yenilikçi düşüncenin filizlendiği interdisipliner bir adres olmasını

arzu ediyorum. Sanattan mimariye, tasarımdan seramiğe pek çok farklı disiplinde sergilere, atölyelere, söyleşilere ev sahipliği yapıyoruz. KTSM'yi disiplinler arası çalışmanın teşvik edildiği etki odaklı toplumsal yatırımların kuluçka merkezi hâline getirmeyi amaçlıyoruz.

Tüm bu projeler, grubumuzun insanı ve toplumsal faydayı önceliklendiren stratejisiyle paralel yürüyor. Sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak ve topluma daha fazla değer katmak için çalışmaya devam ediyoruz.

Warren Bennis, "Liderlik bir vizyonu eyleme dönüştürme sanatıdır" diyor. Günümüzün örnek alınan liderlerinden biri olarak siz kendi liderlik vizyonunuzu nasıl tanımlarsınız?

Grubumuzun kurucusu İbrahim Bodur, sanayileşmenin sadece ekonomik büyüme değil, aynı zamanda toplumsal kalkınma için de bir araç olduğuna inanırdı. Yatırımlarını her zaman doğduğu topraklara yaparak yerel kalkınmayı desteklemeyi ve insanlara iş imkânları sağlamayı öncelik hâline getirdi. Bu vizyon, benim de sorumlu ve duyarlı bir liderlik anlayışı geliştirmeme vesile oldu. Yeni dönemde başkalarına rol model olabilen, değişim ve belirsizliği, risk ve sürdürülebilirliği, sosyal paydaşları, çeşitliliği, çevreyi, inovasyonu, marka ve itibarı, bütüncül bir şekilde sosyal farkındalıkla yöneten, etik değerleri öncelikleyen liderler olmalı diye düşünüyorum. Daha müreffeh bir toplum ve kapsayıcı bir dünya için bu, hepimizin önceliği ve sorumluluğu olmalı. Zira dünyada refahın ve istikrarın küreselleşmediğini, aksine sorunların küreselleştiğini gözlemliyoruz. Dolayısıyla eşitsizliklerin bugünden yarına

azalmayacağını, ancak bu sorunların farkında olarak hareket etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Herkes için refahı artırmaya yönelik kapsayıcı büyümeye her zamankinden çok ihtiyacımız var. Sorumlu ve duyarlı liderliğe daha çok ihtiyaç duyacağız.

Sizce geleceğin liderlerini diğerlerinden farklı kılacak özellikler neler olacak?

Liderlik, değişimle başa çıkmakla ilgili bir konu. Liderlikte fark yaratan ise bu değişime ne kadar hazır olduğunuz, başa çıkmakta gösterdiğiniz maharetler. Değişime direnç göstermek yerine, değişimi kucaklamak ve yeni fırsatlar yaratmak liderlerin temel görevidir. Değişim rüzgârları eserken liderler yelkenleri doğru yöne çevirmeyi bilmelidir. Başarılı liderler, değişimin getirdiği zorlukların üstesinden gelir ve ekiplerini yeni başarı hedeflerine taşırlar.

Son yıllarda liderlik konusunun bu kadar önemli hâle gelmesinin nedeni de iş dünyasının daha rekabetçi ve değişken bir yapıya bürünmesi. Hızlanan teknolojik ilerleme, daha fazla

uluslararası rekabet, piyasaların kuralılaşması, iş gücünün farklılaşan demografik yapısı, bu değişimin temel parametreleri. Şu çok net ki, dün yapıları yapmak ya da yüzde 5 daha iyi yapmak artık başarının formülü değil. Bu yeni ortamda hayatta kalmak ve etkili bir şekilde rekabet edebilmek için, büyük değişikliklere ayak uydurmalı, hatta ötesinde değişimi yönlendirebilmelisiniz.

Kendi liderlik yolculuğunuzu düşündüğünüzde gençlere kariyer yolculukları için ne gibi tavsiyeler verirsiniz?

Elbette hayatta karşımıza zorluklar, engeller çıkacak. Ama vazgeçmeden çalışmaya devam etmek inandığımız fikirlerin güçlü şekilde takipçisi olmanın önemli olduğunu düşünüyorum. Liderliğe doğru hareket ederken yaptığımız işe ve sorumluluklarına sadece 'görev' hissiyle yaklaşmanın yeterli olmadığını verilen sorumluluğunun bilincinde olup nedeni ve sonucu hakkında bilgi sahibi olarak bütünü görmeyi önemli buluyorum.

Ayrıca iş dünyasında geleneksel başarı yolları da değişiyor. Gençler, artık sadece bilgi sahibi olmakla değil; inovatif düşünce, sosyal sorumluluk bilinci ve sürdürülebilirlik gibi değerlerle de ilgilenmek ve ön plana çıkmak zorundalar. Kendi hedeflerine ulaşırken sosyal ve çevresel etkileri de göz önünde bulundurmaları bekleniyor.

Hayatta herkesin bir sorumluluk bilincinin ve iddiasının olması; sorunlardan değil, sorumluluktan beslenilmesi gereğine inanıyorum. Bugünün genç liderlerine insanı yaptıkları her işin odak noktasına koymalarını, fikir ve proje üretmeye, iyiye doğru gelişimi sağlamaya yönelmelerini önerebilirim. Zira bunun, bu dünyadaki herkesin sorumluluğu olduğunu düşünüyorum.

Marmara Bölgesi'nde iş hacminde lideriz!

KUMPORT

Çölün Kalbinden Ticaret Sahnesine

Sahip olduğu jeopolitik konumu ve zengin petrol rezervleri sayesinde dünyanın enerji devleri arasında yer alan Suudi Arabistan, küresel arenada adını güçlendirecek “Vizyon 2030” reformuyla ekonomik dönüşümün eşliğinde.

Arap Yarımadası'nın büyük bölümünü kaplayan Suudi Arabistan, uzun yıllara dayanan tarihi, stratejik konumu ve zengin petrol kaynaklarıyla küresel ticaretin önemli merkezlerinden biri olarak dikkat çekiyor. Suudi Arabistan'ın modern tarihi, 18. yüzyılda Muhammed bin Suud ve dinî lider Muhammed bin Abdülvehhab'ın ittifakıyla başlıyor. Bu birliktelik, Vehhabi hareketinin doğuşuna ve Suud Hanedanı'nın güçlenmesine zemin hazırlıyor. 20. yüzyılın başlarında ise Abdülaziz bin Suud'un liderliğinde çeşitli kabilelerin birleştirilmesiyle 1932 yılında Suudi Arabistan Krallığı resmen kuruluyor.

İslam'ın doğduğu topraklar olarak bilindiği ve Mekke ile Medine gibi kutsal şehirleri kapsadığı için özellikle Müslümanlar açısından daha anlamlı bir yere sahip. Bu da İslam devletleri açısından Suudi Arabistan'ın konumu özel kılıyor. Kültürel mirası, güçlü dinî kimliği ve son yıllarda hızla yükselen ekonomik çeşitlilik çabaları, ülkeyi sadece Orta Doğu'nun değil, tüm dünyanın önemli bir oyuncusu hâline getirdi.

Suudi Arabistan, jeopolitik konumunun sunduğu bir avantaj olan petrol zenginliğiyle özellikle küresel enerji piyasalarında kritik bir rol oynuyor. Dünyanın en büyük petrol rezervlerine sahip ülkelerden biri olarak, enerji arz güvenliği açısından stratejik bir öneme sahip. Ayrıca Kızıldeniz ve Basra Körfezi'ne kıyısı olması, deniz ticareti ve uluslararası nakliye yolları açısından da ülkeyi önemli kılıyor.

EKONOMİK GÜCÜNÜ PETROLDEN ALIYOR

Başlıca ihracat kalemlerini ham petrol, organik kimyasallar ve plastik ve mamulleri oluşturuyor. Yabancı sermayelerin de radarında olan Suudi Arabistan yatırım çeken ülke özelliğiyle dikkat çekiyor. Uluslararası Para Fonu'na (IMF) göre dünyanın en büyük 19. ekonomisi olan Suudi Arabistan'ın millî gelirinin yaklaşık yarısı, devlet gelirlerinin ise yüzde 90'ı petrol sektörüne dayanıyor. Ülke, dünyanın toplam petrol rezervlerinin yaklaşık yüzde 22-25'ine denk gelen 297 milyar varil rezervle bu alandaki liderliğini sürdürüyor. Günlük yaklaşık 10 milyon varil ham petrol üreten Suudi Arabistan, bunun 7 milyon varilini ihraç ediyor. Doğal gaz alanında da dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olan Suudi

%1,5
Büyüme Oranı

1.100
milyon dolar
GSYİH

32.881
dolar
Kişi Başı GSYİH
(IMF 2024 tahmini)

Türkiye ve Suudi Arabistan İlişkileri

Haritada iki önemli coğrafya olarak öne çıkan Türkiye ve Suudi Arabistan ile ilişkilerin temeli, 3 Ağustos 1929 tarihinde imzalanan "Muhadenet Muahedesi"ne (Dostluk Anlaşması) dayanıyor. Hem dini hem de ortak kültürel değerlerle köklü bir geçmişle 2010'lu yılların başına kadar yakın iş birliği içinde olan Türkiye ve Suudi Arabistan arasındaki ilişkiler, siyasi olaylar nedeniyle son yıllarda hassas bir dönemden geçmişti. Öyle ki 2020 yılında Suudi Arabistan Türk mallarına ithalat yasağı dahi getirdi. İki ülke arasındaki sıcak ilişkiler Türk heyetinin Riyad ziyaretinde yapılan görüşmeler neticesiyle başlamış, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın sağlık, enerji, gıda güvenliği, tarım teknolojileri, savunma sanayi, finans gibi alanlarda iş birliğinin artırılacağı mesajıyla da kuvvetlenmişti. Nisan 2022 itibarıyla hukuki iş birliği yolu tercih edilmiş ikili ilişkilerde normalleşme sürecinin önü de böylece açılmıştı. Bu gelişmeler doğrultusunda bölgenin en büyük ekonomilerinden Türkiye ile Suudi Arabistan'ın ticari ilişkilerinde ekonomik bağlar güçlenmiş hem iki ülke arasında hem de küresel anlamda yeni bir dönem başlamıştı.

Arabistan, 6 trilyon metreküp büyüklüğünde rezervlere sahip.

Suudi Arabistan için 1938 yılında keşfedilen petrol âdetâ dönüm noktası oldu. Ülke, bu keşif ile birçok açıdan dünyanın önde gelen enerji merkezlerinden biri hâline geldi. Bugün, dünyanın en büyük ikinci petrol üreticisi ve en büyük petrol ihracatçısı konumunda olan ülke, ekonomisinin büyük bir bölümünü bu enerji

kaynağından elde edilen gelirle şekillendiriyor.

PETROLE BAĞIMLILIĞI AZALTMA HEDEFİ

Suudi Arabistan, bir yandan dünyanın en büyük enerji oyuncularından biri olarak pozisyonunu korurken diğer yandan Vizyon 2030 kapsamında yeni bir ekonomik yapılanmaya gidiyor. Türkiye ile Suudi Arabistan arasındaki ticari

ilişkiler ise bu yeni vizyonun ışığında çeşitli ortaklıklarla daha da derinleşiyor.

Ekonomisini petrole bağımlı olmaktan çıkarmak amacıyla 2016 yılında Prens Muhammed Bin Salman liderliğinde "Vizyon 2030" reform planı hayata geçirildi. Bu kapsamda, petrol dışı gelirlerin 2030 yılına kadar 267 milyar dolara ulaşması hedefleniyor. Bu plan, Suudi Arabistan'ın sadece enerji sektörüyle öne çıkan bir ülke olmaktan çıkıp çeşitli endüstrilerde global bir oyuncu haline gelmesini amaçlıyor.

Vizyon 2030'un öne çıkan hedeflerinden biri, özel sektörün ekonomideki payını artırmak. Bu doğrultuda, savunma teçhizatından sağlık teknolojilerine, altyapı projelerinden turizme kadar birçok alanda yatırım yapılması planlanıyor. 7 trilyon dolarlık bir toplam yatırım paketi çerçevesinde, kimya sektörüne yapılacak 100 milyar dolarlık yatırım ve bu sektörün üretim kapasitesinin iki katına çıkarılması da hedefler arasında yer alıyor.

2023 yılında Suudi Arabistan ve Türkiye arasındaki ticaret hacmi, yüzde 50'ye yakın bir artışla 6,8 milyar dolara ulaştı.

TÜRKİYE-SUUDİ ARABİSTAN TİCARİ İLİŞKİLERİ YENİDEN İNŞA EDİLİYOR

Türkiye, Suudi Arabistan ile olan ticaretinde 2021 yılında yaşanan kriz dönemi haricinde net ihracatçı pozisyonunda bulunuyor. 2010'lu yılların başında yakınlaşan siyasi ilişkiler neticesinde ikili ticaret hacmi 2015 yılında 6 milyar dolara yaklaşırken 2020 ve 2021 yıllarında sırasıyla yüzde 23,9 ve yüzde 89,4 düşüş yaşandı. 2022 yılında ilişkilerin güçlenmesiyle durum tersine dönerek ticaret hacminde artış görüldü.

Suudi Arabistan, Türkiye'nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği 20'nci ülke olarak öne çıkarken dolar bazında ülkeye en fazla halı, hububat, bakliyat ve kimyevi maddeler gönderimi yapıldı. Türkiye ve Suudi Arabistan ekonomilerinin birbirini tamamlayıcı nitelikte olması ticari ilişkilerin gelişmesinde itici bir rol oynuyor. 2023 yılında iki ülkenin ticaret hacmi 6,8 milyar dolara ulaştı. Bu da ticaret hacminin son iki yılda yüzde 50'ye yakın bir artış yaşadığını gösteriyor. İki ülke için orta vadeli hedef, ikili ticaretteki sektörel çeşitliliğin artırılması ve bu sayede ticaret hacminin 30 milyar dolara ulaşması yönünde.

KİMYA İÇİN STRATEJİK ORTAKLIK

Petrol ve doğal gaz kaynakları, Suudi Arabistan'ı kimya sektörü için kritik bir aktör haline getiriyor. Ham maddede yüzde 80 oranında dışa bağımlılığı olan Türk Kimya sektörü için Suudi Arabistan, başta petrol ürünleri olmak üzere önemli bir tedarikçi

olarak öne çıkıyor. Uzun süreden beri yapılan yatırımların meyve vermesi sayesinde ülke çapında kimyasal ürün üretimi yapıyor.

Ülke, Türkiye'ye petrol ve kimyasal ürünlerin ihracatını gerçekleştirirken Türkiye'den de işlenmiş petrol ürünleri, elektrik panoları, inşaat demiri gibi ürünleri ithal ediyor. Vizyon 2030 planları arasındaysa kimya sektörünün üretim kapasitesinin 2030 yılına kadar iki katına çıkarılması hedefleniyor. Petrokimya endüstrisine yaklaşık 100 milyar dolar yatırım yapılması belirlenen planların arasında yer alıyor. İkili ilişkilerin normalleşme süreciyle beraber Türk Kimya endüstrisi de Suudi Arabistan'ı radarna alarak bu yönde çalışmalarını artırdı. 2023 yılında Kimya sektörü bir önceki yıla göre yüzde 44,4 artışla 17,6 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

33.475
milyon

Nüfus
(IMF 2024 tahmini)

2.149.690
kilometrekare
Yüz ölçümü

2024'teki Gelişmeler Enerjinin Geleceğine Işık Tutuyor

Enerjide bağımsızlık hedefi doğrultusunda yıl boyunca güçlü bir vizyonla hareket eden Türkiye'nin enerji görünümü geleceğe ışık yaktı. 2024 yılında elektrik enerjisindeki kurulu güç 115 bin megavattı aştı ve kurulu gücün yüzde 59'unu yenilenebilir enerji kaynakları oluşturdu.

Birincil enerji kaynaklarında yüzde 70 seviyesinde ithalata bağımlı olan Türkiye, her yıl enerji ithalatına yaklaşık 80 milyar dolar harcarken 2024 yılında yenilenebilir enerji kaynaklarını devreye almada başarılı bir yılı geride bıraktı. 2023 yılında elektrik enerjisi kurulu gücüne sadece 2 bin 338 megavat ekleyebilen Türkiye, 2024'te 6 bin megavata yakın kurulu güç artışı ile tüm zamanların rekorunu kırdı. 2024 yılında yüzde 5 seviyesinde kurulu güç artışı yaşanırken toplamda 115 bin megavattı aşan kurulu gücün yüzde 59'u yenilenebilir enerji kaynaklarından oluştu.

ELEKTRİKTE KURULU GÜÇ 115 MEGAVATTI GEÇTİ

2024 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla Türkiye'nin elektrik enerjisindeki kurulu gücü 115.975 megavatta ulaştı. Toplam kurulu gücün 32 bin 203 megavattı HES'ler kaynaklı oluşuyor. Kurulu gücün kaynaklara göre dağılımı ise şu şekilde gerçekleşti: hidrolik enerji yüzde 27,8, doğal gaz yüzde 21,3, kömür yüzde 18,9, rüzgâr yüzde 11,1, güneş yüzde 17,1, jeotermal yüzde 1,5'i ve diğer kaynaklar yüzde 2,3.

Türkiye'deki elektrik enerjisi üretim santrali sayısında da artış yaşandı. 2024 yılında elektrik enerjisi üretim santrali sayısı, lisanssız santraller de dâhil olmak üzere 33 bin 573'e yükseldi. Mevcut santrallerin 765'i hidroelektrik, 69'u kömür, 374'ü rüzgâr, 66'sı jeotermal, 337'si doğal gaz, 31 bin 491'i güneş ve 471'i ise diğer kaynaklı santrallerden oluştu.

Türkiye elektrik enerjisi tüketimi 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1,2 oranında artarak 335,2 terawatt-saate ulaşmıştı. 2024 yılı Ocak-Kasım verilerine göre ise toplam elektrik tüketimi, bir önceki yıla göre yüzde 5 artış kaydetti. Türkiye Ulusal Enerji

Planı'nda paylaşılan sonuçlara göre elektrik tüketimi, 2025 yılında 380,2 terawatt-saate, 2030 yılında 455,3 terawatt-saate, 2035 yılında ise 510,5 terawatt-saate ulaşması bekleniyor.

DOĞAL GAZDA HEM KEŞİFLER HEM DE ÜRETİM ARTTI

2024 yılı boyunca yapılan çalışmalar ve yürütülen stratejilerle yenilenebilir enerjinin kurulu güç ve üretiminde rekorlara imza atıldı. BOTAŞ verilerine göre 2024 yılında Türkiye'nin doğal gaz tüketiminin önceki yıla göre yüzde 9,5 artarak 56 milyar 390 milyon 412 bin metreküpe ulaştığı paylaşıldı. Yıl içinde üretimin de artmasıyla Türkiye'deki 3,5 milyon hane, ülkede üretilen doğal gazı kullanmış oldu. Sakarya Gaz sahasındaki günlük doğal gaz üretimi yaklaşık 7 milyon metreküpe, yurt içi ve yurt dışı toplam üretim ise 20 milyon metreküpe ulaşmış durumda. 2028'de yaklaşık 12 milyar metreküplük doğal gaz depolama kapasitesi hedefleyen Türkiye'nin doğal gazdaki öncelikli hedefi, Sakarya Gaz Sahasındaki üretimi 2025 yılının ilk çeyreğinde günlük 10 milyon metreküpe çıkarmak. Azerbaycan ve Türkmenistan ile 2024 yılında imzalanan doğal gaz işbirliği anlaşmalarının ise bu hedeflere katkı sağlaması bekleniyor.

GABAR'DAKİ PETROL ÜRETİMİ REKOR SEVİVELERE ULAŞIYOR

Türkiye'nin enerjide bağımsızlık politikasına en güçlü katkısı sağlayan gelişmelerden bir diğerini de Gabar'daki petrol keşfi oluşturuyor. 2021 yılında Şırnak'ta gerçekleşen keşifle birlikte petrol endüstrisinde millî teknolojilerin ülke sınırları içinde gelişmesi sağlanarak ciddi bir ekosistem oluşturuldu.

Enerji ve Tabii Kaynaklar

Sakarya Gaz sahasındaki günlük doğal gaz üretimi yaklaşık 7 milyon metreküpe, yurt içi ve yurt dışı toplam üretim ise 20 milyon metreküpe ulaşmış durumda.

Bakanlığı, Aralık ayı itibarıyla Türkiye'nin Gabar'daki günlük petrol üretimi 61 bin varile çıktığını paylaştı. Kasımda ülke genelinde toplamda 3 milyon 425 bin varil ham petrol üretimiyle rekor kırıldığı ve bununla birlikte kasım ayında toplam ülke üretiminin yarısı Gabar'dan karşılanmış oldu. Türkiye Petrolleri'nin yerli mal ve hizmet tedariki de her yıl artıyor. Milli şirket, 2023 yılında mal alımlarının yüzde 53'ünü, hizmet alımlarının yüzde 99'unu yurt içinden temin etti.

NÜKLEER ENERJİYİ ÜÇ KATINA ÇIKARACAK DEKLARASYON İMZALANDI

2024 yılında Azerbaycan'da düzenlenen COP29'a katılım sağlayan Türkiye, COP28'de ABD'nin başlattığı ve nükleer alanında önde gelen ülkelerin imzaladığı "Nükleer Enerjiyi Üç Katına Çıkarma Deklarasyonu"na dâhil oldu. Deklarasyona bu yıl Türkiye ile birlikte altı ülke daha imza attı.

Küresel gündemin merkezinde yoğun bir şekilde yer alan nükleer enerjinin elektrik üretimindeki payının artırılmasını hedefleyen deklarasyon, iddialı bir nükleer

programı bulunan Türkiye için bu anlamda kilit bir gelişme oldu. Türkiye attığı bu imza ile taraf olan diğer ülkeler gibi küresel nükleer enerji kurulu gücünü 2020 yılına göre 2050 yılında 3 katına çıkarma konusunda ortak çalışma taahhüdünde bulundu.

Konuyla ilgili detayları paylaşan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, şunları söyledi: "Ülkemizde şu anda inşa hâlinde olan ve toplam kapasitesi 4,8 gigavat olan Akkuyu Nükleer Santrali, bu yolculukta önemli bir dönüm noktasını temsil ediyor. Dört ünitenin 2028 yılı sonuna kadar faaliyete geçmesini planlıyoruz. Devreye aldığımızda elektrik ihtiyacımızın yüzde 10'unu tek başına karşılayabilecek. 2050 yılına kadar 20 gigavat nükleer kurulu gücümüzü devreye alarak net sıfır emisyon hedefine katkı sunacağımıza inanıyoruz."

2025 YILINDA ENERJİ SEKTÖRÜNÜN GÜNDEMİNDE NE OLACAK?

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), 2025 yılı itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının, kömür yakıtlı elektrik üretimini geride bırakacağını öngörüyor. Bu tarihi eşik, yalnızca enerji sektörü için değil küresel iklim hedefleri açısından da bir dönüm noktası olacak. IEA'nın tahminlerine göre, 2030 yılında dünya genelinde üretilen

Türkiye, nükleer enerjinin elektrik üretimindeki payının artırılmasını hedefleyen "Nükleer Enerjiyi Üç Katına Çıkarma Deklarasyonu"na COP28'de attığı imza ile dâhil oldu.

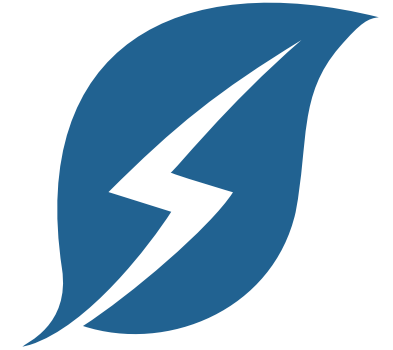
elektriğin yüzde 46'sı yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanacak. Bu doğrultuda, önümüzdeki her yılın ve özellikle de 2025'in, enerji dönüşümü açısından kritik bir rol üstlenmesi bekleniyor.

Enerji dönüşümünün hız kazanmasında yalnızca iklim hedeflerinin değil, küresel ekonomik ve politik eğilimlerin de büyük etkisi var. Bununla birlikte, ülkeler özelinde arz güvenliği ve enerjide dışa bağımlılığın azaltılması gibi stratejik hedefler de dönüşümü destekliyor. Diğer yandan ABD'de Donald Trump'ın yeniden başkanlık koltuğuna oturması ile enerji dönüşümündeki hızın yavaşlaması bekleniyor. Bu süreçte asıl odak noktası, dönüşümün hızı ve yönünün küresel sıcaklık artışını 1,5 dereceyle sınırlama hedefiyle ne kadar uyumlu olacağı.

Türkiye'nin ise 2025 için hedeflerinin başında nükleer enerji,

2024 yılında elektrik enerjisi üretim santrali sayısı, lisanssız santraller de dâhil olmak üzere 33 bin 573'e yükseldi. Mevcut santrallerin 765'i hidroelektrik, 69'u kömür, 374'ü rüzgâr, 66'sı jeotermal, 337'si doğal gaz, 31 bin 491'i güneş ve 471'i ise diğer kaynaklı santrallerden oluştu.

doğal gaz ve petroldeki stratejik çalışmalarına hız kazandırmak yer alıyor. Enerjide tam bağımsız olma hedefiyle yatırımlarına hız kazandıracak olan Türkiye, yerli kaynaklardan üretilen elektrik enerjisi miktarını 2028'de yıllık 270 milyar kilovatsaate yükseltmeyi amaçlıyor. Sakarya Gaz Sahası'ndaki günlük doğal gaz üretiminin ise 2025'in ilk çeyreğinde 9,1 milyon metreküpe çıkarılması için çalışılacak.

"GELİŞMİŞ ÜLKELERLE ARAYI KAPATIYORUZ"

Alper Kalaycı
Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ENSİA)
Yönetim Kurulu Başkanı

Güneş enerjisinde rekorların kırıldığı bir yılı geride bıraktık. Bir temiz enerji ülkesi olan Türkiye'nin, kirli ve ithal kaynaklara olan bağımlılığını azaltmak, arz güvenliğini sağlamak ve temiz enerji dönüşümünü sağlamak stratejik hedeflerimiz arasında olmalı. Güneş enerjisi kurulu gücümüz 20 bin megavatın üzerine çıktı. Potansiyelimizin çok altında olsak da sadece bu veri bile Türkiye'nin bir 'güneş ülkesi' olduğunun kanıtı. 2035 yılı için rüzgâr ve güneş enerjisi hedeflerini yüzde 50 artırarak 120 bin megavata çıkaran Türkiye, gelecek 10 yılda sadece bu iki enerji kaynağına 80 milyar doların üzerinde yatırım yapacak. Diğer temiz enerji kaynakları olan hidroelektrik, jeotermal, biyokütle ve yeşil hidrojene

yapılacak yatırımlarla birlikte ise 100 milyar doların üzerinde dev bir yatırım portföyü oluşacak.

Mevcut rüzgâr ve güneş enerjisi kurulu gücümüzü 2035'e kadar dört katına çıkarmayı hedefliyoruz. Sektörün dinamiklerini bilenler için bu hedeflerin dahi yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye'nin kara ve deniz üstü rüzgâr enerjisinde en az 150 bin megavat, güneş enerjisinde ise en az 250 bin megavat kurulu güç potansiyeli var. Sadece bu iki enerji türünde dört Türkiye'nin enerjisini karşılayabiliriz. 2035 yılına kadar güneş enerjisinde her yıl en az 5 bin megavat, rüzgâr enerjisinde 2 ilâ 3 bin megavat kurulu gücü devreye alacağız. Geç çıktığımız bu yolda hızla ilerliyoruz ve gelişmiş ülkelerle arayı kapatıyoruz.

Türkiye'nin 2024 Enerji Karnesi

Enerjide hem yerli kaynaklarıyla hem de yenilikçi vizyonuyla dikkat çekmeye başlayan Türkiye için 2024 yılı, enerji hedeflerinde dönüm noktası oldu. Yerli üretim atağı, yenilenebilir enerjideki artış ve stratejik hamlelerle enerji bağımsızlığı yolunda sağlam adımlar atıldı.

33.573

Elektrik enerjisi üretim santrali sayısı

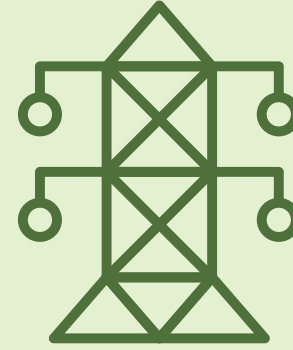

Yenilenebilir enerjideki kurulu güç
68.222 MW'a yükseldi.

+70 bin varil

Gabardaki günlük ham petrol üretimi

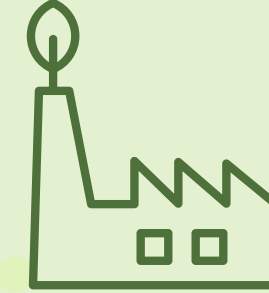
115.975 MW

2024 Aralık ayı sonu itibarıyla elektrikte ulaşılan kurulu güç

4,3 GW

2024 yılında Türkiye'nin kurulu gücündeki artış

7,2 milyon metreküp

Sakarya Gaz Sahası'ndaki günlük doğal gaz üretimi

Elektrik Enerjisindeki Kaynak Dağılımı:

Hidrolik enerji	%27,8
Doğal gaz	%21,3
Kömür	%18,9
Rüzgâr	%11,1
Güneş	%17,1
Jeotermal	%1,5
Diğer kaynaklar	%2,3'ü

Türkiye'nin ilk yüzer doğal gaz üretim platformu eylül ayında Çanakkale'ye ulaştı. Platform, 2026'da devreye girecek.

“Geleneksellikten Uzaklaşmadan Çağa Ayak Uyduruyoruz”

“Yemediğimizi yedirmeyiz” anlayışıyla beş kuşaktır aynı dükkânda hizmet veren Karaköy Güllüoğlu, Türk baklavasını dünyaya tanıtan bir kültür elçisi âdeti. Geleneksel tatlara olan sadakat, bilimle birleşerek markanın sürdürülebilir başarısının temelini oluşturuyor.

Kaliteye verdiği önem, özgün üretim sistemleri ve yenilikçi bakış açısıyla Türk baklavasını evrensel bir marka hâline getiren Karaköy Güllüoğlu, bugün hem yerel hem de uluslararası pazarda büyük bir güven ilişkisi kurmuş durumda. Karaköy’ün tarihi dokusuyla büyüyen 160 yıllık gelenek, bugün yalnızca Türkiye’nin değil, dünya basınının da ilgisini çekmeyi başarıyor.

“İşe duyulan sevgi, sadakat ve sabırla birleşen mücadeleci ruh, markanın kuşaktan kuşağa büyümesinde temel taşlardan biri.” diyen Karaköy Güllüoğlu’nun Yönetim Kurulu Başkanı Nadir Güllü, bir yandan dedelerinden kalan mirası korurken bir yandan da modern üretim yöntemleriyle bu mirası geleceğe taşınmasına öncülük ediyor. Karaköy Güllüoğlu’nun bir tatlıdan fazlası olan hikâyesini Nadir Güllü’den dinliyoruz.

Güllü Çelebi’den bugüne uzanan 160 yılı geçkin bir kültür ve lezzet mirasının hikâyesi, “Karaköy Güllüoğlu”. Geleneksel bir lezzeti evrensel bir marka hâline getirmeyi başaran ve sürekli kendini yenileyerek dinamik şekilde büyüyen Kara-

köy Güllüoğlu’nun kuşaktan kuşağa aktarılan başarısının arkasında yatan sır nedir? İşinizi herkesten farklı yaparsanız markanız devam eder. Hangi işi yaparsanız yapın öncelikle o işe saygı duymanız, o işi sevmeniz gerekiyor. Sorumluluk, sadakat ve sabır da çok önemli. İyi bir sistem kurar, bu sistemi çalıştırırsanız aynı zamanda mücadeleci bir ruha da sahipseniz başarısız. Biz yemediğimizi yedirmiyoruz, bu bizim için çok önemli. Kendimize özgü üretim sistemimiz, yönetim ve pazarlama stratejimiz var. Babamın zamanında da bu böyleydi, şimdi de böyle. Markamıza özgü yol ve yöntemlerle ilerlediğimiz için benzerlerimizden kolaylıkla ayrılabiliriz. Markamızın başarısı da bu şekilde kuşaktan kuşağa aktarılıyor.

Türk baklavasını dünyaya tanıtan bir kültür elçisi olduğunuzu söylemek yanlış olmaz. Ulusal ve uluslararası pazarda markanızı konumlandırırken hangi stratejiler doğrultusunda hareket ediyorsunuz?

Öncelikle çok kaliteli malzeme kullanıyoruz. Yemediğimizi yedirmiyoruz. Baklavalarımızı da mevsiminde yöresinden getirtti-

ğimiz malzemelerle hazırlıyoruz. Kendi yetiştirdiğimiz, işini iyi yapan ustalarla çalışıyoruz. Kendim, kardeşim ve çocuklarım hep birlikte işin başındayız. Laboratuvarımız, mühendislerimiz ve doktorlarımızla birlikte büyük bir titizlikle çalışıyoruz. Ayrıca ambalaj işine de çok önem veriyoruz. Hediye kutular için hazırladığımız tasarımlar ulusal pazarda da uluslararası pazarda da çok ilgi çekiyor. Özetleyecek olursak tarladan çatala kadar mesleğin her kademesinde dikkatle, özveriyle,

Her zaman geleneksellikte bilimselliğin birleşmesinden yanayım. O sebeple de bir yandan dedelerimizin baklavasını yaparken bir yandan laboratuvarımızda mühendislerimizle, doktorlarımızla iş birliği içinde çalışıyoruz.

Karaköy Güllüoğlu Yönetim Kurulu Başkanı Nadir Güllü: “Geçmişine sahip çıkmayan geleceğine sahip çıkamaz. Daima bir evvelki kuşağın yaptığı güzel şeyleri koruyarak ve yenilikler ekleyerek ayakta kalabilirsiniz. Uzun müddet yaşayan köklü markalar sadece markasına değil, aynı zamanda ülkesine de değer katmış oluyor.”

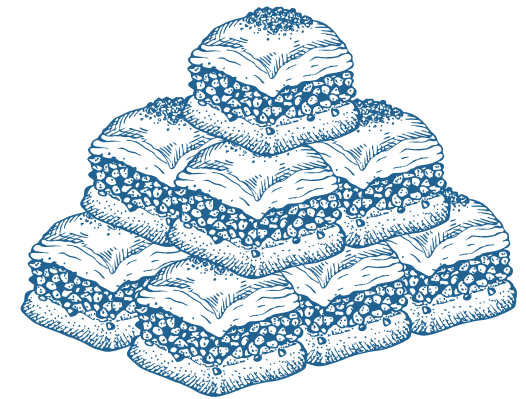
sabırla, en önemlisi de sevgiyle çalışıyoruz.

Tek şube olmanıza rağmen büyük bir marka değeri oluşturduğunuz ve e-ticaret ile de ürünlerinizi dünyanın birçok yerine ulaştırıyorsunuz. Günlük ortalama 1,5-2 ton üretim yaptığınızı biliyoruz peki, aylık ortalama sipariş sayınız ne kadar? En çok hangi ülkelere gönderim sağlıyorsunuz?

Enine değil, dikine büyüdüğümüz bir sistemimiz var. İstanbul’da

açıldığımız günden bugüne Karaköy’de tek dükkânda hizmet veriyoruz. Ancak tek dükkân olmamız ulaşılabilirliğimize engel değil. Online satışımız sayesinde baklavalarımızı dünyanın dört bir yanına ulaştırıyoruz. E-ticarette ise Orta Doğu ve Avrupa ülkeleri ilk sırada yer alıyor.

1949’dan beri Karaköy’de çok şey değişse de Karaköy Güllüoğlu beş kuşaktır aynı yerinde yaşıyor. Marka, Karaköy ile özdeşleşmiş durumda. Semtin

1,5-2

(ton)

Günlük baklava üretimi

markaya etkisi, hikâyesindeki yeri ve kimlik oluşturmadaki rolü hakkında neler söylersiniz?

Karaköy tarihi bir semt. Semtin dokusu, farklı kültürleri bir arada bulunduruşu yıllar içinde markamıza da zenginlik kattı. Markamız da bu zenginlik içinde büyüdü, gelişti. Ayrıca son zamanlarda Karaköy Güllüoğlu'nun ismi dünya dergilerinde, haberlerinde "uğranmadan geçilmemesi gereken yerler" listelerinde Ayasofya ile birlikte yer aldı. Bir zamanlar, Karaköy ve çevresinde bulunan Saint Benoit gibi, Galatasaray Lisesi, İtalyan Lisesi gibi yabancı liselerde okuyan ve bize baklava yemeye gelen çocukların şimdi dünyanın çeşitli yerlerinde iş insanı olarak görev almaları, Türkiye'ye geldiklerinde ilk uğranacak yer olarak bizi seçmeleri, bizi her yerde paylaşmaları ve bunun dünya basınında yer alması da marka hikâyemizde önemli bir yer tuttu.

Türkiye'de geleneksel bir ürünü modern bir marka hâline getirmek zorlu bir süreç. Bu yolculukta karşılaştıklarınız Güllüoğlu markasına neler kattı? Geleneksel Türk lezzetlerinin dünyaya tanıtımında öncülük etmek isteyen markalara ne gibi tavsiyeleriniz olur?

Benim ustam babam. Biz her zaman ustalarımızın yolundan

Markamıza özgü yol ve yöntemlerle ilerlediğimiz için benzerlerimizden kolaylıkla ayrılabiliriz. Markamızın başarısı da bu şekilde kuşaktan kuşağa aktarılıyor.

Karaköy tarihi bir semt. Semtin dokusu, farklı kültürleri bir arada bulunduruşu yıllar içinde markamıza da zenginlik kattı. Markamız da bu zenginlik içinde büyüdü, gelişti.

gideriz, onlardan öğrendiklerimiz bizim için çok değerli. İmalatta çalışan ustalarımız da burada çıraklıktan başlayıp usta olmuşlar. Bizde sistem gelenekseldir. Ben her zaman geleneksellik ile bilimselliğin birleşmesinden yanayım. O sebeple de bir yandan dedelerimizin baklavasını yaparken bir yandan da elden, ham maddeden numune olarak laboratuvarımızda mühendislerimizle, doktorlarımızla iş birliği içinde çalışıyoruz.

Geleneklerinize bağlı olduğunuz kadar inovatif girişimlerle de sürekli kendinizi güncelliyorsunuz. Yeni reçetelerle her tüketicinin talep ve beklentisine hızlı şekilde cevap veren bir markasınız. Gelenekselden uzaklaşmadan günceli yakalayan markanın bu dengeyi kurarken belirlediği öncelikler neler?

Biz geleneksellikten uzaklaşmadan çağa ayak uyduruyoruz. Klasik baklavalımızın yanı sıra burger baklava, soğuk baklava gibi çeşitlerimiz var. Örneğin, gençlerin neyi daha çok seveceğini düşünerek ona göre bir baklava yapıyoruz. Sıcak havalarda neyin iyi gideceğini düşünüyoruz ve ona göre bir baklava yapıyoruz. Veganları, şeker hastalarını, glutensiz beslenenleri düşünerek onlara uygun baklavalarda yaptık. Geleneksellik ile bilimselliğin birleş-tirmemiz de güncel olana ayak uydurmamızı kolaylaştırıyor.

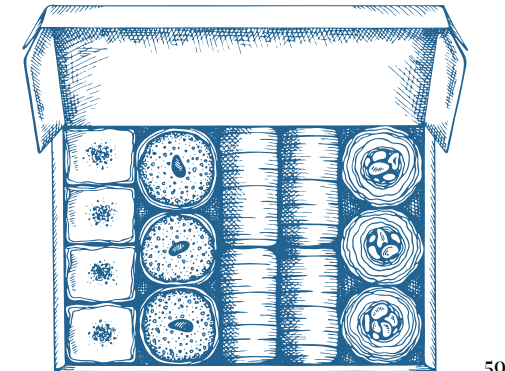
Günümüzde böylesine uzun geçmişe sahip aile şirketlerinin sayısı ne yazık ki oldukça az. Karaköy Güllüoğlu'nun bu sürdürülebilirliği sağlamanın-

daki temel faktörler neler? Bu anlamda sizi farklı kılan nedir?

Geçmişine sahip çıkmayan geleceğine sahip çıkamaz. Daima bir evvelki kuşağın yaptığı güzel şeyleri koruyarak ve yenilikler ekleyerek ayakta kalabilirsiniz. Uzun müddet yaşayan köklü markalar sadece markasına değil aynı zamanda ülkesine de değer katmış oluyor.

Marka olarak tüketicinizle aranızdaki güven ilişkisinin temelinde ne var? Marka değerlerinizi korumak, yıllar içinde sürekli artırmak ve sürdürülebilir kılmak için izlediğiniz bir yol var mı?

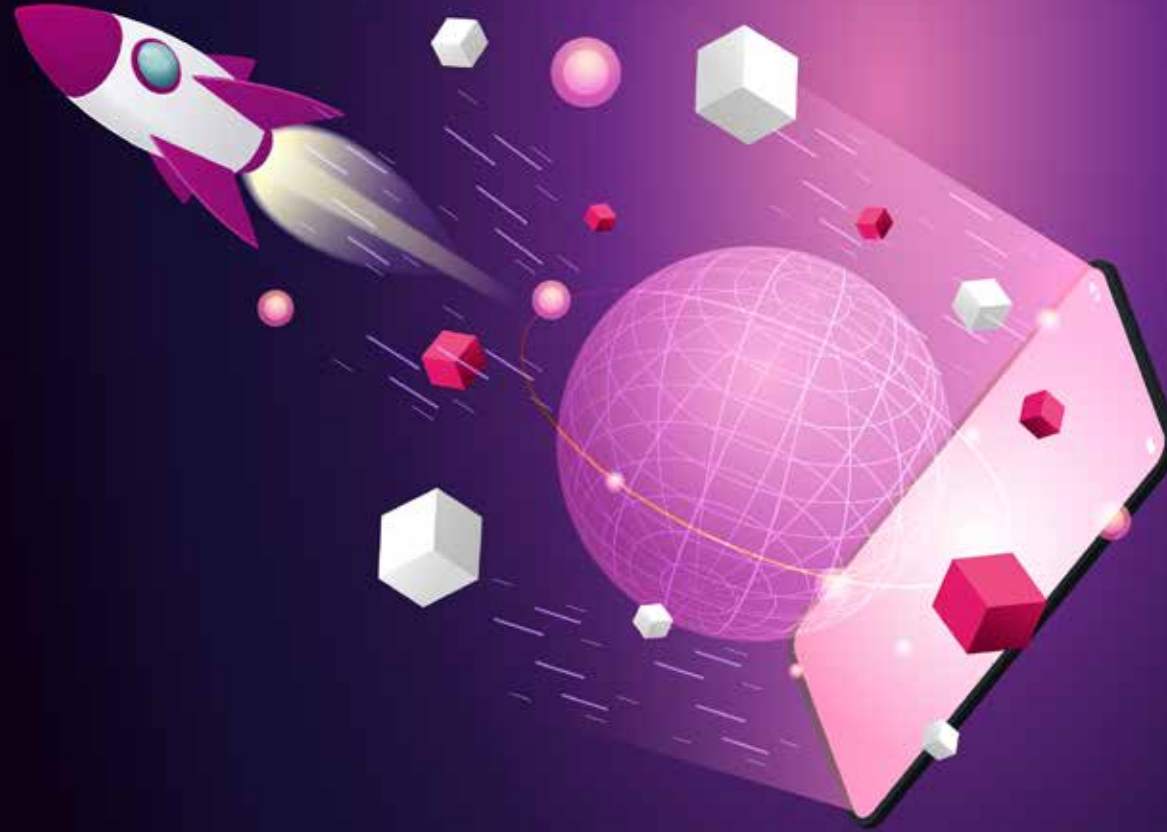
Bizim için her zaman kaliteli ürün ön plandadır. Yemediğimizi yedirmeyiz. Dededen toruna müşterimiz var bizim ve müşterilerimiz kaliteli ürünü uygun fiyata sattığımızı bilir. Şartlar ne olursa olsun kaliteden ödün vermeyiz. Bu her zaman böyle oldu. Böyle olunca da marka değerini korumak mümkün oluyor. Marka olmak zor, marka kalmak daha zordur. Biz yıllar boyu marka değerimizi bu şekilde koruduk, korumaya da devam ediyoruz.

Türk Mobil Oyun Sektörü

Pazarın Yeni Gözdesi Olma Yolunda

Türkiye, mobil oyun sektöründe son yıllarda kaydettiği etkileyici büyüme ile dikkat çekiyor. Özellikle 2024 yılının ilk yarısında yaşanan gelişmeler ile küreselin önemli oyuncularından biri hâline gelen Türk mobil oyun sektörünün geleceği umut vad ediyor.

Mobil oyun sektörü, son yıllarda teknolojinin hızlı gelişimi ve akıllı telefonların yaygınlaşmasıyla birlikte küresel ölçekte büyük bir ivme kazandı. Bu dinamik pazar, dünya genelinde milyarlarca oyuncuya ulaşarak eğlence sektörünün önemli bir parçası hâline gelmiş durumda. 7'den 77'ye hitap eden içeriklere sahip oluyor olması da sektörün kaydettiği hızlı büyümenin sebebinin açıklıyor olsa gerek.

Küresel dijital oyunlar pazarının büyüklüğü 2023 yılında 187,7 milyar dolara ulaştı. Bu da 2022 yılına göre yüzde 2,6'lık büyüme anlamına geliyor. 2023 yılında mobil oyunlar, 92,6 milyar dolarlık gelire pazarın lideri olurken, konsol oyunları 56,1 milyar dolarla ikinci, PC oyunları ise 37,1 milyar dolarla üçüncü sırada yer aldı. Dijital oyun oynayanların sayısının her geçen gün arttığı göz önüne alındığında pazarın, yakın zaman içinde büyüme hızını artırması bekleniyor.

KÜRESEL MOBİL OYUN PAZARININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

Son yıllarda mobil oyun sektörü, oyun endüstrisinin en hızlı büyüyen segmentlerinden biri hâline geldi. 2023 yılında toplam değeri 227 milyar dolar olan küresel oyun pazarının, PwC'nin Küresel Eğlence ve Medya Sektörüne Bakış raporundaki öngörüye göre 2027'de yüzde 7,9'luk yıllık bileşik büyüme oranı ile 312 milyar dolara yükselmesi bekleniyor. Oyun sektörüne olan güvenin artmasıyla birlikte oyun reklamcılığı gelirlerinin de 2022-2027 arasında yaklaşık iki kat artacağı, 2025'te ise 100 milyar dolara ulaşacağı öngörülüyor. Bu büyümenin en büyük itici gücü ise mobil oyunlar olarak gösteriliyor.

Gaming in Turkey tarafından yapılan araştırmaya göre 2023 yılında mobil, PC ve konsol platformlarında oyun oynayanların

sayısı, 47 milyonu geçti. Bu oyunculardan elde edilen hasılat ise 580 milyon doları buldu. Geleceğe yönelik tahminler sektörün hız kesmeden büyüyeceğini ve mobil oyun pazarının 2030 yılına kadar yüzde 15,30'luk bir yıllık büyüme oranıyla 575,97 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

TÜRKİYE, OYUN SEKTÖRÜNDE ÖNEMLİ BİR YATIRIM MERKEZİ

740 aktif oyun stüdyosu ile Avrupa'nın en çok yeni oyun stüdyosu kurulan ikinci ülkesi olan Türkiye, yabancı yatırımcıların artan ilgisiyle her geçen gün büyütüyor. 2023 yılında 1,4 milyar dolara ulaşan Türk oyun sektörü için 2024 rakamları açıklanmasa da beklentiler pazar büyüklüğünün 1,8 milyar dolara çıkacağı yönünde. Sektör pandemi döneminin de etkisiyle son beş yılda 3 kat büyüme kaydederek potansiyelinin yüksekliğini ortaya koyuyor.

Kullanıcı beklentilerindeki değişim ve teknolojinin gelişimiyle birlikte sektör büyümeye ve yatırım çekmeye devam ediyor. 2024 yılının ilk 11 ayında Moon Active, Spyke Games'in yüzde 14,3 hissesini 50 milyon dolara satın alarak sektörün en dikkat çeken işlemlerinden birine imza attı. Bunun yanı sıra Cypher Games ABD'li Raine Group liderliğinde Singapurlu, İtalyan ve Türk yatırımcıların katıldığı yatırım turunda toplam 10 milyon dolarlık yatırım alan oyun girişimlerinden oldu. Yıl boyunca Mage Games, Grand Games, Pine Games dâhil olmak üzere toplam 17 oyun girişimi yatırım aldı.

2024 Türkiye Oyun Sektörü Raporu'na göre de 2024'ün Ocak-Haziran döneminde Türkiye'de 44 yeni oyun piyasaya sürüldü. 2023 yılında toplam 36 oyunun yayımlandığı düşünüldüğünde Türkiye'deki oyun sayısının yüzde 133'lük bir artış yaşadığını gösteriyor.

2024 Yılında En Çok Kazandıran 10 Mobil Oyun

- Honor of Kings: 2,6 milyar dolar
- Monopoly Go: 2,2 milyar dolar
- Royal Match: 2 milyar dolar
- PUBG Mobile
- Roblox
- Last War Survival
- Candy Crush Saga
- Whiteout Survival
- Dungeon & Fighter Mobile
- Coin Master

Kaynak: AppMagic

Gaming in Turkey tarafından yapılan araştırmanın sonuçları 2023 yılında mobil, PC ve konsol platformlarında oyun oynayanların sayısının 47 milyonu geçtiğini gösteriyor.

TÜRKİYE'NİN KÜRESEL MOBİL OYUN SEKTÖRÜNDEKİ KONUMU

2024 raporlarına göre Türkiye'de akıllı telefonlardan oynanan oyunlar pazarda yüzde 86'lık bir paya sahip. Laptop veya masaüstü bilgisayarlardan oynanan oyunlar yüzde 49, oyun konsolları yüzde 28, tabletler yüzde 30 ve diğer cihazlar, yani giyilebilir teknolojiler ve akıllı gözlüklerle oynanan oyunlar yüzde 7 oranında pay alıyor. Bu gelişmeler Türkiye'nin oyun ekosisteminin küresel pazardaki güçlü konumunu koruduğunu destekliyor.

Gaming in Turkey tarafından yapılan araştırmanın sonuçları 2023 yılında mobil, PC ve konsol platformlarında oyun oynayanların sayısının 47 milyonu geçtiğini gösteriyor. Bu oyunculardan toplam 580 milyon dolar hasılat elde edilmiş. Ülkemizdeki mobil oyuncu sayısının ise 44 milyon seviyesine ulaştığı öngörüsü paylaşılıyor. Bu da oyun oynayan neredeyse herkesin mobil oyun oynadığı anlamına geliyor. Türkiye'de PC oyunu oynayanların sayısı 20 milyon civarındayken konsol sahiplerinin sayısı, 11 milyon seviyesinde olduğu biliniyor.

ASYA, MOBİL OYUN PAZARINDA LİDERLİĞİ KAPTIRMİYOR

Mobil oyun pazarının lider ülkeleri arasında Asya-Pasifik bölgesi öne çıkıyor. Ülkeler bazında bakıldığında ise Çin, Japonya ve Güney Kore'nin sektör özelinde en büyük geliri elde edenler arasında

yer aldığı görülüyor. Dünyanın en büyük mobil oyun pazarına sahip olan Çin, Tencent ve NetEase gibi dev şirketler, küresel pazarda büyük etkiye sahip. Asya'nın dev ekonomisi, mobil oyun sektöründe yıllık milyarlarca dolarlık gelir elde ediyor.

Çin'in hemen arkasından yine bir teknoloji devi olarak bilinen Japonya geliyor. Konsol ve mobil oyun kültürüyle bilinen Japonya, özellikle gacha oyunları ve rol yapma oyunları (RPG) dikkat çekiyor. Asya'nın dördüncü en büyük ekonomisine sahip olan Güney Kore mobil oyun sektöründe de liderler arasında. Ülke özellikle mobil e-spor alanında en büyüklerden biri. Ayrıca mobil MOBA ve FPS oyunlarında güçlü bir pazar payı ile dikkatleri üzerinde topluyor.

Asya pazarın en büyük oyuncularına ev sahipliği yapıyor olsa da mobil oyun sektöründe ABD ve Avrupa ülkeleri de güçlü bir pazar payına sahip. Özellikle de oyuncu kitesindeki büyüklük, mobil oyun geliştiricileri için ABD ve Avrupa pazarlarını özel kılıyor. Hızla büyüyen ve rekabetin yoğun hissedildiği küresel mobil oyun sektörü içinde kendine sağlam bir yer edinmeyi başaran Türkiye ise genç ve dinamik geliştiricileriyle küresel arenada kendine yer buluyor. Peak Games, Gram Games ve Rollic gibi firmalar dünya çapında büyük başarılarla imza atan ülkemizin sahip olduğu yüksek büyüme oranları ve artan pazar payı gelecek için umut vad ediyor.

"İSTANBUL, AVRUPA'NIN EN BÜYÜK İKİNCİ OYUN MERKEZİ"

Şevket İlhan Bağören
Hizmet İhracatçıları Birliği
Yazılım ve Bilişim Hizmetleri
Komitesi Başkanı

Türkiye, özellikle 2010'lu yıllardan itibaren küresel mobil oyun pazarında dikkat çekmeye başlamış ve bu alanda önemli bir oyuncu hâline geldi. 2020 yılında başlayan pandemi süreci, ülkemizin oyun sektöründeki yükselişini hızlandırmış ve Türkiye, dünyanın en önemli oyun merkezlerinden biri konumuna geldi. İstanbul, Londra'nın ardından Avrupa'nın en büyük oyun merkezlerinden biri olurken, Ankara da Paris'in ardından Avrupa'nın dördüncü büyük oyun merkezi olarak öne çıkıyor. Yazılım ve oyun geliştirme alanında yetişmiş, yaratıcı ve girişimci genç neslimiz, sektörün geleceğine dair umutlarımızı artırıyor.

Son yıllardaki başarı hikâyeleri, ekosistemimizin olgunlaşması ve kamu desteklerinin varlığı, küresel alandaki mevcut konumumuzu daha da güçlendireceğimizin bir göstergesi. Küresel pazardaki değişimlere hızla uyum sağlayabilme ve yeni fırsatları keşfedip değerlendirme becerimiz, sektörümüzün en güçlü yönlerinden.

Giderek güçlenen girişim ekosistemimiz ve kapsamlı kamu destekleri, Türkiye'yi diğer ülkelerden ayıran temel özellikler arasında. Özellikle Ticaret Bakanlığının sunduğu reklam ve pazarlama destekleri, komisyon iade teşvikleri, kiralama destekleri gibi imkânlar, sektörümüzün büyümesinde etkili birer hızlandırıcı rol oynuyor. Belli bir büyüklüğe ulaşan şirketler, E-Turquality (Bilişimin Yıldızları) Programı aracılığıyla daha nitelikli desteklere erişerek dünya çapında bir aktör olma yolunda ilerliyor. Ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; teknokentler, AR-GE merkezleri, TÜBİTAK ve KOSGEB gibi

kanallar aracılığıyla girişimcilerimize kıymetli destekler sunuyor. Dünyada bu denli kapsamlı ve bütüncül bir destek mekanizmasının benzeri bulunmuyor ve bu desteklerin katkısıyla da Türk oyun sektörünün ihracatı her yıl katlanarak artıyor.

Yatırımlar ve devlet teşvikleri, Türkiye'nin oyun sektöründe güçlü bir küresel aktör hâline gelmesi için kritik yapı taşlarını oluşturuyor. 2023 yılında sektöre yapılan toplam 30,2 milyon dolarlık yatırım, 2024 yılında 57,5 milyon dolara yükseldi. 2025 yılının başında ise yalnızca bir şirketin 30 milyon dolarlık bir yatırım almış olması, küresel çapta yatırımların azaldığı dönemin sona erdiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Türkiye'de kurulan yeni oyun fonları ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonları sayesinde bu sürecin daha da hızlanması bekleniyor. Mobil oyun pazarında, reklam, tanıtım ve pazarlamada hızlı aksiyonların büyük önem taşıdığı bu dönemde, hem devlet destekleri hem de özel yatırımlar şirketlerimizin küresel bir oyuncu olmasında kritik bir rol oynuyor.

2024 Yılında Aldıkları Yatırımlarla Dikkat Çeken Firmalar

- Spyke Games (50 milyon dolar)
- Cypher Games (10 milyon dolar)
- Mixer Games (5 milyon dolar değerleme)
- NBL Games (4,7 milyon dolar)
- Mage Games (3,5 milyon dolar)
- Grand Games (3 milyon dolar)
- Pine Games (2,25 milyon dolar)
- Efsun Games (2 milyon dolar)
- Midas Games (1 milyon dolar)

Küresel pazardaki değişimlere hızla uyum sağlayabilme ve yeni fırsatları keşfedip değerlendirme becerisi, mobil oyun sektörünün en güçlü yönlerini oluşturuyor.

Yatırım Dünyasının İlham Kaynağı Muhteşem Yedili

Apple'dan Tesla'ya, Microsoft'tan Amazon'a yapay zekâ ve metaverse yatırımlarıyla geleceği inşa eden teknoloji devlerinin yeni dönem stratejileri nasıl şekilleniyor?

Wall Street'in en güçlü oyuncular: Alphabet (Google), Amazon, Apple, Meta (Facebook), Microsoft, Nvidia ve Tesla... Küresel piyasaların kazançlarının büyük bir kısmını toplayarak S&P 500'ün toplam piyasa değerinin yaklaşık üçte birini kontrol eden bu şirketler, teknoloji dünyasının yıldızları ya da herkesin bildiği isimle "muhteşem yedilisi".

Muhteşem yedilinin etkisi, cebimizdeki akıllı telefonlardan sayısız uygulamayı çalıştıran bulut altyapısına kadar her alanda yaygın. Finans dünyasının bu dev isimleri, 1960 yapımı Western filmiyle aynı adı taşıyor. Film, bir grup cesur silahşörün hikâyesinden ilham alıyor ancak burada roller biraz farklı. Buradaki kahramanlar, silahlar yerine yerine yapay zekâ, yazılım, ve yenilikçi teknolojilerle donanmış durumda.

Finans dünyasında liderliği kimseye kaptırmayan bu teknoloji devleri, tek bir yılda çoğu ülkenin borsasından daha fazla kâr elde ediyor. Küresel ekonomide ve teknolojik inovasyonda öncü roller üstlenen bu yedi şirket, sadece finansal performanslarıyla değil, aynı zamanda yapay zekâ, bulut bilişim, otonom araçlar ve metaverse gibi alanlardaki yenilikçi çalışmalarlarıyla da dikkat çekiyor.

KİM BU MUHTEŞEM YEDİLİ?

Sadece yatırımcılar için değil, dünya çapındaki tüketicilerin de yakından tanıdığı ve takip ettiği bu yedi şirketin küresel ekonomi-

de olağanüstü etkisi bulunuyor. Yedili ekibin ilk ismi, 2007 yılında sunduğu ilk akıllı telefon ile sektörü domine eden Apple. iPhone, iPad ve Mac gibi ürünleriyle tanınan teknoloji devi Apple, son yıllarda Apple Watch ve AirPods gibi ürünlerle giyilebilir teknoloji pazarında liderliğini sürdürüyor. Ayrıca, App Store, Apple Music ve iCloud gibi hizmetlerle de gelir çeşitliliğini artırıyor.

Google'ın ana şirketi Alphabet, Google'ın büyüyen iş kollarını daha iyi yönetmek ve odaklanmak amacıyla oluşturuldu. Google arama motoru ve YouTube gibi platformlarıyla dijital reklamcılıkta liderliği elinde tutan şirket, farklı projeleri ve girişimleri daha şeffaf bir şekilde organize etmek için birden fazla bağımsız yan şirketten oluşuyor.

E-ticaret devi olarak bilinen Amazon, Amazon Web Services ile bulut bilişimde de liderliği üstleniyor. 2024 yılında AWS, yapay zekâ uygulamalarının artan benimsenmesiyle yüzde 19 gelir artışı kaydetti. Şirketin maliyet azaltma stratejileri ile küresel işten çıkarmaların da e-ticaret marjlarının iyileşmesine katkı sağladığı biliniyor.

Facebook olan Meta, 2004 yılında Mark Zuckerberg tarafından kuruldu. Şirketin esas gücü sosyal medya platformlarına dayanıyor. Dijital dünyanın geleceğini şekillendirmeye yönelik cesur bir vizyonla hareket eden Meta, sosyal medya, sanal gerçeklik ve dijital iletişim alanlarına yaptığı büyük yatırımlar ile dikkat çekiyor.

Apple (AAPL)

- Dünyanın en büyük piyasa değerine sahip şirketlerinden biri.
- iPhone, iPad, Mac ve Apple Watch gibi ürünlerle kendi teknoloji ekosistemini oluşturdu.
- Hizmet sektöründe de (App Store, Apple Music, iCloud) büyük bir paya sahip.

Microsoft (MSFT)

- Yazılım sektöründeki liderliğiyle tanınıyor. (Windows-Office)
- Azure ile bulut bilişim alanındaki büyük bir oyunculardan biri.
- Yapay zekâ, oyun (Xbox) ve kurumsal yazılım hizmetlerinde öncü.

Amazon (AMZN)

- Dünyanın en büyük e-ticaret platformlarından biri.
- Amazon Web Services ile bulut bilişimde lider.
- Lojistik, yapay zekâ ve otonom teslimat gibi alanlarda da faaliyet gösteriyor.

Alphabet (GOOGL)

- Google'ın ana şirketi.
- Arama motoru (Google), YouTube, Android işletim sistemi ve Google Cloud gibi birçok alanda lider.
- Yapay zekâ (DeepMind) ve otonom araç (Waymo) gibi yenilikçi projelerle de öne çıkıyor.

MUHTEŞEM YEDİLİNİN 2024 YILI HİSSE SENEDİ PERFORMANSI

Şirket	2024 Performansı
Alphabet (GOOG)	%+35.5
Amazon (AMZN)	%+44.4
Apple (AAPL)	%+30.1
Meta Platforms (META)	%+65.4
Microsoft (MSFT)	%+12.1
Nvidia (NVDA)	%+171.2
Tesla (TSLA)	%+62.5

Kaynak: Investor's Business Daily (IBD)

1975 yılından bu yana hayatımızdaki Microsoft, günümüzde dünyanın en büyük ve en etkili teknoloji şirketlerinden biri olarak kabul ediliyor. Bilgisayar işletim sistemlerinden bulut bilişime, yapay zekâdan oyun sektörüne kadar geniş bir yelpazede faaliyet gösteren şirket, bulut bilişim hizmeti Azure ile bulut pazarında lider konumunu güçlendirdiği gibi yapay zekâ ve makine öğrenimi alanlarına önemli yatırımlar yapıyor.

Grafik işlemcileri (GPU) üreticisi Nvidia, yapay zekâ ve veri merkezi uygulamalarında lider bir şirket. Yapay zekâ uygulamalarına yönelik artan talep Nvidia'nın ürünlerine ilgiyi de artırdı. Şirket son yıllarda yüksek talep görüyor.

Otonom sürüş teknolojileri ve enerji depolama çözümleriy-le dikkat çeken elektrikli araç üreticisi Tesla, elektrikli otomobil endüstrisinin lider oyuncularından biri. Elektrikli araç üretmenin ötesinde enerji sektöründe geniş bir ürün ve hizmet portföyü sunan Tesla'nın, yüksek performans, uzun menzil ve gelişmiş yazılım teknolojilerinden oluşan araçları küresel ligin zirvesinde.

"MUHTEŞEM YEDİLİNİN" MUHTEŞEM 2024 PERFORMANSI

Bu teknoloji devleri 2020'deki

küresel salgın sırasında dikkat çekici bir dayanıklılık gösterdi ve bu eğilim 2021, 2022 ve 2023 yıllarında da devam ederek şirketlerin hisse senetleri, geniş piyasa değişkenliğine meydan okudu. Özellikle 2023 yılında hisse fiyatları rekor seviyelere ulaşan şirketler, 2024 yılında da yükseliş trendini devam ettirmeyi başardı. Hisseler 2024'te bir önceki yıla göre daha düşük oranlarda artış kaydetmesine rağmen yatırımcılarına yüzde 12 ile yüzde 171 arasında getiri sağladı.

2023 yılında olduğu gibi 2024'te de muhteşem yedili içinde yatırımcılarına en fazla kazandıran şirket Nvidia oldu. Yapay zekâ çiplerine olan talebin yükselmesi, Nvidia hisselerini yükselmesini sağladı ve şirketin hisse fiyatı 2024'te yüzde 171 arttı. Şirketin piyasa değeri ise 3 trilyonu aştı. Yapay zekâ alanında kaydettiği ilerlemeler olumlu sonuçlanan Meta'nın hisseleri 2024 yılında yüzde 65'lik bir artış yaşadı. Meta, hisselerindeki bu yükselişle "muhteşem yedili" arasında ikinci sıraya yerleşti.

E-ticaret ve bulut bilişimdeki güçlü performansı ile 2024 yılında da dikkat çeken Amazon'un hisseleri yıl boyunca yüzde 44'lük bir artış kaydetti. Şirket, özellikle aralık ayında hisse fiyatını zirveye taşıyarak yatırımcılarına büyük kazanç sağladı.

Sadece yatırımcılar için değil, dünya çapındaki tüketicilerin de yakından tanıdığı ve takip ettiği muhteşem yediliye dâhil olan şirketlerin, küresel ekonomide olağanüstü etkisi bulunuyor.

Alphabet ise 2024'ün son ayında hisse fiyatında tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmayı başardı. Şirketin hisseleri yıl genelinde yatırımcılarına yüzde 35 getiri sağladı.

Dünyanın piyasa değeri en büyük şirketi olan Apple, 2024 yılında hisse değerini yüzde 30 artırırken diğer bir dev olan Microsoft ise 2024'te, muhteşem yedili arasında en düşük getiriyi sağlayan şirket olarak öne çıktı. Temmuz ayında tüm zamanların en yüksek seviyesini gören Microsoft hisseleri, yıl boyunca yüzde 12 oranında artış kaydetti. Buna karşılık, şirketin 2023'te yüzde 60'a yakın bir yükselişle daha güçlü bir performans sergilediği görülmüştü.

2025 İÇİN BEKLENTİLER MUALLAKTA

2024'te yeni bir rekor yılı geçiren S&P 500, üst üste iki yıldır yüzde 20'den fazla yükseldi. En son 1990'larda elde edilen başarının büyük bir kısmı, muhteşem yedili grubundan geldi. Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, Nvidia ve Tesla'nın hisseleri 2023 yılında yüzde 75'in üzerinde artış gösterdikten sonra 2024'te de yüzde 63 değer kazandı. muhteşem yedili olmasaydı, S&P 500'ün hisse başına toplam kazancı 2023'te büyümek yerine daralma yaşayacaktı.

Muhteşem yedilideki teknoloji devleri 2020'deki küresel salgın sırasında dikkat çekici bir dayanıklılık gösterdi ve bu eğilim 2021, 2022 ve 2023 yıllarında da devam ederek şirketlerin hisse senetleri, geniş piyasa değişkenliğine meydan okudu.

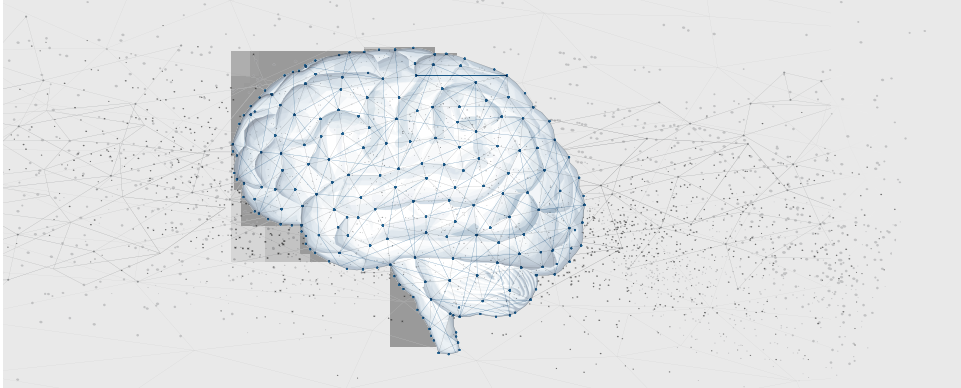
MUHTEŞEM YEDİLİNİN BEŞ SENELİK HİSSE SENEDİ PERFORMANSI (2019-2023)

Şirket	5 Yıl (%)
Alphabet (GOOG)	%241.22
Amazon (AMZN)	%104.61
Apple (AAPL)	%331.31
Meta (META)	%170.72
Microsoft (MSFT)	%236,55
Nvidia (NVDA)	%3.130
Tesla (TSLA)	%1.240

Kaynak: TradingView

Muhteşem yedilinin hisseleri 2024'te bir önceki yıla göre daha düşük oranlarda artış kaydetmesine rağmen yatırımcılarına yüzde 12 ile yüzde 171 arasında getiri sağladı.

2023'te ivme kazanan kârlı süreç 2024'te devam etse de 2025 yılında işler aynı şekilde yolunda gidecek mi öngörmek zor. muhteşem yedili, yavaşlayıp endeksin geri kalanı hız kazandıça büyümenin genişlemesi ve yedi şirketin, S&P 500'ün kazanç büyümesindeki payının 2025'te yüzde 33'e düşmesi bekleniyor. Bunun nedenlerinin başında grubun çok güçlü bir yılı geride bırakması ve bu nedenle yıldan yıla büyük sıçrama kaydetmenin zor bir hâle evrilmesi geliyor. 2024'te hisselerde yaşanan yükselmenin temel kaynağı ise doğrudan yapay zekânın yükseliş ivmesi ve artan yatırımlara bağlanıyor.

YAPAY ZEKÂYA HARCANAN KAZANÇ OLARAK DÖNÜYOR

Şirketler için yapay zekânın getirdiği yeni gelir akışları, yalnızca teknoloji sektörüyle sınırlı kalmayıp, sağlık, finans, üretim ve lojistik gibi çeşitli endüstrilerde de önemli fırsatlar sunuyor. Örneğin, otonom araç teknolojilerinde yapay zekânın kullanımı hızla artarken, enerji sektöründe yapay zekâ destekli optimizasyon araçları hem çevresel hem

de ekonomik kazanımlar sağlıyor. Bu kazanımdan yola çıkan Wall Street, 2024 yılı boyunca büyük teknolojinin yapay zekâ altyapısına yönelik devasa yatırımlarının uzun vadeli getirisini sorguladı.

Microsoft, Amazon ve Alphabet gibi bulut devleri, geçen yıl veri merkezlerinin inşası ve genişletilmesi için 10 milyarlarca dolar harcadı. Ancak bu yatırımların ne ölçüde kârlılıkla sonuçlanacağına dair yatırımcıların ikna etmek, zaman zaman zorlu bir süreç hâline geldi. Yapay zekâ çağı üçüncü yılına girerken yatırımlar farklı bir boyuta evrilmesi söz konusu. Bu dönüşümün merkezinde, yapay zekânın sadece teknik bir yenilik değil, aynı zamanda ciddi bir ticari değer taşıyan bir ürün olarak şekillenmesi yatıyor. Örneğin, ChatGPT gibi büyük dil modelleri, yalnızca bireysel kullanıcılar için değil, aynı zamanda kurumsal çözümler ve iş süreçlerini dönüştürmek için de kullanılıyor. İş dünyası, daha verimli karar verme süreçleri ve operasyonel maliyetlerin düşürülmesi gibi avantajlar sağlamak amacıyla bu teknolojilere yöneliyor.

Meta (META)

- Facebook, Instagram ve WhatsApp'ın sahibi.
- Sosyal medya ve dijital reklamcılıkta lider.
- Metaverse, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik projelerine büyük yatırımlar yapıyor.

NVIDIA (NVDA)

- Grafik işlemcileri (GPU) ve yapay zekâ alanındaki lider şirket.
- Yapay zekâ uygulamaları, oyun, veri merkezleri ve otonom araç teknolojileri için geliştirdiği çiplerle tanınıyor.

Tesla (TSLA)

- Elektrikli araç ve enerji sektöründe devrim yarattı.
- Otonom sürüş teknolojileri ve enerji depolama sistemleriyle yenilikçi bir yaklaşıma sahip.
- CEO Elon Musk'ın liderliğinde teknoloji ve otomotiv sektörlerini birleştiren projelere öncülük ediyor.

SAMET ÇEKMECE SİSTEMLERİ VE KALKAR KAPAK SİSTEMLERİ İLE MÜKEMMEL UYUM VE KUSURSUZ FONKSİYON...

Multi-Mech ve Solo-Mech Kalkar Kapak Sistemleri'nin Flowbox Çekmece Sistemleri ile Eşsiz Uyumu, Mutfak ve Banyolarda Modern Bir Görünüm Sağlar...

Mükemmel Çalışma Performansları, Kusursuz Bir Sessizlik Sunar...

samet

www.sametglobal.com

ÜRETİM VE PAKETLEME KAPASİTESİ İLE AVRUPA'DA İLK 3 İÇİNDEYİZ

TOP 3 IN EUROPE WITH PRODUCTION AND PACKAGING CAPACITY

Bentaş

Yeni yatırımlarla büyüyoruz. 75'in üzerinde ülkede her gün, milyonlarca kedi sahibinin hayatına dokunan ürünler üreten şirketimiz, küresel ölçekte büyümeye emin adımlarla devam ediyor.

2007 yılında kurulan şirketimiz Bentaş Bentonit A.Ş., ülkemizde bulunan beyaz bentonit rezervlerini, çeşitli işlemlerden geçirerek dünyada 75'den fazla ülkeye ihraç etmektedir. Türkiye'deki beyaz bentonit rezervlerinin çok büyük bir kısmı Ordu-Ünye-Fatsa civarındadır. Bu rezervlerin önemli bölümü şirketimiz himayesindedir.

Türkiye kedi kumu pazarının yüzde 70'inden fazlasını domine eden firmamız, ülke genelinde 45'e yakın büyük toptancı ya da iş ortağıyla halen çalışmaya devam etmektedir.

Ayrıca şirketimiz, hem üretim kapasitesi hem de paketleme kapasitesi olarak Avrupa'da ilk 3 firmadan biridir. Bugün 240 bin ton granül üretim kapasitesine sahip olan firmamız, toplam 350 personele de istihdam sağlamaktadır.

VanCat® markamız, World Branding Forum tarafından, "Temizlik ve Hijyen" dalında ilki 3 Temmuz 2019 olmak üzere, 9 Eylül 2021 ve 27 Temmuz 2023 yıllarında toplamda 3 kez "Yılın Markası" ödülüne layık görüldü. Bu alanda Türkiye'de ödül alan ilk ve tek markanın sahibi olarak gururumuz büyük.

6 Mart 2020'de TİM önderliğinde düzenlenen "İhracatın Yıldızları" yarışmasında, Özgün Ürün dalında da ödüle layık görüldük.

Bugün VanCat® markamız 65 ülkede, Cat's White® markamız 25 ülkede pazarlanmaktadır. Bentaş Bentonit olarak kurulduğumuz günden beri en büyük hedeflerimizden biri olan "Türkiye'nin üretimden ihracat yapan ikinci 500 firması" arasına girmiş olmanın mutluluğunu ve gururunu yaşıyoruz.

We are growing with new investments. Our company produces products that touch the lives of millions of cat & cat owners every day in more than 75 countries.

Our Company, was established in 2007, exports the white bentonite reserves to more than 75 countries in the world by undergoing various processes. A great portion of the white bentonite reserves in Turkey are around Ordu-Ünye. Most of these reserves are under the auspices of our company.

Our company, which dominates more than 70% of the Turkish cat litter market, still continues to work with nearly 45 large wholesalers or business partners throughout the country.

Our company is one of the top 3 companies in Europe in terms of production and packaging capacity. Our company has 240,000 tons production capacity, provides employment for a total of 350 personnel.

On 3rd July 2019, VanCat® was honoured by the World Branding Forum as the "Brand of the Year" in the "Cleaning and Sanitation" category, marking its first win.

Further accolades followed on 9th September 2021 and 27th July 2023, bringing the total number of awards to three. We are proud to announce that VanCat® is the first and only Turkish brand to receive this recognition in the industry.

In the "Stars of Export" competition organized under the leadership of TİM in 2020, we were also awarded in the Original Product category.

Today, our VanCat® brand is marketed in 65 countries and our Cat's White® brand in 25 countries. As Bentaş Bentonit, we are experiencing the happiness and pride of being among "Turkey's second 500 companies that export from production", which was one of our biggest goals since our establishment.

We serve to 130 international customers in 75 countries.

As of 2024, the number of countries Bentaş Bentonit exports to is over 75. We are actively carrying out export operations in 5 of 7 continents, including South & North America, Asia, Europe and Africa.

In bentonite cat litter sector, Bentaş Bentonit is Turkey's largest producer and exporter. Our company is one of the biggest suppliers in Europe.

Bentaş

Firma Adı	: Bentaş Bentonit Mad. San. ve Tic. A.Ş.
Bulunduğu OSB	: Fatsa
YKB	: Turgay ÖMÜR
Genel Müdür	: Fatih ÖMÜR
Sektör Bilgisi	: Madencilik
İhracat Ürünleri	: Kedi Kumu, Endüstriyel ve Mikronize Bentonit
Kontakt e-mail	: contact@bentasbentonit.com
Telefon	: +90 452 423 48 04
Fax	: +90 452 424 02 16
Web	: www.bentasbentonit.com
E-mail	: contact@bentasbentonit.com
Adres	: Fatsa OSB. 101 Sk. No: 20 52400 Fatsa / ORDU

Company Name	: Bentaş Bentonit Mad. San. ve Tic. A.Ş.
OIZ Name	: Fatsa
Chairman	: Turgay ÖMÜR
General Manager	: Fatih ÖMÜR
Sector Information	: Mining
Export Products	: Cat Litter, Industrial and Micronized Bentonite
Contact e-mail	: contact@bentasbentonit.com
Fax	: +90 452 423 48 04
Phone	: +90 452 424 02 16
Web	: www.bentasbentonit.com
E-mail	: contact@bentasbentonit.com
Address	: Fatsa OSB. 101 Sk. No: 20 52400 Fatsa, ORDU / TÜRKİYE

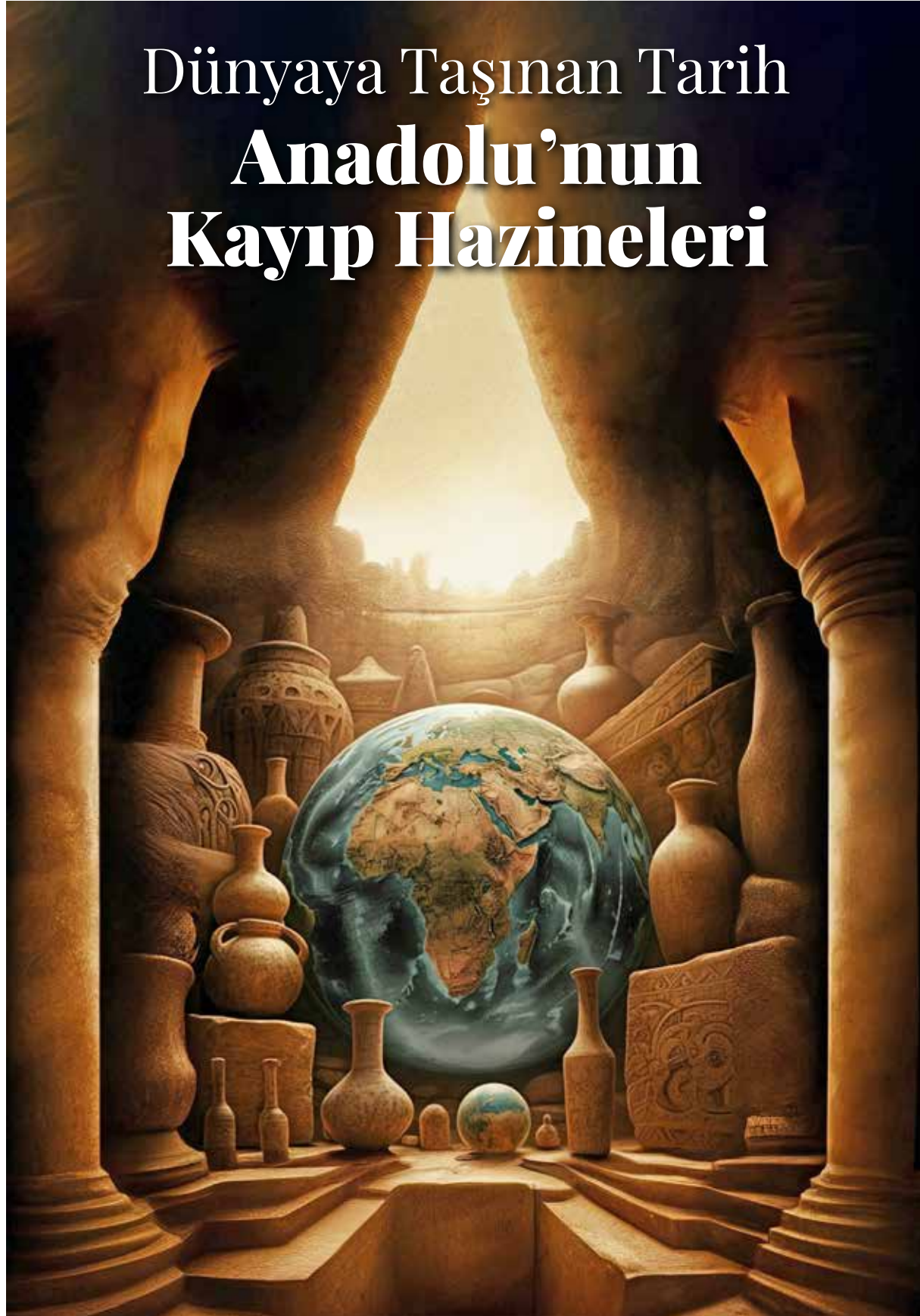
[f](#) [X](#) [@](#) BentaşBentonit | www.bentasbentonit.com

TİM TÜRKİYE
EXPORTERS
ASSEMBLY

AMONG TOP 1000
EXPORTERS OF TÜRKİYE

VAN CAT **WHITE SAND** **CAT'S WHITE** **ro cat**

Dünyaya Taşınan Tarih Anadolu'nun Kayıp Hazineseleri

Yerleşik hayata geçen insanlığın Anadolu topraklarında bıraktığı izler, tarihin bir yansıması olarak karşımıza çıkıyor. 1800'lü yıllarda keşfedilen kültürel zenginliklerimiz, dünya genelinde ses getirerek tarihi eser tahribatının yaşanmasının önünü açtı.

Tarih boyunca insanlığın ilk yerleşimine tanıklık eden topraklarımız, binlerce medeniyete ev sahipliği yaptı. Toplumların kendine özgü inanç sistemleri, yaşam tarzları ve mimarisi bu topraklarda kalıcı izler bıraktı. Eski çağdaki insanlar gündelik hayatlarında yaptıklarını ve hatta gördüklerini resmetme eğiliminde bulmuşlar. Yerleşik hayata geçen insanlık, zaman içinde güçlü binalar yapmaya başladı. Kalabalığın toplanmasıyla ticaret kavramı da oturmaya başladı. Uzun vadede sağlanan artan kazanç, güvenli yaşam ortamı ve sosyal aktivitelerin birleşimi büyük uygarlıkların oluşmasının zeminini hazırladı. Bu büyük uygarlıkların çoğunluğu Türkiye ve civarında konumlanmayı tercih etti. Dağları, denizleri, tatlı su kaynakları ve verimli toprakları sayesinde kritik bir coğrafyada bulunan Türkiye, bir bakıma insanlık tarihinin en önemli şahidi konumunda bulunuyor.

Yıllar boyunca tarihe ayna tutan Türkiye, açık hava müzesi olarak nitelendirilen yoğun kültürel mirasa sahip. Orijinal yapısı bozulmayan ve açık havada sergilenen bu değerlerin kaçırılması da görece daha kolay oluyor. Her yıl milyonlarca turisti ağırlayan ülkemiz, yaz turizmi gibi kültür turizmiyle de hayranlık uyandırıyor. 2024 yılının ilk dokuz ayında turist akışında yüzde dokuz oranındaki artış sonucu yaklaşık 50 milyon ziyaretçi Türkiye'ye giriş yaptı. Tabii hem turist yoğunluğu hem de açık hava müzeleri, tarihi eser kaçakçıları için turist kimliğinin arkasına saklanma fırsatı yaratıyor.

KÜLTÜREL MİRAS KONUSUNDA YOĞUN DİPLOMASİ

Birbirinden farklı özellikleriyle ön plana çıkan Türkiye, artık kültürel mirası konusunda daha ciddi bir politika izliyor. Özellikle 1800'lü yılların sonlarına doğru çok fazla tarihi eser kaçakçılığı olayının yaşanması ülkemizdeki eserlerinin korunmasının önemini vurguladı. Öyle ki Türkiye Cumhuriyeti, 2024 yılında yoğun bir diplomasi trafiğine girerek birçok ederin ana vatanına dönmelerini sağladı. İngiltere, Almanya, Fransa, Yunanistan ve ABD başta olmak üzere birçok ülkeden bin 149 tarihi değerini iadesi tamamlandı.

Asırlar boyunca kültür ve sanatın en önemli temsilcisi olan Anadolu, 19. ve 20. yüzyıllarda tarihi eser tahribatına uğradı. Osmanlı Devleti'nin çöktüğü döneme denk gelen bu zamanlarda Carl Humann, Charles Texier, R.P. Pullan, Leonard Woolley, Heinrich Schliemann, Charles Fellows gibi isimler kıymetli eserleri dünyanın dört bir tarafına dağılmasına yol açtı. Avrupa ülkeleri ve ABD tarihlerine baktığımızda kuruşlarının yakın tarihe dayandığını görebiliriz. Tarihi birikime sahip olmayan bu ülkeler, güçlü ekonomilerini kullanarak kültürel zenginliğe sahip Türkiye gibi ülkelerden tarihi eserlerini saklamayı başararak kendi müzelerinde sergilemeye başladı.

Bütün bu tarihi zenginlikleri değerlendirmek için belli bir bilgi birikimine ve sanat zevkine ihtiyaç duyuluyor. Dünya genelinde en çok eserin çalındığı bölgelerden biri olan Anadolu topraklarındaki yerli halkın geçim sıkıntısı ise

Sultan II. Selim Türbesi'nin Kaçırılan Çinileri

Türkiye'deki bazı eserler dönemin padişahının izniyle götürülse de birçoğu kaçırıldı. Bu kaçırılma konusunun en net kanıtlarından biri de Sultan II. Selim'in türbesinde yaşandı. Padişahın vefatından sonra Mimar Sinan tarafından yapılan türbe kapısının sağ ve sol tarafında iki adet çini pano bulunuyordu. Bizzat Mimar Sinan tarafından işlenen bu panolar, 1895 ila 1899 yılları arasında Ayasofya'nın restore çalışmaları sırasında Albert Sorlin Dorigny tarafından fark edildi. Türbe kapısının solundaki çinin eskidiğini bahane ederek padişahın restore izni alan Dorigny, çinileri Fransa'ya götürerek satmış yerine ise taklidini yerleştirmiştir. Uzun süre fark edilemeyen bu durum 2003 yılında açığa kavuştu.

İngiliz Arkeolog Leonard Woolley'in, 1882 yılında Adıyaman'da bir çiftçinin ambarında bulduğu MÖ 5000 tarihli Kommagene Krallığı'na ait taş levha, bugün British Museum'da sergileniyor.

tarihi eserlerin önüne geçiyor. Bunun en büyük örneklerinden biri Samsat Steli eseri denilebilir. MÖ 5000'li yıllarda bugünkü Adıyaman mevkiinde konumlanan Kommagene Krallığı'na ait bir taş levha olan Samsat Steli'nde, Kommagene Kralı Antiochos ve Herakleios'un tasviri bulunuyordu. İngiliz Arkeolog Leonard Woolley, 1882 yılında bir çiftçinin ambarında bu levhaya denk geliyor. Çiftçinin zeytinyağı çıkarmak için iki bin yıllık taş levhayı ortadan deldiğini görüyor ve cüzi bir miktar karşılığında satın alıyor. O gün alınan eser ise günümüzde British Museum'da sergileniyor.

BÜYÜKLÜĞÜYLE GÖZ DOLDURAN ALTAR ZEUS SUNAĞI

İzmir'in Bergama ilçesinde asırlar öncesinde Pergamon Krallığı'nın başkenti kuruldu. M.Ö. 282 ile 133 yılları arasında varlığını sürdüren krallık, şehir nüfusunu kalındırabilmek için hastane, tiyatro, dini tören alanları ve pazarları ile büyük bir antik kent inşa etti. 1870'li yıllara gelindiğinde Alman arkeologlar tarafından keşfedilen antik kent zamanla kaybolmaya başladı. Keşfin ardından metrelere uzunluğa sahip olan bu devasa şaheser parçalara ayrılarak

Zeus Sunağı

gemilerle Almanya'ya taşındı. Kentteki yüzlerce eserin sergilendiği müzenin ismi Pergamon Museum oldu. Müzede orijinalinin sergilendiği eserin ana vatanında ise küçük bir maket yer alıyor. 12 metre yüksekliğe sahip sunağı toplamda 118 figür çevreliyor. Bu figürlerin boyu iki buçuk metre uzunluğunda olup Bergamalıları Yunan tanrılarını temsil ediyor. Bu büyüklükteki bir eserin Almanya serüvenini ise Kültür Bakanlığı tarafından hazırlanan "Yitik Mirasın Dönüş Öyküsü" kitabında şöyle bahsediliyor: "Bergama'da yapılan kazıların ilk üç yılında çıkarılan eserlerin, devlete ait üçte birlik kısmı takdir edilen meblağ karşılığında Almanlara verilmiştir. Bu kazıların dördüncü ve beşinci yıllarında çıkarılan eserlerin bir kısmının Almanya ile yapılmış anlaşma uyarınca, daha önce çıkarılıp Almanya'ya taşınmış olan eserlerin devamı oldukları için, bir kısmının da Padişah izin verdiği için Almanlara bırakıldığı görülmektedir."

TAŞ DEVRİ'NDEN YAKIN ÇAĞ'A AKTARILAN ESER MİLET AGORA KAPISI

Büyük Menderes Nehri'ne yakın

Pergamon Krallığı'nın antik kenti, 1870'li yıllarda Alman arkeologlar tarafından keşfedildi. Keşfin ardından da antik kentte yer alan eserler, parçalara ayrılarak gemilerle Almanya'ya taşındı.

antik bir liman kenti olan Miletos, ülkemizde Aydın'ın Didim ilçesinde bulunuyor. Yapılan araştırmalar neticesinde Neolitik döneme ait izlere rastlanılan bu antik şehirdeki ilk yerleşimin M.Ö. 2000'li yıllarda başladığı tahmin ediliyor. Bünyesinde bulundurduğu dört liman ile dönemin en önemli şehirlerinden birisi olarak kabul ediliyor. Cilalı Taş Devri'nden itibaren yerleşik hayata geçen bu şehir, hayvancılık, deniz ürünleri ve stratejik konumunu kullanabiliyordu. Böylesine nizamlı bir şehrin mimari yapıları da özenle yapılmış. Yaklaşık 29 metre genişliğe ve 17 metre yüksekliğe sahip olan iki katlı kapı, toplamda

750 ton ağırlığında. Zengin ticaret merkezi olan Miletos'un Agora ve Güney Pazarı arasında inşa edilen Agora Kapısı, 1899 yılında Alman arkeologlar tarafından ortaya çıkarıldı. Tarihe ışık tutan antik şehrin Güney Agora Kapısı da yurt dışında sergilenen başka bir kültürel varlığımız olarak biliniyor. Akabinde 1907 yılında yine parçalarına ayrılarak orijinalliyini bozup Almanya'ya taşındı. Bu değerli eser bugün Pergamon Museum'da ziyarete açılıyor.

Milet Agora Kapısı

Nereidler Anıtı

Halikarnas Mozolesi ve Mausolos ve Artemisia Heykelleri

ASIRLARA DAYANAN ABİDE NEREİDLER ANITI

Antik Likya'nın başkenti Xanthos kentinde keşfedilen Nereidler Anıtı'nın M.Ö. 390 yıllarında inşa edildiği düşünülüyor. Xanthos Kralı Arbinas adına yapıldığı bilinen bu eser türünün ayakta kalan tek örneği olarak değerini daha çok artırıyor. Mimari ve sanatsal başarının canlı simgesi olan bu anıt, adını mitolojideki deniz tanrısı Nereus ve Doris'in 50 iyi niyetli kızları olan Nereidlerden almış. Anıt sütunları arasında rüzgârda giyinen kadınları tasvir eden 12 heykel bulunuyor. Bu heykellerin ayak kısmında balıklar ve deniz canlıları da işlenmiş. Nereidler Anıtı aynı zamanda antik şehrin konumunu, yaşam şeklini ve geçim kaynağını yansıtan motif ve kabartmalarla günümüze kadar gelmeyi başarmış bir eser olarak karşımıza çıkıyor. 1840 yılında anıtı keşfeden İngiliz Araştırmacı Charles Fellows, yapıyı belgeledikten sonra parçalara ayırarak deniz yoluyla İngiltere'ye taşıdı. Eser bugün British Museum'da en prestijli eserler arasında sergileniyor.

AŞK, SANAT VE İHTİŞAMIN ANITI MAUSOLOS

Halikarnas Mozolesi, dünyanın yedi harikasından biri olarak

İngiliz Araştırmacı Charles Fellows, 1840 yılında keşfettiği Nereidler Anıtı'nı belgeledikten sonra parçalara ayırarak deniz yoluyla İngiltere'ye taşıdı.

kabul ediliyor. M.Ö. dördüncü yüzyılda inşa edilen bu eşsiz eser Karya Kralı Mausolos ve eşi Artemisia'nın hem aşkını hem de görkemini birleştiren hikâyesini taşıyor. Sanat ve mimariye olan ilgisiyle Halikarnassos'u dönemin en görkemi şehirlerinden biri hâline getiren Mausolos, öldükten sonra kendisi için inşa edilen mozole ile adını ölümsüzleştirdi. Artemisia, Mausolos'un ölümü üzerine, ona olan derin sevgisini ve sadakatini göstermek için dünya çapında ün kazanacak bir anıt yaptırmaya karar verdi. Halikarnas Mozolesi'nin inşa edilmesi için dönemin en yetenekli mimar ve heykeltıraşları görevlendirildi. Mimar Pytheos ve Satyros'un liderliğindeki ekip, yapının mimari planını oluşturdu. Çok katmanlı yapısıyla dikkat çeken mozole, taban-orta kısım-piramidal çatı-dört atlı savaş arabası olmak üzere dört farklı katmandan oluşuyor. Yaklaşık 45 metre yüksekliğindeki bu anıt, beyaz mermer kullanılarak inşa edilmişti. Halikarnas Mozolesi, yüzyıllar boyunca bozulmadan ayakta kalabildi ancak 12. yüzyılda yaşanan depremler sonucunda büyük ölçüde zarar gördü. 15. yüzyılda bölgeye gelen Rodos Şövalyeleri, mozolenin kalıntılarını Bodrum Kalesi'nin inşasında kullandılar. Mozolenin en önemli kalıntısı olan Mausolos ve Artemisia'nın devasa heykelleri British Museum'da sergileniyor.

12. yüzyılda yaşanan depremler sonucunda büyük ölçüde zarar gören Halikarnas Mozolesi'nin en önemli kalıntısı olan Mausolos ve Artemisia'nın devasa heykelleri British Museum'da sergileniyor.

ARKANIZDA TEMİZ BİR
iz bırakın

Mustafa Halit Özer
Ozztech Kurucusu

Ozztech

Güvenlik Zafiyetlerini Engelleyen Çözümler

Dijital güvenlik ihtiyaçlarını gideren çözümleriyle şirketlerin güven içinde çalışmasına katkı sağlayan Ozztech, kurumlara güvenli, verimli ve sürdürülebilir bir sistem yönetimi vadediyor.

Ozztech'in yola çıkış hikâyesini dinleyebilir miyiz?

Bilgi teknolojilerinde pek çok ürün bulunmasına rağmen çoğu anlık güvenlik olaylarını izleme ve analiz etme yeteneğine sahip değil. Kurumlar, sistemlerindeki eksiklikleri tespit etmek için düzenli testler yapıyor, ancak bu testler hem maliyetli hem de anlık zafiyetleri tespit etmekte yetersiz kalıyor. Bu boşluğu doldurmak için yola çıktık ve Oriana projesini geliştirdik. Amacımız, olayları 7/24 analiz ederek anlık tehditleri tespit eden ve güvenlik zafiyetlerini engelleyen bir çözüm sunmaktı. Böylece kurumlara daha güvenli, verimli ve sürdürülebilir bir sistem yönetimi sağlamayı hedefledik.

Bilgi güvenliğine odaklanan Ozztech, çalıştığı firmalara hangi alanlarda ne gibi çözümler sunuyor?

Ozztech'i, şirketlerin dijital güvenlik ihtiyaçlarını karşılamak için kurduk. Geliştirdiğimiz OrianaLOG yazılımı, sunucu, güvenlik duvarı ve antivirüs gibi kaynaklardan gelen verileri toplayıp analiz ederek, güvenlik açıklarını anında tespit ediyor ve 5651-5070 ile KVKK gibi düzenlemelere tam uyumluluk sağlıyor.

İş birliklerimiz arasında Arma-da, Arena, Exclusive Network, Turkcell, Vodafone ve Bulutistan

gibi güçlü isimler var. Referanslarımız arasında ise Global Ödeme Hizmetleri, Artvin Çoruh Üniversitesi, Nocturne, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Adli Tıp Kurumu bulunuyor. Şirketlerin güven içinde çalışmasına katkı sağlamak en büyük motivasyon kaynağımız.

Müşterilerinizden nasıl dönüşler alıyorsunuz?

Ozztech olarak müşterilerimizle samimi ve güvene dayalı ilişkiler kurmaya özen gösteriyoruz. Sadece hizmet sunmakla kalmayıp, ihtiyaçlarını anlayarak güvenliklerini sağlıyoruz. Müşterilerimiz, OrianaLOG'un sistemlerini hızlandırdığını, güvenlik açıklarını hızla tespit ettiğini ve "one shot correlation" özelliğiyle işlerini kolaylaştırdığını sıkça dile getiriyor. Her müşterimiz bizim için bir değer ve onların güven içinde çalışmasına katkı sağlamak en büyük motivasyonumuz.

Geliştirdiğiniz OrianaLog, OrianaSiem ve OrianaSoar gibi yazılımların özellikleri ve sunduğu avantajlardan bahsedebilir misiniz?

Oriana serisi, bilgi güvenliğinde bugünün ve geleceğin ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlandı. OrianaLOG şu anda aktif olarak kullanılırken, OrianaSIEM ve OrianaSOAR geliştirme aşamasında.

OrianaLOG: Log verilerini

toplayıp analiz ederek güvenlik açıklarını tespit eder. "One Shot Correlation" özelliğiyle tehditleri anında fark eder ve 5651, KVKK, GDPR uyumluluğu sağlar.

OrianaSIEM: Yapay zekâ ile geçmiş saldırılardan öğrenerek gelecekteki tehditleri engellemeyi ve daha önce görülmemiş saldırıları tespit etmeyi hedefler.

OrianaSOAR: Otonom güvenlik yönetimiyle tehditlere otomatik aksiyon alır, zararlı IP'leri önceden tespit eder ve KOBİ'ler dâhil her ölçekte işletme için uygundur.

Yapay zekânın son dönemdeki yükselişini göz önüne aldığınızda sektörün bugünü ve geleceği hakkında neler söylersiniz? Türkiye, siber güvenlik özelinde küreselde nasıl konumlanmaya sahip?

Yapay zekâ, siber güvenlik sektörünü reaktif bir yaklaşımdan proaktif bir yapıya dönüştürdü. Büyük veri setlerini hızla analiz ederek, insanlar tarafından fark edilemeyen anormallikleri tespit ediyor ve tehditleri önceden tahmin edebiliyor. Bizim OrianaSIEM projemizde de hedefimiz, yapay zekâ ile geçmiş saldırılardan öğrenip benzerlerini önlemek ve daha önce yaşanmamış bir saldırıyı bile tespit edebilmek. Bu tür teknolojiler, siber güvenliğin sınırlarını yeniden tanımlıyor ve geleceğin temel yapı taşı haline geliyor.

Türkiye, siber güvenlikte yerli ve milli çözümler geliştirme konusunda önemli bir ivme yakaladı. Devlet destekli projeler ve girişimler, küresel arenada daha güçlü bir konuma sahip olmanızı sağlıyor. Ancak uluslararası pazarda daha etkin bir rol almak için inovasyona ve teknolojiye daha fazla yatırım yapılması gerekiyor.

2024 Ozztech için nasıl geçti? 2024 bizim için dönüm noktası

Türkiye, siber güvenlikte yerli ve milli çözümler geliştirme konusunda önemli bir ivme yakaladı. Devlet destekli projeler ve girişimler, küresel arenada daha güçlü bir konuma sahip olmamızı sağlıyor.

oldu. Distribütörlük anlaşmalarımızı ve danışman kurulumuz bu yılda kurduk. Satışlarımızın net anlamda başladığı ve geliştirdiğimiz çözümlerin pazarda bilinirliğinin arttığı yıl oldu. 2021'de yola çıktığımızda hedeflerimiz belliydi ve 2024 için belirlediğimiz hedeflerin yüzde 80'ini gerçekleştirdiğimizi düşünüyorum.

2025 yılı için ulusal ve uluslararası pazarlarda belirlemiş olduğunuz strateji ve hedefleri paylaşabilir misiniz?

2025 yılında öncelikli hedefimiz, uluslararası pazarlara açılarak küresel ölçekte bilinirliğimizi artırmak. Uzun vadede Gartner listelerine dâhil olmak için çalışmalar başlatmayı ve başarılı Gartner Vendor Briefing teknikleriyle analist toplantılarına hazırlık yapmayı planlıyoruz. Ayrıca geliştirdiğimiz çözümleri güçlendirmek için iş ortaklarımızla başarı hikâyeleri oluşturmayı hedefliyoruz. Örneğin, Sophos entegrasyonumuz üzerinden ortak çalışmalarla ürünlerimizin değerini artırmayı ve global müşterileri kitlesine ulaşmayı amaçlıyoruz. Bu hedeflere ulaşmak için 2025'te stratejik olarak yatırım almayı, yatırımcı beklentilerini anlamayı ve etkili sunumlarla şeffaf bir iş modeli oluşturmayı planlıyoruz.

TİM-TEB Girişim Evi, Girişimlerin Başarıya Ulaşmasında Kritik Rol Oynuyor

TİM-TEB Girişim Evi, şirketimizin eksiklerini fark etmemize ve doğru adımlar atmamıza büyük katkı sağladı. Yapılan analizler ve sağlanan profesyonel destekler sayesinde işleyişimizi geliştirdik. Ayrıca, düzenlenen yatırımcı buluşmaları ve etkinlikler sayesinde önemli bağlantılar kurarak ekosistemde aktif bir rol üstlendik. Bir girişimci için maddi kaynak, doğru yönlendirmeler ve tecrübe paylaşımı çok önemli. TİM-TEB Girişim Evi, bu alanlarda güçlü bir destek sunarak girişimlerin başarıya ulaşmasında kritik bir rol oynuyor.

Ali Furkan Kamanlı
Agrovech Kurucusu

Agrovech

Tarımda Görüntü Tabanlı Yapay Zekâ Uygulaması

Tarımın geleceğini yapay zekâ ve uydu görüntüleme teknolojileri ile yeniden tanımlayarak verimliliği artırmayı ve sürdürülebilir tarımsal uygulamaları en üst seviyeye taşımayı hedefleyen Agrovech, tarımsal süreçlere veri odaklı çözümler sunuyor.

Agrovech ne zaman ve hangi vizyonla kuruldu?

Agrovech, 2023 yılında tarım teknolojilerine yenilikçi bir bakış açısı getirmek ve yapay zekâ tabanlı çözümlerle çiftçilerin karşılaştığı temel zorlukları ortadan kaldırmak amacıyla kuruldu. Teknofest'e öğrencilerimle katılımım, tarımın geleceğine dair güçlü bir farkındalık kazanmama vesile oldu. Akademisyen kimliğim ve kendi mezun öğrencilerimle oluşturduğumuz bu ortaklık, bizim için sadece bir girişim değil, aynı zamanda bir topluluk ve ekosistem yaratma çabasıdır. Hedefimiz, tarımın geleceğini yapay zekâ ve uydu görüntüleme teknolojileri ile yeniden tanımlayarak, verimliliği artırmak ve sürdürülebilir tarımsal uygulamaları en üst seviyeye taşımaktır. İlk adımlarımızı, tarımsal süreçlerin veri odaklı bir yaklaşımla nasıl optimize edilebileceğini anlamaya yönelik attık ve bugün gıda güvenliğini sağlama hedefimize doğru kararlılıkla ilerliyoruz.

Agrovech sürdürülebilirlik anlamında neler yapıyor?

Sürdürülebilirlik, iş modelimizin temel taşı. Yapay zekâ tabanlı çözümlerimiz, su, gübre ve diğer tarımsal girdilerin optimum seviyede kullanılmasını sağlayarak

karbon ayak izini azaltmamıza olanak tanıyor. Ayrıca erken hastalık tespiti ve verim analizleri ile çiftçilerin daha bilinçli ve hızlı kararlar almasına yardımcı oluyoruz. Böylece uzun vadede toprak sağlığını koruyarak daha verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretime katkıda bulunuyoruz. Aynı zamanda iş birliği yaptığımız kooperatifler ve büyük ölçekli tarım işletmeleriyle ortak projeler geliştirerek sürdürülebilir uygulamaların benimsenmesini sağlıyoruz.

Gıda ve tarım alanındaki inovatif teknolojiler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Gıda ve tarım teknolojileri, küresel ölçekte tarımsal üretimi dönüştürebilecek en kritik alanlardan biri. Hassas tarım uygulamaları, nesnelerin interneti (IoT),

Agrovech olarak, Türkiye'nin tarımsal potansiyelini en iyi şekilde değerlendirmek için hem eğitim hem de teknoloji transferi konusunda öncülük etmeyi amaçlıyoruz.

yapay zekâ destekli analizler ve robotik sistemler, tarım sektörüne verimlilik, doğruluk ve öngörülebilirlik kazandırıyor. Türkiye'de bu teknolojilere olan ilgi her geçen gün artsa da sektörün daha hızlı adaptasyon sağlaması ve yatırım ekosisteminin genişlemesi gerekiyor. Yerel çiftçilerin teknolojiye erişimini artırmak, farkındalık yaratmak ve kamu-özel sektör iş birliğiyle AR-GE çalışmalarına daha fazla yatırım yapılması büyük önem taşıyor. Agrovech olarak, Türkiye'nin tarımsal potansiyelini en iyi şekilde değerlendirmek için hem eğitim hem de teknoloji transferi konusunda öncülük etmeyi amaçlıyoruz.

Agrovech, akıllı tarım uygulamalarının revaçta olduğu günümüz dünyasında nasıl bir yerde konumlanıyor?

Agrovech, akıllı tarım alanında yenilikçi çözümler sunarak sektörde lider bir konumda yer almayı hedeflemektedir. Geliştirdiğimiz yapay zekâ tabanlı platform sayesinde tarımsal üretim süreçlerini daha verimli, izlenebilir ve sürdürülebilir hale getiriyoruz. Tarım teknolojilerinin geleceğinde büyük veri analitiği, nesnelerin interneti ve drone teknolojilerinin daha yaygın kullanılacağını ve tarımsal üretimin giderek daha dijital hale geleceğini düşünüyoruz.

Girişiminizin iş yapış süreçleri nasıl ilerliyor?

Agrovech olarak iş süreçlerimizi müşteri odaklı bir yaklaşımla yönetiyoruz. Çiftçiler ve tarımsal işletmelerle yakın iş birliği içinde çalışarak, onların ihtiyaçlarına yönelik özelleştirilmiş çözümler geliştiriyoruz. Veri toplama, analiz ve raporlama süreçlerimiz uçtan uca entegre bir sistemle çalışıyor, pilot projeler ve saha

testleriyle sürekli iyileştirmeler yapıyoruz. Ekosistemin birlikte büyüyeceğini biliyoruz bu sebeple TÜBİTAK, KOSGEB ve AB projelerine önem veriyoruz, doğru partnerler ile çalışmayı öncelik hâline getiriyoruz.

Agrovech için sürdürülebilirlik ne anlama geliyor?

Sürdürülebilirlik, Agrovech için kaynakların etkin kullanımı ve çevresel etkilerin azaltılmasının yanı sıra ekibimizin ve gelecekteki tarım profesyonellerinin sürdürülebilir gelişimini sağlamak anlamına geliyor. Teknolojiyi sadece bir araç olarak değil, aynı zamanda tarımın geleceğini şekillendiren bir güç olarak görüyoruz. Bu bağlamda, hem çevresel hem de insani sürdürülebilirlik konularına büyük önem veriyoruz. Önümüzdeki dönemde, yenilenebilir enerji kaynaklarını entegre eden tarım çözümleri, su tasarrufunu artırmaya yönelik akıllı sulama sistemleri ve biyolojik çeşitliliği koruyan analiz modelleri sunmayı planlıyoruz. Bunun yanı sıra genç yeteneklerin sektöre kazandırılmasını sağlamak amacıyla eğitim programları ve mentorluk projeleri geliştiriyoruz.

HEDEF VE BAŞARILAR

Şirketimiz 2024 yılında 2.2 milyon dolar değerleme alarak büyüme potansiyelini ortaya koydu. EIT Digital Accelerator programı sayesinde Avrupa'daki varlığımızı güçlendirdik ve küresel pazarda daha güçlü bir yer edinmeyi başardık. 2024 boyunca Bilişim Vadisi Demoday, 4+1 Climate Accelerator ve Smartnet programlarına katılarak ekosistemde aktif bir rol oynadık. Bu programlar sayesinde hem iş geliştirme süreçlerimizi hızlandırdık hem de değerli iş ortaklıklarını kurduk. Ayrıca, sektördeki varlığımızı daha da pekiştirmek amacıyla 10 adet PoC (Proof of Concept) projesini başarıyla tamamladık. 2025 yılı hedeflerimiz arasında, Avrupa pazarındaki etkinliğimizi daha da artırmak, AR-GE faaliyetlerimize hız vererek ürünümüzü daha da geliştirmek ve global ölçekte yeni ortaklıklar kurmak bulunuyor. Bunun yanı sıra, sürdürülebilirlik odaklı projeler geliştirerek tarımsal üretimi daha çevre dostu hale getirme konusunda lider bir rol üstlenmeyi planlıyoruz. Ayrıca, genç yetenekleri sektöre kazandırmak adına daha kapsamlı eğitim programları ve mentorluk fırsatları sunmayı hedefliyoruz.

İthalat Rejiminde 2025 Yılına İlişkin Düzenlemeler Yayınlandı

31 Aralık 2024 Tarihli Resmi Gazete'nin 3. Mükerrer sayısı ile 2025 yılı ithalat rejimindeki bazı uygulamalara ilişkin düzenlemeler yapıldı.

Yapılan yeni düzenlemelere göre değişen kararlar şu şekilde sıralanıyor:

- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 9392) ile bazı eşyalarda geçerli olmak üzere tarife kontenjanı açıldı.
- İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair

Karar (Karar Sayısı: 9392) ile Karara ilişkin Ek-1, Ek-2 ve Ek-3 sayılı tablolar düzenlendi. Ayrıca, eklenen Geçici madde ile birlikte, 1/1/2025 tarihi itibarıyla ilave gümrük vergisi ve/veya ek mali yükümlülük ihdas edilen ya da ilave gümrük vergisi ve/veya ek mali yükümlülüğü artırılan eşyanın ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin 31/1/2025 tarihine kadar (bu

tarih dahil) tescil edilmiş olması halinde 1/1/2025 tarihinden önceki ilave gümrük vergisi oranları ve/veya ek mali yükümlülük uygulanacağı bildirildi.

- Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (9393) ile bazı sanayi ürünlerinin ithalatında 15/2/2026 tarihine kadar geçerli olmak üzere tarife

kontenjanı açıldı.

- 9393 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar kapsamında bazı sanayi ürünlerinin ithalatında açılan tarife kontenjanlarının dağıtımı, yönetimi ile başvuru ve kullanım usul ve esaslarını düzenlemek amacıyla İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2025/1) yayımlandı.
- İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2025/2) ile 9393 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar uyarınca yalnız doğal reçine ve doğal reçinelerden elde edilen reçine asitleri ve yalnız titanyum oksit ve tungsten trioksit içeren katalizörlerin ithalatında açılan tarife kontenjanlarının dağıtımı, yönetimi ile başvuru ve kullanım usul ve esasları belirlendi.
- İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2025/3) ile 9393 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar uyarınca, mperteks kumaşların ithalatında açılan tarife kontenjanlarının dağıtımı, yönetimi ile başvuru ve kullanım usul ve esasları belirlendi.
- Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (9394) ile 5903.10.90.90.00, 5903.20.90.90.00 ve 5903.90.99.90.00 GTİP'li imperteks kumaşların ithalatında 31/12/2025 tarihine kadar geçerli olmak üzere tarife kon-

tenjanı açıldı.

- İthalat İşlemlerinde Elektronik Başvuru İçin Yetkilendirme Tebliği ile Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğüne yürütülen ithalat işlemlerinde (kayda alınmak suretiyle ileriye yönelik olarak gözetim uygulamaları hariç) başvuruların elektronik ortamda yapılmasını teminen işlem yapacak kullanıcıların yetkilendirilmesine dair usul ve esaslar belirlendi.
- Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine İlişkin Tebliğ ile tarife tavizlerinden yararlanan eşya ile ülkelerin belirlenmesine esas teşkil eden hususlar düzenlendi.
- Yüksek Yoğunluklu Tatlandırıcıların İthalatına İlişkin Tebliği ile aralarında aspartam, neotam, advantam ve sakarin gibi yüksek yoğunluklu tatlandırıcıların ithalatında, "serbest dolaşıma giriş rejimi", "dahilde işleme rejimi" ve "hariçte işleme rejimi"ne tabi tutulması halinde, gümrük beyannamelerinin tescilinde gümrük idarelerince Tarım ve Orman Bakanlığının uygunluk yazısı aranacak.
- Haritalar ve Harita Bilgisi İçeren Eşyanın İthalatına İlişkin Tebliğ ile yalnız kara, hava ve deniz haritaları ile atlas, küre ve benzeri dokümanlar (kadastral haritalar hariç) ile yalnız sayısal ortamda bulunan harita ve harita bilgilerinin (kadastral haritalar hariç) ithalatında düzenleme yapıldı.
- Bazı Elektrikli ve Haricen Şarj Edilebilir Hibrit Araçların İthalatına İlişkin Tebliğ ile bazı elektrikli araçların ithalatı amacıyla izin belgesi düzenlenebilmesi için gerekli koşullar belirlendi.
- Sivil Hava Taşıtlarının İthalatına İlişkin Tebliğ uyarınca, sivil hava taşıtları ithalinde, ilgili kurum ve kuruluşlarca düzenlenen uygun-

Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar ile bazı sanayi ürünlerinin ithalatında 15/2/2026 tarihine kadar geçerli olmak üzere tarife kontenjanı açıldı.

luk yazısı aranacak.

- Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından Yapılacak İthalatta Alınacak İzin Hakkında Tebliğ ile Kamu İhale Kanunu'nun ikinci maddesinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak ithalatta alınacak izinlere ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
- Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya İthalatına İlişkin Tebliğ ile kullanılmış veya yenileştirilmiş olarak ithal edilebilecek bazı maddelere ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
- Gübre İthalatına İlişkin Tebliğ ile gübre ve gübre harici ithalata ilişkin hususlar belirlendi.
- Banknot ve Benzeri Kıymetli Evrakta Mahsus Kağıtların İthaline İlişkin Tebliğ ile banknot ve benzeri kıymetli evrakta mahsus kağıtların ithalatının ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılarak güvenli şekilde piyasaya sunulmasını sağlamak için gerekli belgeler ve yetkili kurumlar yeniden düzenlendi.
- Askıya Alma Sistemine İlişkin Tebliğ ile Türkiye'deki sanayicilerin rekabet güçlerini artırmak

ve yeni iş alanlarının oluşturulmasını desteklemek, üretim sürecinde ihtiyaç duydukları ham madde, yarı mamul veya özel imalat niteliği taşıyan ürünlerden, Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) tarafından ortaklaşa uygulanan "Askıya Alma Sistemi"ne dahil edilen ve edilmesi planlanan eşya için söz konusu sistemin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amaçlandı. Buna göre, nihai tüketiciye satışa hazır, demonte edilmiş, asli bir işleme ya da dönüşüme tabi tutulmayacak olanlar ile bitmiş ürünün asli özelliklerine sahip olan ürünler "Askıya Alma Sistemi"ne konu edilemeyecek. Tebliğ 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girdi.

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ ile 701.91.10.00.00, 8701.92.10.00.00, 8701.93.10.00.00, 8701.94.10.00.00 ve 8701.95.10.00.00 gtiplerinde sınıflandırılan Tekerlekli zirai traktörler ve ormancılıkta kullanılan tekerlekli traktörlerin ithalatında yürütülecek olan gözetim uygulamasına ilişkin usul ve esaslar yayımlandı. Tebliğ yayımı tarihini takip eden 30. gün yürürlüğe girecektir.
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ ile 87.11 tarife pozisyonu altında sınıflandırılan motosikletlerde (mopedler dahil) yürürlükte olan gözetim uygulamasının kapsamı genişletilerek silindir hacmi 250 cm³ ü geçen motosikletler de gözetim kapsamına alındı; uygulanmakta olan gözetim kıymetleri yükseltildi.

2025'TE İTHAL EDİLECEK ÇEŞİTLİ ÜRÜNLERE İLİŞKİN DENETİM TEBLİĞLERİ YAYIMLANDI

31 Aralık 2024 Tarihli Resmî Gazete'nin 4. Mükerrer sayısı

ile 2025'te ithal edilecek çeşitli ürünlere ilişkin denetim tebliğleri yayımlandı.

- İthalatta Standartlara Uygunluk Denetimi Tebliği ile standardı belirtilen ürünlerin, ithalatta ilgili standartlara veya teknik mevzuata uygunluğunun denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlendi.
- Serbest bölgeler dahil, Türkiye gümrük bölgesine girecek atıkların, çevrenin korunması yönünden uygunluk denetimine ilişkin usul ve esaslar düzenlendi, ülke gümrük bölgesine girişi yasak olan atıklar belirlendi.
- Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği'nde insan sağlığı ve güvenliğiyle hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı yönünden Bakanlığın kontrolüne tabi ürünlerin ithalatına ilişkin usul ve esaslar yer aldı.
- Dört ayrı tebliğ ile çevrenin korunması yönünden kontrol altında tutulan kimyasallar, atıklar, katı yakıtlar ve metal hurdaların ithalatında uygunluk denetimine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
- Uluslararası sözleşmelerden kaynaklı taahhütler çerçevesinde, florlu sera gazlarının kullanımının kademeli olarak azaltılması amacıyla, ithalatta yapılacak denetimler ve kota tahsisine ilişkin hükümler yeniden düzenlendi.
- Telsiz ekipmanlarının, "CE" işareti taşıması gereken bazı ürünlerin, oyuncakların, kişisel koruyucu donanımların, tüketici ürünlerinin, yapı malzemelerinin, pil ve akümülatörlerin, tıbbi cihazların, tütün, tütün mamulleri, alkol ve alkollü içkilerin, Sağlık Bakanlığınca denetlenen bazı ürünlerin, araç parçalarının ithalat denetimi tebliğleri yayımlandı.
- Anne ve bebek ürünlerinin sıkı denetimi için Anne ve Bebek Ürünlerinin İthalat Denetimi

Tebliği yayımlandı.

- Bazı Tekstil, Konfeksiyon ve Deri Ürünlerinin Denetimine İlişkin Tebliğ ile tekstil, konfeksiyon, ayakkabı ve kırtasiye ürün gruplarında yeni ürünler ithalatta denetim kapsamına alındı.
- Ağır iş makinelerinin güvensiz veya teknik düzenlemesine aykırı şekilde ülke piyasasına arzının önlenmesi için Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinelerin İthalat Denetimi Tebliği yayımlandı.
- Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği ile bazı tarım ürünlerinin ihracatında ve ithalatında yapılacak ticari kalite denetimi için esas alınacak standartlar yıl içerisinde yapılan tadiller dikkate alınarak güncellendi.
- Ayrıca, gıda ürünlerinin ithalat denetimi kapsamında kontrol belgesi ve uygunluk yazısı aranan ürünlere ve muafiyetlerden yararlanarak denetime tabi olmadan ithal edilen ürünlere ilişkin düzenlemeler de yapıldı. Tebliğler, 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girmektedir.

GÜMRÜK VERGİLERİ VE PARA CEZALARININ TAHSİLİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELERE GİDİLDİ

Gümrük Genel Tebliği (Tahsilat İşlemleri) (Seri No: 2)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tahsilat İşlemleri) (Seri No: 4) ile bazı gümrük vergileri ve cezalarının tahsilat işlemlerine ilişkin değişikliğe gidildi. Bu kapsamda, Kabahatler Kanunu'na dayandırılarak mahkemeler tarafından verilen idari para cezalarına itirazda bulunulabilecek.

Gümrük vergileri, yükümlünün ölümü halinde reddi miras talebinde bulunmayan mirasçılardan tahsil edilecek. Para cezaları ise cezaların şahsiliği ilkesi gereğince mirasçılardan alınamayacak. Aynı-

ca, tecil ve taksitlendirmeye ilişkin olarak yetki, gümrük müdürlükleri ile gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerine ait olacak. Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

PATENT BAŞVURULARINDA 2025'TE GEÇERLİ OLACAK ÜCRETLER BELİRLENDİ

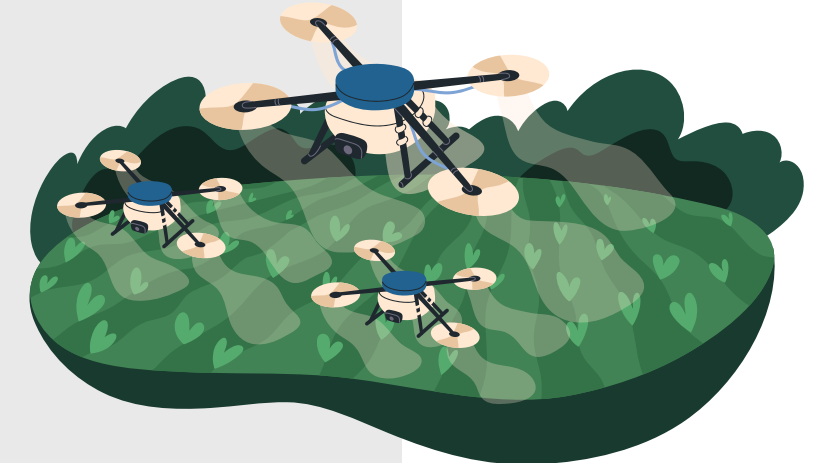
Türk Patent ve Marka Kurumunca 2025 Yılında Uygulanacak Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğ (BİK/TÜRK/PATENT: 2025/1) ile e-Devlet üzerinden yapılan patent ve faydalı model başvuru ücretleri 67,42 lira, marka tescil ücreti 1618,17 lira, coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı başvuru ücretleri 17,42 lira olarak belirlendi. Tasarım tescil başvurularında ise 265,83 lira alınacak.

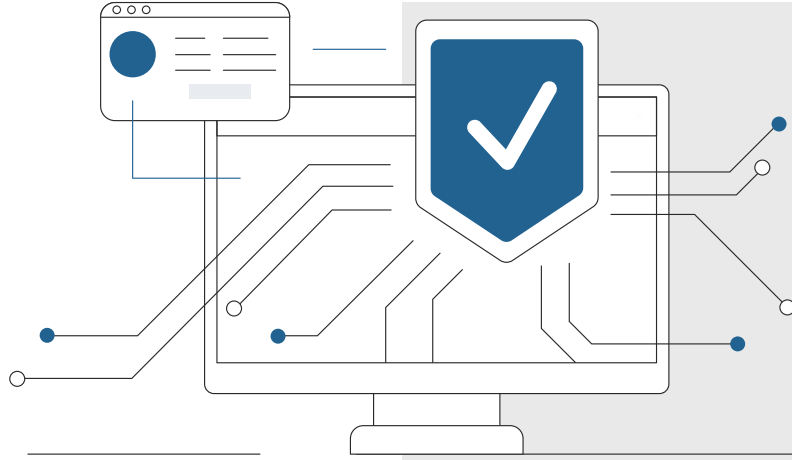
YABANCI PARA KREDİLERDE AYLIK BÜYÜME SINIRI YÜZDE 1'E İNDİRİLDİ

Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı:2025/2) ile TCMB kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık uygulamasında değişiklik yaptı. Bu doğrultuda; yabancı para ticari krediler için yüzde 1,5 olan aylık büyüme sınırı yüzde 1'e indirildi. Türk lirası ticari kredilerde yüzde 2 olan aylık büyüme sınırı KOBİ kredileri için yüzde 2,5; diğer ticari krediler için yüzde 1,5 oldu.

E-Devlet üzerinden yapılan patent ve faydalı model başvuru ücretleri 67,42 lira, marka tescil ücreti 1618,17 lira, coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı başvuru ücretleri 17,42 lira olarak belirlendi.

Türkiye'deki sanayicilerin rekabet güçlerini artırmak için uygulanan "Askıya Alma Sistemi"ne dahil edilen ve edilmesi planlanan eşya için söz konusu sistemin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlendi ve tebliğ, 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girdi.

Ayrıca, KOBİ'lere KOSGEB desteğiyle veya uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarından sağlanan kaynaklarla sürdürülebilirlik kapsamında kullanılan Türk lirası kredilerin kredi büyüme sınırından muaf tutulmasına karar verildi. Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI PESTİSİTLERE İLİŞKİN KALINTI LİMİTLERİNİ DÜZENLEDİ

Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yurt içinde üretilen ve ithal edilen gıdaların resmi kontrollerinde uygulanacak maksimum kalıntı limitleri güncellendi. Başta taze meyve ve sebze olmak üzere ülkede üretilen baklagiller, tahıllar, çay ve bitkisel infüzyonlar ve hayvansal gıdalarda uygulanacak limitlerde, ulusal ve uluslararası alandaki güncel bilimsel değerlendirmeler dikkate alındı.

Bazı gıdalar için ilk defa kalıntı limiti belirlenirken, birçok gıdada da limit indirimi yapıldı. Değişiklikler, AB'nin pestisitlerin maksimum kalıntı limitlerini düzenleyen tüzüğü dikkate alınarak yapıldı. Böylece Avrupa Birliği (AB) uygulamalarına uyum sağlanmış oldu. Düzenlemeyle, ithal gıdalar için uygulanan maksimum pestisit

kalıntı limitlerinde de kapsamlı değişiklik yapıldı. Bu kapsamda, ithal gıdaların yeni kalıntı limitlerine göre kontrol edilerek ülkeye girişlerine izin verilecek. Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

SİBER GÜVENLİK BAŞKANLIĞI KURULDU

Siber Güvenlik Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 177) ile Cumhurbaşkanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğine haiz, özel bütçeli olan Siber Güvenlik Başkanlığının merkezi Ankara'da olacak. Başkanlık, siber güvenliğin sağlanması amacıyla politika, strateji ve hedefleri belirleyecek, eylem planları hazırlayacak, mevzuat çalışmalarını yürütecek, ilgili faaliyetlerin koordinasyonunu sağlayacak, siber güvenlik konusunda bilinçlendirme, eğitim ve farkındalığı artırma çalışmaları yürütecek, siber güvenlik ve bilgi güvenliğini destekleyici projeler yürütecek, bu alanda kamu, özel sektör ve üniversiteler arasındaki işbirliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapacak.

ELEKTRONİK ÜRÜN SENEDİ (ELÜS) İŞLEM SONUÇ BELGESİ DÜZENLENMESİ ZORUNLU BELGELER KAPSAMINA ALINDI

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

(Sıra No: 452)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:579) ile Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) İşlem Sonuç Belgesi düzenlenmesi zorunlu belgeler kapsamına dahil edildi. Bu çerçevede, ELÜS alım satımına taraf olanlar Borsada gerçekleştirilen bu işlemler için ayrıca fatura veya diğer herhangi bir belge düzenlemeyecek. İşlemler, aracı kurumlarca düzenlenen ELÜS İşlem Sonuç Belgesi ile tevsik edilebilecek.

Ayrıca, Türkiye Ürün İhtisas Borsası üyelerince düzenlenen her bir ELÜS İşlem Sonuç Belgesi'ne ilişkin bilgilerin takip eden ayın son günü saat 24.00'e kadar Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi Transfer Sistemi (BTRANS) aracılığıyla gönderilmesi zorunlu hâle getirildi.

BAZI SEBZELERİN AMBALAJLAMA STANDARTLARINDA DEĞİŞİKLİĞE GİDİLDİ

Sebze ve Meyvelerin Toptan ve Perakende Ticaretinde Uyulması Gereken Standartlar Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile toptan ve perakende ticarete patates, kuru soğan ve tatlı patates için file, jüt çuval, torba, kasa veya kutu şeklindeki ambalajlar en fazla 30 kilogram olabilecek. Bu ürünlerin ambalajları daha önce en fazla 50 kilogram olabiliyordu.

BAKALİT VE TERMAL KÂĞIT İTHALATINA GÖZETİM UYGULAMASI BAŞLADI

İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/1) ile bakalit ve termal kağıtların ithalatında birim gümrük kıymetleri belirlendi. Tebliğe göre bakalit için birim gümrük kıymeti kilogram başına 1,5 dolar, termal kağıtlar için ise 1,75 dolar olarak uygulanacak.

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK TERCİH EDİLEN TRAFİK SİGORTACISINDAN...

QUICK KASKO'DA
SINIRSIZ
İKAME
ARAÇ

QUICK KASKO'NUZ VARSA MOBİLİTE HİÇ BİTMEZ

Quick Sigorta'dan Kasko poliçeniz varsa ikame araçsız kalmazsınız. Hasar durumunda aracınızı QCAR Mobilite şubelerine teslim eder, sınırsız ikame aracınızı hemen alırsınız. Aracınız Quick Sigorta anlaşmalı özel servislerinde orijinal parçalarla ve 2 yıl garantili onarımla siz onarım süresi boyunca süre sınırı olmadan QCAR konforunu yaşarsınız.

QCAR MOBİLİTE QCAR'LA MOBİLİTE HİÇ BİTMEZ.

*Kullanım koşulları için detaylara www.quicksigorta.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

KAREKODU TELEFONUNUZUN KAMERASI İLE OKUTARAK UYGULAMAYI İNDİREBİLİRSİNİZ.

Q-BLOG Q-MAG Q-SÖZLÜK

f @ X v in

QUICK
SİGORTA

Aralık 2024

Tarım Bülteni

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

SEKTÖR	Aralık 2023	Aralık 2024	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.116.050	1.138.861	%2,0
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	674.466	709.537	%5,2
Yaş Meyve ve Sebze	486.502	350.662	%-27,9
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	305.794	348.115	%13,8
Findık ve Mamulleri	238.499	288.020	%20,7
Meyve Sebze Mamulleri	235.797	248.188	%5,2
Kuru Meyve ve Mamulleri	169.054	179.420	%6,1
Tütün	67.533	90.566	%34,1
Zeytin ve Zeytinyağı	54.033	71.410	%32,1
Süs Bitkileri ve Mamulleri	11.761	14.200	%20,7

Dünyadan Tarım Haberleri

ABD'de İlk Kez Kuş Gribi Vakası Görüldü

ABD'nin Louisiana eyaletinde enfekte bir kuş sürüsüyle temas ettiği düşünülen bir kişi, kritik durumda hastaneye kaldırıldı. Kaliforniya ise H5N1 kuş gribi virüsünün süt sığırları arasında hızla yayılması ve onlarca çiftlik işçisini enfekte etmesi üzerine eyalet çapında acil durum ilan etti. CDC'nin verilerine göre Mart ayından bu yana 16 eyalette 860'tan fazla süt sığırını etkileyen virüs, aynı dönemde 123 milyon kümes hayvanının itlaf edilmesine neden oldu. Bu yıl virüs, süt çiftliklerindeki işçiler arasında yoğunlaşarak 61 insan vakasına yol açtı ve enfekte sürülerin olduğu bölgelerde sağlık risklerini artırdı. Kaliforniya'da süt sürülerinin yaklaşık yüzde 60'ı pozitif çıkarken, Vali Gavin Newsom, salgının eyaletin kontrol çabalarını aşarak daha geniş çapta müdahale gerektirdiğini belirtti. ABD Tarım Bakanlığı ise yeni ulusal test planına 13 eyaleti dâhil ederek ülkenin süt arzının neredeyse yarısını kapsayacak şekilde salgınla mücadeleye devam edildiğini açıkladı.

Gana'nın Batı Bölgesinde Kolera Salgını Nedeniyle Sebze Satışı Yasaklandı

Gana'daki Batı Bölge Koordinasyon Konseyi (WRCC), kolera salgını nedeniyle satıcılar tarafından sebze satışını yasakladı. Sağlık yetkilileri 7 Aralık 2024 itibarıyla 789 şüpheli vaka ve 8 ölüm bildirdi. Sekondi-Takoradi Metropolitan ve Effia Kwesimintsim Belediye alanları salgının merkez üsleri olup, bu bölgeler bildirilen enfeksiyonların yüzde 95'ini oluşturmaktadır. 10 Aralık tarihli bildiriye, yasağa uyulmamasının Halk Sağlığı Yasası uyarınca kovuşturmayla sonuçlanabileceği vurgulandı. Halk sağlığı yetkilileri kolera enfeksiyonları-

nın yüzde 96'sının gıda satıcıları tarafından satılan kirli sebzelerin tüketimine bağlı olduğunu tespit etti. Belirlenen ürünler arasında salatalar, yapraklar ve yeşil biberler yer alıyor.

TARSİM Tarafından 2025'te Teminat Altına Alınacak Ürün ve Riskler Belirlendi

Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2025 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 9308) ile TARSİM kapsamında 2025 yılında don, dolu, yağmur, kuraklık gibi risklere karşı yeni teminatlar belirlendi. Meyve bahçeleri, bağlar, seralar, büyükbaş, küçükbaş, kümes hayvanları ve su ürünleri için genişletilmiş sigorta kapsamı getirildi. Çiftçilerin sigorta primlerine yüzde 50, köy bazlı verim sigortasına yüzde 70, büyükbaş sigortasına yüzde 60 oranında destek sağlanacak. Don riski primine ek olarak yüzde 33 destek verilecek. Yaban domuzu, geyik zararı, hortum, sel ve diğer doğal afetlere yönelik koruma da kapsamda yer aldı.

Su Verimliliği Yönetmeliği Yayımlandı

27 Aralık 2024 tarihli Resmî Gazetede yer alan Su Verimliliği Yönetmeliği ile su verimliliği sisteminin kurulması, izlenmesi ve belgelendirilmesi ile il planlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlendi. Buna göre, su verimliliği belge başvuruları Su Verimliliği Bilgi Sistemi üzerinden yapılacak. Kriterleri sağlayan başvurulara Bakanlıkça su verimliliği belgesi düzenlenecek. Başvuru esnasında, kurulan sisteme ilişkin Bakanlıkça talep edilen bilgi ve belgelerin sunulması zorunlu olacak. Başvurular Bakanlık tarafından 60 gün içerisinde değerlendirilerek

neticelendirilecek. Tüm kategorilerdeki su verimliliği belgelerinin yenilenebilmesi için ilgili belge kriterlerinin devamlılığının sağlanması gerekecek.

İhracatı Yasak ve Kotaya Tabi Doğal Çiçek Soğanları Belirlendi

Doğal Çiçek Soğanlarının 2025 Yılı İhracat Listesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/41) ile ihracatı yasak ve kotaya tabi doğal çiçek soğanları belirlendi. Doğadan toplanan soğan, yoğurt çiçeği, çiğdem, ters lale, zambak, müşkürüm, kara çiğdem, lale, yılan bacağı, yılan pancarı, çakmuz, yılan bıçağı, nilüfergiller, salepgiller, yılan yastığı, kum zambağı, şark sümbülü, censiyan, sıkklamen, kardelen, süsen, şakayık ile diğer yumru ve soğanlı türler gibi bitkiler ihraç edilemeyecek. Bazı sıkklamen çeşitleri, Toros ve Karadeniz kardeleni ile sarkokulu için de ihracat kotaları tespit edildi.

Su Verimliliği Yönetmeliği Yayımlandı

27 Aralık 2024 tarihli Resmî Gazetede yer alan Su Verimliliği Yönetmeliği ile su verimliliği sisteminin kurulması, izlenmesi ve belgelendirilmesi ile il planlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlendi. Buna göre, su verimliliği belge başvuruları Su Verimliliği Bilgi Sistemi üzerinden yapılacak. Kriterleri sağlayan başvurulara Bakanlıkça su verimliliği belgesi düzenlenecek. Başvuru esnasında, kurulan sisteme ilişkin Bakanlıkça talep edilen bilgi ve belgelerin sunulması zorunlu olacak. Başvurular Bakanlık tarafından 60 gün içerisinde değerlendirilerek neticelendirilecek. Tüm kategorilerdeki su verimliliği belgelerinin yenilenebilmesi için ilgili belge kriterlerinin devamlılığının sağlanması gerekecek.

Mobilya Dünyasının Kalbi İstanbul'da Attı

Ürettiği nihai ürünlerle ülke ekonomisine önemli bir katma değer sağlayan mobilya sektörünün uluslararası organizasyonu İstanbul Mobilya Fuarı 21-25 Ocak'ta gerçekleştirildi.

Mobilya sektörünün uluslararası ölçekte en prestijli ilk 3 buluşmasından biri olan Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı (IIF 2025), 21-25 Ocak 2025 tarihleri arasında kapılarını açtı. Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) desteği, TÜYAP Fuarçılık ve MOS Fuarçılık iş birliğinde, toplamda 250 bin metrekarelik sergileme alanında gerçekleştirilen fuar, 45 binden fazla üreticiyi ve 3 bini aşkın markayı ağırladı. Etkinlikte mobilya sektörünün en yenilikçi ürün ve tasarımlarına ev sahipliği yapıldı. Etkinliğin açılış törenine ise Prof. Dr. Ömer Bolat, İstanbul Valisi Davut Gül, TİM Başkanı Mustafa Gültepe, TİM Başkan Vekili ve MOSFED Başkanı Ahmet Güleç ile çok sayıda sektör temsilcisi katıldı.

"MOBİLYA SEKTÖRÜ TÜRKİYE EKONOMİSİNE GÜÇ KATIYOR"

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, fuarın açılış töreninde

yaptığı konuşmada, Türkiye'nin dünya mobilyacılığında önemli bir üretici ve ihracatçı bir ülke olarak konumunu giderek güçlendirdiğini belirtti. Bolat, "Türk mobilya sektörü; güçlü üretim kapasitesi, yüksek kaliteli ürünleri ve yenilikçi tasarımlarıyla dünya pazarında hak ettiği yeri giderek sağlamlaştırmaktadır. Sektör, köklü tarihsel birikimi, geleneksel zanaatkarlığı ve çağdaş üretim teknolojilerini bir araya getirerek global pazarda güçlü bir konum elde etmiştir. Nitekim mobilya sektörümüz, üretmekte olduğu nihai ürünler ile ekonomimize önemli bir katma değer sağlayarak son 20 yıldır net ihracatçı konumunu muhafaza etmektedir. Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı ise Türk mobilya sektörünün dünyaya açılan kapısı olmanın ötesinde, Türkiye'nin üretim gücünü, estetik anlayışını ve ticari vizyonunu yansıtan bir buluşma noktasıdır. Fuarımız, yalnızca mobilya sektörümüz için değil, Türk ekonomisinin geleceği için de önemli bir adımdır." dedi.

"2024'TE 20 BİNİ AŞKIN FİRMA MOBİLYA İHRACATI YAPTI"

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise İstanbul Mobilya Fuarı'nın, sektörün en önemli buluşma noktası ve Türk mobilyasını küresel ölçekte daha yukarıya taşıyacak adımların atıldığı önemli bir platform olduğunu söyledi. Gültepe, "Bu platform aracılığıyla, Türk mobilyası dünya ile buluşuyor. 215 ülke ve bölgeye ihracat yapıyoruz. Dünyanın yedinci büyük mobilya ihracatçısıyız. 2024'te 20 bini aşkın firma mobilya ihracatı yaptı. 2024 yılında 4,5 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştirdik. Dünyada tüm ürün gruplarında mobilya üretebilen dört ülkeden biriyiz. 2028'de hedefimiz 12 milyar dolarlık ihracat. Dünya mobilya ihracatından yüzde 3 pay hedefliyoruz." diye konuştu.

"DÜNYA SIRALAMASINDA İLK BEŞE GİRMEYİ İSTİYORUZ"

TİM Başkan Vekili ve MOSFED Başkanı Ahmet Güleç ise açılış ko-

Tasarımcılar, ihracatçılar ve perakende zincirleri için benzersiz bir ağ oluşturma imkânı sağlayan Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı'nda; katılımcılar, potansiyel iş ortaklarıyla buluşurken yeni iş birliklerinin temelleri atıldı.

nuşmasında, "Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı, İstanbul Fuar Merkezi ile TÜYAP Fuar Merkezi'nde toplam 250 bin metrekarelik alana yayılan, Türkiye'nin en büyük sektörel fuarı. Aynı zamanda dünyanın da en prestijli mobilya organizasyonlarından biri olma özelliği taşımakta. 3000 markanın ürünlerini sergilediği fuarımıza, yerli ve yabancı olmak üzere, toplam 150 ülkeden, 145 bini aşkın sektör profesyonelinin ziyaretçi olarak katılmasını bekliyoruz. Almanya, Amerika, Çin, İtalya, Kazakistan, Singapur ve Rusya gibi pek çok ülkeden üreticiyi ürünleriyle de ağırlayacağız. Bu rakamlar, Türk mobilya sektörünün geldiği noktayı ve uluslararası ticaretteki gücünü açıkça ortaya koymaktadır. 2000'li yılların başında ülke olarak mobilya ihracatımız 250-300 milyon dolar seviyelerindeydi. Bugün geldiğimiz noktada, bu rakam 5 milyar dolara yaklaşmış durumda. Dünya mobilya ticaretindeki payımız ise binde 3 seviyelerinden yüzde 2 seviyelerine yükseldi. Bugün 45 bini aşkın mobilya üreticimizin 22 bini ihracatçı konumunda ve Türk mobilyası 213 ülkeye ihraç edilmekte. Yüzde 80 oranında yerli ve milli bir sektöre sahibiz. Bu yüksek oran sayesinde, her yıl 4 milyar dolarlık dış ticaret fazlası veriyoruz. Bugün büyük başarılarla imza atmış durumda olsak da hedeflerimiz çok daha büyük. 2030 yılına kadar ihracatımızı 12 milyar dolar seviyesine çıkarmayı ve dünya sıralamasında ilk 5'e girmeyi istiyoruz. Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı, dün olduğu

gibi bugün ve yarın da bütün bu çalışmalarda stratejik bir rol oynayacak." açıklamalarında bulundu.

FUAR KAPSAMINDA BİRÇOK ÜRÜN SERGİLENDİ

Mobilya sektöründeki küresel ticaret hacmini ve yerli üreticilerin ihracatta istikrarını artırmayı hedefleyen Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı; üreticiler, tasarımcılar, ihracatçılar ve perakende zincirleri için benzersiz bir ağ oluşturma imkânı sağladı. Katılımcılar, potansiyel iş ortaklarıyla buluşurken, yeni iş birliklerinin temellerini atma ve global pazarlarda büyüme fırsatını yakaladı. Fuar kapsamında modern-modüler mobilyalar, yatak-baza, bahçe mobilyaları, ofis-okul mobilyaları, lüks mobilyalar, çocuk genç odası ve aksesuar ürünleri sergilendi.

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: "Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı, Türk mobilya sektörünün dünyaya açılan kapısı olmanın ötesinde, Türkiye'nin üretim gücünü, estetik anlayışını ve ticari vizyonunu yansıtan bir buluşma noktasıdır."

Ahmet Güleç: "Bugün 45 bini aşkın mobilya üreticimizin 22 bini ihracatçı konumunda ve Türk mobilyası, 213 ülkeye ihraç edilmekte."

Ege Bölgesi'nin İhracat Yıldızları Ödüllendirildi

2024 yılında toplam ihracata 18,4 milyar dolarlık katkı sunan Ege İhracatçı Birliklerine kayıtlı firmalar ödülleri kavuştu.

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi: "2025, ekonomik program ile 'Kararlılık Yılı' olacak. Döviz kuru enflasyon oranında artarsa ihracatta 20 milyar doları geçebiliriz."

2024 yılında yaptıkları ihracatla Türkiye'ye 18,4 milyar dolar ihracat kazandıran Egeli ihracatçılar, İhracatın Yıldızları Ödül Töreni'nde ödüllendirildi. Törende 20 kategoride 60 ödül verildi. İhracatın Yıldızları ödül töreninde konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, 2024'ün ihracat açısından zor bir yıl olduğunu belirterek "Küresel talep, 2023'ün ardından geçen yıl da yavaş seyretti. Daha önemlisi girdi maliyetleri ve kur arasındaki makas açıldığı için rekabetçiliğimiz zayıfladı. Özellikle emek yoğun sektörlerde pazar kayıplarımız oldu. Tüm olumsuzluklara rağmen yılı yüzde 2,5 artıda kapatmayı başardık. 262 milyar dolarla

tüm zamanların en yüksek yıllık ihracat değerine ulaştık. Küresel ihracattaki payımızı yüzde 1,08'e çıkardık. Zor şartlarda elde edilen bu başarıda elbette Egeli ihracatçılarımızın katkısı önemliydi. 2024'te Ege İhracatçı Birliklerine kayıtlı yedi bini aşkın firmamız ihracatımıza 18,4 milyar dolarlık katkı sundu." diye konuştu.

"ÜRETİMİ VE İHRACATI DESTEKLEYECEK POLİTİKALAR DEVREYE ALINMALI"

2025'e 280 milyar dolarlık ihracat hedefiyle başladıklarını, bunun 2024'e göre ihracatlarını yüzde 7 oranında artırmaları gerektiği anlamına geldiğini ifade eden Başkan Gültepe, şöyle

devam etti: "Normal şartlarda çok daha fazlasını rahatlıkla yapabiliriz. Ama dünyadaki gelişmeleri de hesaba katmak durumunda'yız. Türkiye'nin, ihracat ailemizin bu kapasitesi ve potansiyeli var. 2024'te rekabetçiliğimiz büyük zarar gördü. Bu yıl aynı şekilde devam edemez, etmemeli. Enflasyonla mücadele tamam. İhracatçılar olarak biz de elimizden gelen desteği verdik, veriyoruz. Ama sanayiye de unutmamalıyız. Üretimi ve ihracatı destekleyecek politikaların hızlı bir şekilde geliştirilip devreye alınması gerekiyor. Aksi takdirde üretim ve ihracatımız sürdürülebilir olma özelliğini kaybeder. Bu da ekonominin lokomotifi olan ihracatın yavaşlaması anlamına gelir. Elbette böyle bir ihtimali düşünmek bile istemiyoruz. Dolayısıyla 2025'te enflasyonla kurun paralel hareket etmesi gerekiyor. Her fırsatta altını çizdiğim konuyu bir kez daha hatırlatmak istiyorum: İhracatçılar olarak biz hiçbir zaman yüksek kur istemedik. Bu salondakilerin çoğu ihracatçı. Soruyorum. Sizin yüksek kur gibi bir derdiniz var mı? Hayır. Biz hep aynı şeyi söylüyoruz. Ne diyoruz? Enflasyonla kur paralel hareket etmeli. Hatta yıllık enflasyonun beş puan altına bile razıyız. 2024'te enflasyon kabaca yüzde 45 oldu. Dolar kurundaki artış ise yüzde 20 bile değil. Fark iki kattan daha fazla. İhracatçı bu şartlarda nasıl rekabet etsin? 2024'ü bir şekilde tamamladık. Ama aynı anlayış devam ederse bu sene çok zorlanırsınız. Dolayısıyla zaman kaybetmeden rekabetçiliğimizi güçlendirecek politikalara ihtiyaç var."

"KUR, ENFLASYON ORANINDA ARTARSA İKİ HANELİ ARTIŞ HIZI YAKALAYABİLİRİZ"

Ege İhracatçı Birlikleri Koordi-

natör Başkanı Jak Eskinazi ise, 2024 yılı için mevcudu koruma hedefini koyduklarını ve yılı yüzde 1 artışla 18,4 milyar dolar ihracatla tamamladıklarını belirterek ekledi: "2025 ekonomik program ile 'Kararlılık Yılı' olacak. Döviz kuru enflasyon oranında artarsa iki haneli artış hızı yakalayabiliriz ve 20 milyar doları geçebiliriz. Böylelikle Türkiye'nin 280 milyar dolar ihracat hedefine daha fazla katkı sağlamış oluruz." ifadelerini kullandı.

Ege İhracatçı Birliklerinin 2024 yılındaki ihracatında 8 binden fazla firmanın emeği olduğunu ve törende 20 kategoride 60 ödül takdim edeceklerini söyleyen Eskinazi, "İhracatımızın yüzde 40'ını yapan ödül alacak firmalarımızın 7,4 milyar dolar ihracatı var. Türkiye'de ihracatçı birlikleri arasında ilk ödül törenini EİB başlatmıştı, 2024 performanslarını ödüllendiren ilk birliğiz. 20 yıldır firmalarımızın başarılarını ödüllendiriyoruz. Bu önemli geceyi onurlandıran tüm konuklarımıza, Ticaret Bakanlığı yetkililerimize, TİM Başkanımıza ve STK Başkanlarımıza tekrar teşekkür ediyor, tüm ihracatçılarımızı kutluyorum." şeklinde konuştu.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "Rekabetçiliğimizi güçlendirecek politikalara ihtiyaç var."

Üretimi ve ihracatı destekleyecek politikaların hızlı bir şekilde geliştirilip devreye alınması gerekiyor. Aksi takdirde üretim ve ihracatımız sürdürülebilir olma özelliğini kaybeder.

Halı Sektörü İstanbul'da Buluştu

Yerli ve yabancı yüzlerce markayı bir araya getirerek sektördeki en son yenilikleri ziyaretçilerin beğenisine sunan Uluslararası Halı ve Yer Kaplamaları Fuarı'na, 18 ülkeden 600 firma katıldı.

Halı ve zemin kaplamaları sektörünü buluşturan Carpet and Flooring Expo (CFE), Uluslararası Halı ve Yer Kaplamaları Fuarı, İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleşti. Güneydoğu Anadolu Halı İhracatçıları Birliği, İstanbul Halı İhracatçıları Birliği ve TÜYAP Tüm Fuarçılık AŞ iş birliğiyle düzenlenen fuarın açılışına Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatih Şahin, Gaziantep Milletvekilleri Derya Bakbak ve Şehzade Demir, Gaziantep önceki dönem milletvekili Sait Kirazoğlu, TİM Başkanı Mustafa Gültepe, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Cengiz Şimşek, TİM Halı Sektör Kurulu Başkanı Selahattin Kaplan, İstanbul Halı İhracatçıları Birliği Başkanı Ahmet Hayri Diler, Güneydoğu Anadolu Halı İhracatçıları Birliği Başkanı Zeynal Abidin Kaplan katıldı.

"TÜRKİYE HALI PAZARININ EN BÜYÜK OYUNCULARINDA BİRİ HÂLİNE GELDİ"

Fuarın açılış konuşmasını yapan Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut

Gürcan, Türkiye'nin halı pazarda globaldeki en büyük oyuncular arasında yer aldığını söyledi. Başta ABD ve Suudi Arabistan birçok ülkeye yapılan halı ihracatının artış gösterdiğine vurgu yapan Gürcan, bu sektörün ülke ekonomisine önemli bir değer kattığını söyledi ve fuarın tüm katılımcılar için verimli olması temennisinde bulundu.

"GAZİANTEP YÜZDE 88'LİK PAYA SAHİP"

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise yılın ilk fuar açılışını gerçekleştirdiklerine dikkat çekerek, "Halı sektörü güzide sektörlerimizin başında yer alıyor. Üretim ve ihracatta ise Gaziantep bölgemiz yüzde 88'lik bir paya sahip. 2024 ihracat rakamlarına baktığımızda ise halı sektörü artı ile kapattı. 2024'te 262 milyar dolarlık ihracata imza attık 2025'te ise hep birlikte bunu 279 milyar dolara taşımayı hedefliyoruz." dedi.

"HALIYLA SEVGİYİ VE İYİLİĞİ DOKUYALIM"

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin de "Bugün

şehirlerin anasındayız. İstanbul'dayız. Bizim için çok kıymetli olan bir şehirdesiniz. Halının başkenti Gaziantep'ten size selam getirdik. Biz Gaziantep'te, Gaziantep modeliyle çalışıyoruz. Bu gördüğümüz arkadaşların hepsinde büyük bir emek var, büyük bir yürek var. Aslanlar gibi çalışıyorlar. Günün sonunda ortaya çıkan eser, bütün dünyayı ısıtıyor. Bütün dünyaya tasarım ve iletişim merkezi olarak dönüyor. Halıyla insanlığı, sevgiyi ve iyiliği dokuyalım." dedi.

"FUAR, SEKTÖRÜN GELECEĞİNE YÖN VERECEK"

Güneydoğu Anadolu Halı İhracatçıları Birliği Başkanı Zeynal Abidin Kaplan da açılışta yaptığı konuşmada, fuarın sektörün geleceği için büyük önem taşıdığını söyledi ve ekledi: "Halının üretim merkezi Türkiye. Bu nedenle dünyanın en büyük halı fuarının da Türkiye'de olması gerektiği düşüncesi ile çıktığımız bu yolda çok büyük mesafe aldık. Emegi geçenlere teşekkür ediyorum. İnaniyorum ki, bu fuar sektörümüzün geleceğine ışık tutacak ve ülke ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır."

in f @ canik

CANİK
SUPERIOR FIREARMS

X canikarms

YENİLİKÇİ KÜRESEL SAVUNMA ÇÖZÜMLERİ

SYS
GROUP

CANİK
SUPERIOR FIREARMS

Systems

CANİK USA

UNIROBOTICS

MECANİK

CANİK
ACAD EMI

www.canik.com

Hikâye İstanbul'da Geçiyor Sergi

Mekân:
Meşher

Saat:
11.00-19.00

Dünya Edebiyatında İstanbul

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Koç'un sahibi olduğu Ömer Koç Koleksiyonu'ndaki nadir kitapları merkeze alan sergi, oyunlardan şiirlere, fantastik öykülerden grafik romanlara Batı edebiyatının kurmaca yapıtlarındaki İstanbul temsillerinden yola çıkıyor. Sergide İstanbul'un, manzaralarıyla bir arka plan olarak kullanılmasının ötesinde edebiyata ve daha geniş anlamda sanata verdiği ilham ele alınıyor. Yazara ait elyazmaları, nadir bulunan ilk baskılar, imzalı ve ithafta kitaplar, film ve afişlerin görülebileceği sergide ziyaretçiler, zengin bir seçkiyle karşılaşacak.

Yolda Sergi

Mekân:
Dirimart

Saat:
12.00-19.00

Farklı Coğrafyalardan İnsan İzleri

Nuri Bilge Ceylan'ın daha önce hiçbir yerde sergilenmemiş eserlerinin bir araya geldiği Yolda, sanatçının Cezayir, Çin, Hindistan, Mısır, Rusya, Türkmenistan ve Türkiye gibi dünyanın çeşitli bölgelerinde çektiği portrelerden oluşuyor. Ancak bunlar istedikleri kadar birbirine benzemeyen farklı ülkelerde, farklı etnik ya da kültürel ortamlarda çekilmiş olursa olsun, herkes sanki bir şekilde aynı koloninin insanlarıymış gibi görünüyor. İzleyiciyi, farklı coğrafyalar arasında kişisel bir yolculuğa çıkaracak olan Yolda sergisi, 23 Şubat'a kadar ziyaret edilebilir.

Yüzyılın İstanbul'u Editör: Ahmet Emre Bilgili

Baskı Yılı:
2024

Yayınevi:
İTO

Yüzyılın İstanbul'u Kitap Oldu

Sadettin Ökten'den İlber Ortaylı'ya, Mario Levi'den Önder Küçükerman'a kadar birçok akademisyen ve uzmanın İstanbul'un son asırda yaşadığı değişimi anlattığı Yüzyılın İstanbul'u kitabı, Cumhuriyet yüzyılına yakından bakmak isteyenler için bir başvuru kaynağı niteliği taşıyor. "Tarihi İstanbul ve Arkeoloji", "Ekonomik ve Siyasal Hayat", "Şehir ve Sosyal Hayat", "Kültürün Başkenti" olmak üzere dört başlık altında toplanan makaleler, asırlar boyunca birçok alanın timsali olan İstanbul'a geniş bir perspektiften bakıyor.

Yapay Zekâ Çağı Byron Reese

Sayfa Sayısı:
360

Baskı Yılı:
2022

Yayınevi:
Say Yayınları

Akıllı Robotlar ve İnsanlığın Geleceği

İnsanlık adına kazanılan bütün savaşlardan ve geçilen bütün yollardan sonra nihayet bugüne, bilgisayarların ve makinelerin yüzyılına gelindi. Byron Reese de insanlığın yapay zekâ çağına uzanan uzun ve meşakkatli geçmişini inceliyor. Bizler, insan olarak birer makine miyiz? Bilgisayarlar herhangi bir şey hissedebilir mi? Bilinç kazanmaları mümkün mü? Peki ya etişin bütün bunlar üzerindeki etkisi nedir? Tarihi arka plandan mühendislikteki son gelişmelere, felsefeden sinema ve dizi sektörüne kadar yapay zekânın yolculuğu Yapay Zekâ Çağı'nda sizi bekliyor.

Viyanalı Valsleri ve Türk Valsleri Konseri

Şef:
Orçun Orçunsel

Dans Koreografisi:
İlke Kodal

Mekân:
AKM

İkonik Bir Konser Deneyimi

İstanbul Filarmoni Derneği'nin bünyesinde faaliyet gösteren İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın (İFO), Viyana'nın ikonik valsleri ve Türk vals eserlerini buluşturduğu eşsiz konser Geçen yıl büyük beğeni toplandı. Şef Orçun Orçunsel yönetimindeki İFO, konserin birinci bölümünde Türk bestecilerden Muallim İsmail Hakkı Bey, Dede Efendi, Sultan Abdülaziz, Erol Sayan, Yesarı Asım Arsoy, Muhlis Sabahattin ve Orçun Orçunsel'in bestelerini seslendirecektir. İkinci bölümde ise Viyanalı Valslerinin baş döndüren temposuyla Johann Strauss (Genç ve Yaşlı) ve Emmerich Kalman'ın eserleri seslendirilecek. Etkinlik, 16 Şubat'ta AKM'de gerçekleşecek.

Şakşakçılar Tiyatro

Yöneten:
Çağlar Çorumlu

Oyuncu:
Çağlar Çorumlu, Erkan Baylav, Albina Özden

Mekân:
Zorlu PSM

Lügatlarında İmkansız Olmayanlar

Fransız yazar Fred Radix'in kaleme aldığı, Çağlar Çorumlu'nun yönettiği ve başrolünde olduğu "Şakşakçılar", Gülce Ünlü'nün çevirisi, Emrah Eren'in proje danışmanlığıyla, TiyatroOPS tarafından sahneleniyor. Bu müzikli oyunda, sahnede üç kişinin akşamki büyük yapımı, şakşakçılara her halükarda izletme gayretleriyle düştükleri komik haller, seyircinin de katılımıyla mizah dolu bir serüvene dönüşüyor. Oyun, 10 Şubat'ta Zorlu PSM'de tiyatroseverlerle buluşacak.

İhracat Rakamları (ÖTS)

- 2025 Yılı Ocak Ayı İhracatı 21,2 Milyar Dolar Oldu.
- Ocak Ayında 46 İl İhracatını Artırdı.
- Ocak Ayı İhracatı Geçen Yıla Göre %5,8 arttı.
- 2025 Yılı Ocak Ayında 128 Ülkeye İhracat Arttı.

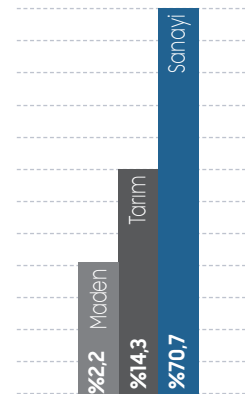
En Fazla İhracat Yapılan 10 Ülke

2025 yılı Ocak ayında en fazla ihracat yapılan ülke 1,5 milyar dolarla Almanya oldu. Almanya'yı 1,086 milyar dolarla Birleşik Krallık ve 1,080 milyar dolarla ABD izledi.

Alt Üretim Gruplarının 2025 Yılı Ocak Ayında İhracattan Aldığı Pay

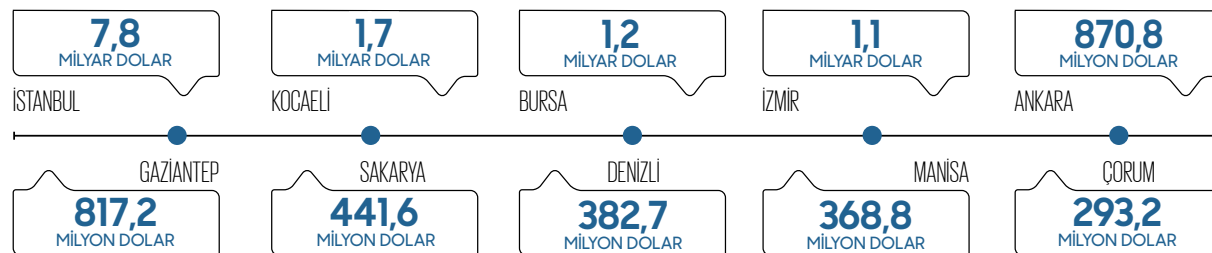
Ana Üretim Gruplarının 2025 Yılı Ocak Ayında İhracattan Aldığı Pay

2025 Yılı Ocak Ayında İl Bazında En Dikkat Çeken İhracat Artışı

İllere Göre 2025 Yılı Ocak Ayı İhracat Dağılımı

Sektörel Bazda İhracat Rakamları -1,000 \$

SEKTÖRLER	1-31 OCAK				1 OCAK - 31 OCAK			
	2024	2025	Değişim ('25/'24)	Pay(25) (%)	2024	2025	Değişim ('25/'24)	Pay(25) (%)
I. TARIM	3.093.495	3.018.607	-2,4	14,3	3.093.495	3.018.607	-2,4	14,3
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	2.135.976	2.124.902	-0,5	10,0	2.135.976	2.124.902	-0,5	10,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.010.019	1.030.716	2,0	4,9	1.010.019	1.030.716	2,0	4,9
Yaş Meyve ve Sebze	365.786	353.527	-3,4	1,7	365.786	353.527	-3,4	1,7
Meyve Sebze Mamulleri	232.093	210.753	-9,2	1,0	232.093	210.753	-9,2	1,0
Kuru Meyve ve Mamulleri	160.122	164.775	2,9	0,8	160.122	164.775	2,9	0,8
Fındık ve Mamulleri	206.128	209.172	1,5	1,0	206.128	209.172	1,5	1,0
Zeytin ve Zeytinyağı	83.437	51.263	-38,6	0,2	83.437	51.263	-38,6	0,2
Tütün	64.406	86.327	34,0	0,4	64.406	86.327	34,0	0,4
Süs Bitkileri ve Mamulleri	13.985	18.370	31,4	0,1	13.985	18.370	31,4	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	355.960	283.884	-20,2	1,3	355.960	283.884	-20,2	1,3
Sü Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	355.960	283.884	-20,2	1,3	355.960	283.884	-20,2	1,3
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	601.559	609.821	1,4	2,9	601.559	609.821	1,4	2,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	601.559	609.821	1,4	2,9	601.559	609.821	1,4	2,9
II. SANAYİ	13.628.860	14.963.209	9,8	70,7	13.628.860	14.963.209	9,8	70,7
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.143.546	1.183.268	3,5	5,6	1.143.546	1.183.268	3,5	5,6
Tekstil ve Hammaddeleri	784.407	827.111	5,4	3,9	784.407	827.111	5,4	3,9
Deri ve Deri Mamulleri	120.201	126.460	5,2	0,6	120.201	126.460	5,2	0,6
Halı	238.938	229.697	-3,9	1,1	238.938	229.697	-3,9	1,1
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	2.368.551	2.548.164	7,6	12,0	2.368.551	2.548.164	7,6	12,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.368.551	2.548.164	7,6	12,0	2.368.551	2.548.164	7,6	12,0
C. SANAYİ MAMULLERİ	10.116.763	11.231.777	11,0	53,1	10.116.763	11.231.777	11,0	53,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.418.116	1.413.220	-0,3	6,7	1.418.116	1.413.220	-0,3	6,7
Otomotiv Endüstrisi	2.776.767	2.999.898	8,0	14,2	2.776.767	2.999.898	8,0	14,2
Gemi, Yat ve Hizmetleri	167.284	82.415	-50,7	0,4	167.284	82.415	-50,7	0,4
Elektrik ve Elektronik	1.207.654	1.224.867	1,4	5,8	1.207.654	1.224.867	1,4	5,8
Makine ve Aksamları	823.192	791.919	-3,8	3,7	823.192	791.919	-3,8	3,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	938.413	1.011.427	7,8	4,8	938.413	1.011.427	7,8	4,8
Çelik	1.113.604	1.251.740	12,4	5,9	1.113.604	1.251.740	12,4	5,9
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	322.351	319.085	-1,0	1,5	322.351	319.085	-1,0	1,5
Mücevher	468.319	1.163.994	148,5	5,5	468.319	1.163.994	148,5	5,5
Savunma ve Havacılık Sanayii	329.918	383.148	16,1	1,8	329.918	383.148	16,1	1,8
İklimlendirme Sanayii	551.147	590.065	7,1	2,8	551.147	590.065	7,1	2,8
III. MADENCİLİK	445.639	457.927	2,8	2,2	445.639	457.927	2,8	2,2
Madencilik Ürünleri	445.639	457.927	2,8	2,2	445.639	457.927	2,8	2,2
TOPLAM (TİM*)	17.167.993	18.439.742	7,4	87,1	17.167.993	18.439.742	7,4	87,1
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	2.833.489	2.724.435	-3,8	12,9	2.833.489	2.724.435	-3,8	12,9
GENEL İHRACAT TOPLAMI	20.001.482	21.164.177	5,8	100,0	20.001.482	21.164.177	5,8	100,0

<p>Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Limonluk Mah. Vali Hüseyin Aksoy Cad. No: 4 Yenışehir/Mersin Tel: 0 324 325 37 37 Faks: 0 324 325 41 42 E-Posta: akib@akib.org.tr Web Adresi: www.akib.org.tr Genel Sekreter: Mehmet Ali Erkan Genel Sekreter Yrd.: Canan Aktan Sarı Genel Sekreter Yrd.: Osman Erşahan Genel Sekreter Yrd.: H. Okan Şenel</p>	<p>Hizmet İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 01 00 Faks: 0 212 454 01 01 E-Posta: info@hib.org.tr Web Adresi: www.hib.org.tr Genel Sekreter: Fatih Özer Genel Sekreter Yrd.: Abdullah Keskin Genel Sekreter Yrd.: Üzeyir Işık</p>
<p>Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Aspendos Bulvarı No: 221 07200/Antalya Tel: 0 242 311 80 00 Faks: 0 242 311 79 00 E-Posta: baib@baib.gov.tr Web Adresi: www.baib.gov.tr Genel Sekreter: Ümit Sezer</p>	<p>İstanbul İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 C Blok, Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 05 00 Faks: 0 212 454 05 01-02 E-Posta: iib@iib.org.tr Web Adresi: www.iib.org.tr Genel Sekreter: Doğuş Tozanlı Genel Sekreter Yrd.: İsmail Bozdemir Genel Sekreter Yrd.: Kutay Oktay Genel Sekreter Yrd.: Volkan Kekevi</p>
<p>Denizli İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Akhan Mah. 246 Sok. No: 8 Pamukkale/Denizli Tel: 0 258 274 66 88 Faks: 0 258 274 72 22 - 62 E-Posta: denib@denib.org.tr Web Adresi: www.denib.org.tr Genel Sekreter: Uğur Dayıoğlu Genel Sekreter Yrd.: Yusuf Fidangenç</p>	<p>İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 00 00 Faks: 0 212 454 00 01 E-Posta: immib@immib.org.tr Web Adresi: www.immib.org.tr Genel Sekreter: Armağan Vurdu Genel Sekreter Yrd.: Coşkun Kıriloğlu Genel Sekreter Yrd.: Muharrem Kayılı Genel Sekreter Yrd.: Aydın Yılmaz</p>
<p>Doğu Anadolu İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Cumhuriyet Cad. Eren İş Mrk. No: 86 K: 4-5 Erzurum Tel: 0 442 214 11 85 Faks: 0 442 214 11 89-91 E-Posta: daibarge@daib.org.tr Web Adresi: www.daib.org.tr Genel Sekreter: Murat Karapınar</p>	<p>İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 B Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 02 00 Faks: 0 212 454 02 01 E-Posta: info@itkib.org.tr Web Adresi: www.itkib.org.tr Genel Sekreter: Mustafa Bektaş Genel Sekreter Yrd.: Özlem Güneş Genel Sekreter Yrd.: Fatih Zengin Genel Sekreter Yrd.: Çağrı Öztürk</p>
<p>Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Pazarca Mah. Sahil Cad. No: 95 Trabzon Tel: 0 462 326 16 01 Faks: 0 462 326 94 01-02 E-Posta: dkib@dkib.org.tr Web Adresi: www.dkib.org.tr Genel Sekreter: İdris Çevik</p>	<p>Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Atatürk Bulvarı No:19/E 28200 Giresun Tel: 0 454 216 24 26 Faks: 0 454 216 48 42 E-Posta: kib@kib.org.tr Web Adresi: www.kib.org.tr Genel Sekreter: Sertaç Şevket Toramanoğlu</p>
<p>Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Atatürk Cad. No:382 Alsancak/İzmir Tel: 0 232 488 60 00 Faks: 0 232 488 61 00 E-Posta: eib@egebirlik.org.tr Web Adresi: www.egebirlik.org.tr Genel Sekreter: İ. Cumhur İşbirakmaz Genel Sekreter Yrd.: Kemal Coşkun Genel Sekreter Yrd.: Çiğdem Önsal Genel Sekreter Yrd.: Serap Ünal</p>	<p>Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120 Balgat/Ankara Tel: 0 312 447 27 40 (5 Hat) Faks: 0 312 446 96 05 E-Posta: oaibwebmaster@oaib.org.tr Web Adresi: www.oaib.org.tr Genel Sekreter: Musa Demir Genel Sekreter Yrd.: Esra Arpınar Genel Sekreter Yrd.: Fatih Yumuş</p>
<p>Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Gazimuhtarpaşa Bulvarı Mücahitler Mah. 52012 No'lu Sk. No: 6 27090 Şehitkamil/Gaziantep Tel: 0 342 211 05 00 Faks: 0 342 221 05 09-10 E-Posta: gaibebrak@gaib.org.tr Web Adresi: www.gaib.org.tr Genel Sekreter: Bülent Kayalı Genel Sekreter Yrd.: Ahmet Şahbudak Genel Sekreter Yrd.: Aydın Kutlu Genel Sekreter Yrd.: Serdar Hasan Aydoğan</p>	<p>Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Organize Sanayi Bölgesi 2. Gelişim Sahası Kahverengi Cad. No: 11 16140 Nilüfer/Bursa Tel: 0 224 219 10 00 Faks: 0 224 219 10 00 E-Posta: uludag@uib.org.tr Web Adresi: www.uib.org.tr Genel Sekreter: Mümin Karacakayalılar Genel Sekreter Yrd.: Ayşe Mehtap Ekinci Genel Sekreter Yrd.: Birgül Polat</p>

Genel Sekreter Yiğit Tufan Eser

Genel Sekreter Yrd. Dr. Kübra Ulutaş Genel Sekreter Yrd. Mustafa Seçilmiş Genel Sekreter Yrd. Funda Özgüleş Yüceer

Dış Ticaret Kompleksi

Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3 B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL

444 0 846 (TİM)

tim@tim.org.tr • tim.org.tr

DOLU DOLU KRONE TECRÜBESİ

- Mükemmel izolasyon
- Kesintisiz şasi yapısı
 - Alüminyum zemin
 - Esnek hava kanalı
- Güçlendirilmiş arka çerçeve
- Opsiyonel çift kat, ara bölme seçenekleri

Telefon: +90 216 304 36 36
www.krone.com.tr
info@krone.com.tr

Istanbul Airport

MAGICAL JOURNEYS START HERE

